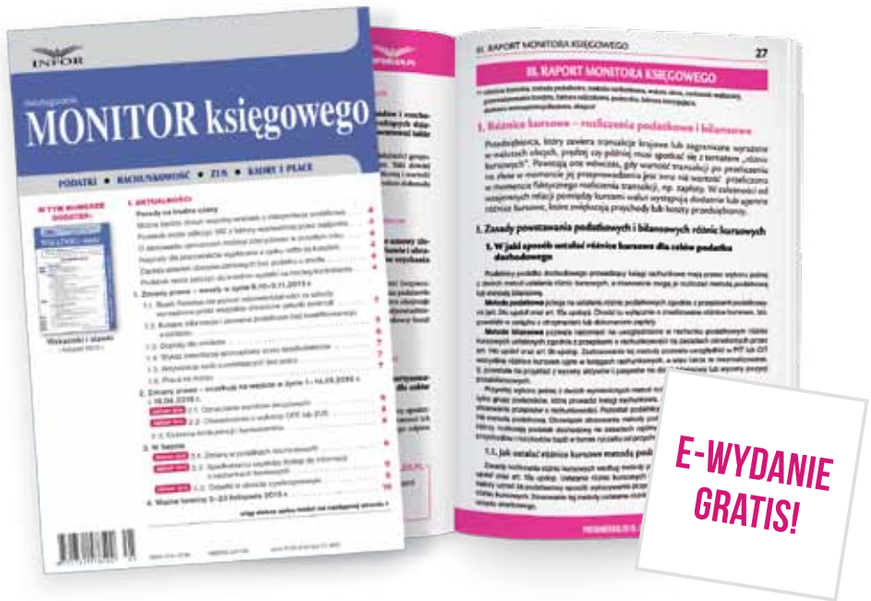
INFOR
PRENUMERATA
2016

PROFESJONALNIE I NA CZAS

PEŁNA OFERTA NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

KORZYŚCI Z PRENUMERATY MONITORA KSIĘGOWEGO

W 2016 roku na łamach dwutygodnika:

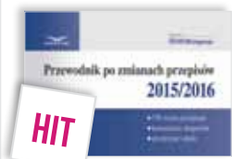
- Jakie są plusy i minusy zmian w Ordynacji podatkowej
- Kiedy powstaje przychód – na przełomie roku
- W jaki sposób korygować przychody i koszty
- Jak ustalić wynik finansowy
- Jakie są problemy z prawidłowym sporządzaniem PIT-11
- Jakie są problemy podatkowe z ulgą mieszkaniową
- Jak prawidłowo rozliczyć ulgę na dzieci
- Jak skorygować VAT naliczony i ustalić proporcję odliczenia VAT – po zmianach
- Podatkowe problemy związane z rozliczaniem nagród rocznych

Ponadto na łamach MONITORA księgowego w 2016 roku:

- Jak prawidłowo złożyć zeznanie roczne i zapłacić podatek
- Kto zapłaci opłatę reklamową
- Kiedy płacić podatek „u źródła"
- Jak rozliczyć wypłatę dywidendy – w podatkach i ewidencji rachunkowej
- Jak rozliczyć podatek od zagranicznych spółek kontrolowanych
- Jakie są skutki podatkowe śmierci właściciela firmy lub wspólnika
- Jak rozliczać należności dochodzone na drodze sądowej
- Jak ewidencjonować dotacje
- Jak rozliczyć wynik finansowy w spółkach osobowych i cywilnych

DODATKI

Dodatki merytoryczne:

- **Przewodnik po zmianach przepisów 2015/2016**

Już w pierwszym numerze Mk w 2016 roku – jedyne na rynku unikatowe zestawienie wszystkich zmian w przepisach **z komentarzem eksperta**.

Ponad 30 dodatków specjalistycznych z serii:

- **Kodeks Księgowego**
- **Wskaźniki i stawki**
- **Temat na czasie**
- **Przegląd orzecznictwa i interpretacji**
- **Ściąga księgowego**

ŚCIĄGI

Ściągi księgowego

NOWOŚĆ! W najbliższych numerach MONITORA księgowego seria ściąg pod tytułem **Rozliczenia na przełomie roku**

- **Część 1.** Wynagrodzenia i zasiłki na przełomie roku **Mk nr 23/2015**
- **Część 2.** Koszty na przełomie roku **Mk nr 24/2015**

- **Część 3.** Przychody na przełomie roku **Mk nr 1/2016**
- **Cześć 4.** Ustalanie wyniku finansowego **Mk nr 2/2016**

Sprawdź, co przygotowaliśmy dla Ciebie w 2016 roku!

MONITOR księgowego nr 22 2015

Przedłuż prenumeratę na 2016 rok i wybierz prezenty – www.infor.pl/prenumerata

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA: WWW.SKLEP.INFOR.PL 22 761 30 30, 801 626 666 BOK@INFOR.PL

INFOR | 20 listopada 2015 | nr 22(290)

dwutygodnik

MONITOR księgowego

PODATKI • RACHUNKOWOŚĆ • ZUS • KADRY I PŁACE

W TYM NUMERZE DODATKI:

Podatkowe skutki dziedziczenia
– prawa i obowiązki spadkobiercy

Doręczanie pism podatkowych – po zmianach
– na podręcznym kartoniku

I. AKTUALNOŚCI

Porady na trudne czasy

Podatnik nie musi zlecać tłumaczenia paragonów otrzymanych w innym kraju tłumaczom przysięgłym 5
Od 1 grudnia 2015 r. zadłużeni przedsiębiorcy mogą składać wnioski o rozłożenie na raty całości zadłużenia w ZUS 5
Ograniczenie odpowiedzialności za dziedziczone długi 5
Dowóz do pracy pracowników i współpracowników bez VAT 5
Podatnik szybciej zaliczy wydatek na remont do kosztów 5

1. Zmiany prawa – weszły w życie 19.10–20.11.2015 r.

1.1. Spółdzielnia może sprzedać mieszkanie, gdy lokator zalega z opłatami – wyrok TK 6
1.2. Przepisy o opłatach egzekucyjnych za dobrowolne opuszczenie lokalu niezgodne z Konstytucją 6
1.3. Nielegalne urządzanie gier hazardowych może być karane podwójnie – wyrok TK 6
1.4. Gwarancja spłaty kredytu przeznaczonego na wdrażanie innowacji – pomoc przedsiębiorcom 7
1.5. Pomorska specjalna strefa ekonomiczna 7
1.6. Zmiany w wykazie prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet 7
1.7. Dozwolony użytek publiczny i wynagrodzenia za wypożyczenia biblioteczne – zmiany w prawie autorskim 7

2. Zmiany prawa – oczekują na wejście w życie 1.01.2016 r.

ZM!ANY 2016 2.1. Zmiany w Ordynacji podatkowej 8
ZM!ANY 2016 2.2. PKWiU 2015 8
ZM!ANY 2016 2.3. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny 9
ZM!ANY 2016 2.4. Normy szacunkowe działów specjalnych produkcji rolnej na 2016 r. 9
ZM!ANY 2016 2.5. Ograniczenie wysokości zasiłków – przesunięte w czasie 9

ciąg dalszy spisu treści na stronie 3 >

9 771731 578502 47

ISSN 1731-5786 INDEKS 347108 cena 37,50 zł (w tym 5% VAT)

INFOR PRENUMERATA 2016

PROFESJONALNIE I NA CZAS

PRZEDŁUŻ PRENUMERATĘ NA 2016 ROK I WYBIERZ PREZENT

DO 1000 ZŁ

USB 8GB
w kolorze czerwonym
Zamówienie o wartości do 1000 zł*

OD 1000 ZŁ

ETUI NA LAPTOPA
w kolorze czerwonym, niebieskim i czarnym.
Etui zostanie wysłane w wybranym losowo kolorze
Zamówienie o wartości powyżej 1000 zł*

OD 2500 ZŁ

SKÓRZANE ETUI NA LAPTOPA
w kolorze czarnym
Zamówienie o wartości powyżej 2500 zł*

PREZENTY GWARANTOWANE

Kalendarz książkowy 2016
Bezpłatny dostęp do programu DRUKI Infor do końca 2015 r.

*więcej na www.infor.pl/prenumerata

WYBORU PREZENTÓW MOŻNA DOKONAĆ: www.infor.pl/oferta 22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl

ZM!ANY 2016 2.6. Wspieranie działalności innowacyjnej przedsiębiorców 10
ZM!ANY 2016 2.7. Deklaracje w sprawie specjalnego podatku węglowodorowego 10
3. Ważne terminy 20 listopada – 5 grudnia 2015 r. 10
4. Wskaźniki i stawki – stan prawny na 5.11.2015 r.
4.1. Działy specjalne produkcji rolnej 12

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!
1. Centralizacja rozliczeń VAT w gminach obejmie zakłady budżetowe – skutki uchwały NSA . . . 14
2. Jakie konsekwencje dla rolnika niesie zakup paliwa od oszusta – komunikat MF 14
ZM!ANY 2016 3. Jak będą naliczane odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych 16
4. Kwota wolna od podatku jest niezgodna z Konstytucją – wyrok TK 19
5. Zakaz wypłaty dywidendy za granicę w celu unikania opodatkowania – zmiany w podatkach dochodowych 20
6. Jak sprawdzić NIP kontrahenta 22
ZM!ANY 2016 7. Zmiana zasad obliczania odsetek od opóźnionej zapłaty 23
8. Wyznaczenie minimalnej podstawy składek ZUS osób oddelegowanych za granicę jest niezgodne z Konstytucją 26
9. Ułatwienia w zapłacie zaległych składek ZUS – układy ratalne i odroczenie terminu płatności po zmianach 27
O to pytają Księgowi
Jak się zabezpieczyć przed odpowiedzialnością za długi sprzedającego firmową nieruchomość? . . . 31
Czy paragony z innego kraju muszą być tłumaczone przez tłumacza przysięgłego? 31
Jak rozróżnić przychody z praw majątkowych od przychodów z działalności wykonywanej osobiście? . . . 31

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO
1. Dziedziczenie krok po kroku – postępowanie spadkowe po zmianach 32
I. Sytuacja prawna spadkobierców 32
1. Brak oświadczenia o przyjęciu spadku 32
2. Prywatny wykaz inwentarza 32
3. Rozszerzona odpowiedzialność spadkobiercy 33
4. Zabezpieczenie spadku 33
5. Dziedziczenie spadku za granicą 34
II. Schemat postępowania spadkowego 35
1. Przyjęcie spadku 35
2. Poświadczenie dziedziczenia przed notariuszem 35
3. Sądowe postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku 36
4. Dział spadku 38
III. Podatek od spadków i darowizn 39
1. Zwolnienia od podatku od spadków i darowizn 40
2. Kto zapłaci podatek od spadku 40
IV. Odpowiedzialność spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy 41
2. Jak rozliczyć prezenty przekazane pracownikom z okazji jubileuszu firmy 42
1. Czy wydatki na zakup prezentów są dla pracodawcy kosztem uzyskania przychodów 42
2. Czy u pracownika otrzymującego prezent z okazji jubileuszu firmy powstaje przychód 43
3. Czy od przekazanych prezentów trzeba naliczyć składki ZUS 44
4. Czy podatnik ma prawo do odliczenia podatku naliczonego przy zakupie prezentów 44
5. Czy należy wykazać podatek należny od nieodpłatnego przekazania 45
6. Jak ująć zakup upominków i ich przekazanie w ewidencji księgowej 45

IV. VAT

1. Czy firma dowożąca nieodpłatnie do pracy własnych i cudzych pracowników musi płacić VAT 48
2. Czy przy likwidacji działalności w spisie z natury można wykazać zwolnienie z VAT 49
3. Czy zapłata za umorzenie udziałów w formie rzeczowej jest opodatkowana VAT 51
4. Czy można stosować obniżone stawki VAT na niektóre produkty medyczne i okołomedyczne – po wyroku TSUE 52

V. VAT – FAKTURY

1. Jak odliczać VAT z faktury za naprawę samochodu i wynajem auta zastępczego 54

VI. RACHUNKOWOŚĆ

1. **BILANS 2015.** Jak ująć w księgach rachunkowych i wykazać w bilansie zaliczkę na przyszłą dywidendę 56

ZM!ANY 2016 2. Kto w spółkach cywilnych i osobowych ma wybierać biegłego rewidenta 59

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1. Czy wspólnik spółki jawnej powinien opodatkować otrzymaną wypłatę zysku 61
2. Kiedy opóźniona wypłata nagrody rocznej dla pracowników będzie kosztem 62
3. Jak prawidłowo ustalić dzień poniesienia kosztu – interpretacja MF 63
4. Czy po dokonaniu ulepszeń w zamortyzowanym budynku można zmienić metodę amortyzacji – wyrok NSA 64

VIII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. Czy wydatek na wymianę oleju należy doliczyć do wartości początkowej samochodu 66
2. Czy usługi stomatologiczne można opodatkować kartą podatkową 67
3. Czy wspólnicy spółki jawnej mogą zaliczać do kosztów wynagrodzenie wypłacane małżonkowi jednego z nich 68
4. Czy składki na ubezpieczenie od utraty dochodu są kosztem 70
5. Czy kwota ryczałtu za używanie samochodu służbowego do celów prywatnych obejmuje koszty paliwa – interpretacja MF 71

IX. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1. Jak zaewidencjonować w pkpir zakup samochodu z przeznaczeniem na części 73

X. ZUS

1. Czy zmiana etatu wpływa na wyliczenie podstawy zasiłkowej 75

XI. KADRY I PŁACE

1. Jakie wynagrodzenie przysługuje pracownikowi za dyżur w firmie 77

XII. PRAWO GOSPODARCZE W ROZLICZENIACH KSIĘGOWYCH

1. Jak przedsiębiorca powinien walczyć z konkurencją kopiującą jego produkty 79

XIII. PLATFORMA CERTYFIKOWANYCH WIDEOSZKOLEŃ

1. Poznaj bezpłatny dziennik elektroniczny – e-dziennik IFK 81

Nowości na www.inforfk.pl:

- Wideoekspert radzi „Czy udzielając skonta, zawsze trzeba wystawiać fakturę korygującą”
- Audiokomentarz „Urlopy wychowawcze i opieka nad dzieckiem”
- E-poradnik „Dotacje – przegląd orzecznictwa i interpretacji”

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

I. AKTUALNOŚCI

Porady na trudne czasy

✔ Podatnik nie musi zlecać tłumaczenia paragonów otrzymanych w innym kraju tłumaczom przysięgłym

Podatnik, który dokonał zakupów związanych z prowadzoną działalnością w innym kraju i otrzymał paragony wystawione w innym języku, nie musi zlecać ich tłumaczenia na język polski tłumaczom przysięgłym. Może samodzielnie dokonać takiego tłumaczenia na odwrocie paragonu – **patrz „Czy paragony z innego kraju muszą być tłumaczone przez tłumacza przysięgłego", str. 13**

✔ Od 1 grudnia 2015 r. zadłużeni przedsiębiorcy mogą składać wnioski o rozłożenie na raty całości zadłużenia w ZUS

Płatnicy składek, którzy ze względu na trudną sytuację finansową firmy posiadają zadłużenie w ZUS, mogą skorzystać z rozłożenia długu na raty albo z odroczenia terminu płatności obecnych lub przyszłych składek. Od 1 grudnia 2015 r. zawarcie umowy z ZUS w tej sprawie będzie łatwiejsze i obejmie całość zadłużenia płatnika również w części finansowanej przez ubezpieczonych – **patrz „Ułatwienia w zapłacie zaległych składek – układy ratalne i odroczenie terminu płatności po zmianach", str. 27**

✔ Ograniczenie odpowiedzialności za dziedziczone długi

Spadkobiercy, którzy nie złożą stosownego oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, dziedziczą spadek z dobrodziejstwem inwentarza. Oznacza to, że ich odpowiedzialność za długi pozostawione przez spadkodawcę jest ograniczona do wysokości wartości odziedziczonego majątku – **patrz „Dziedziczenie krok po kroku – postępowanie spadkowe po zmianach", str. 32**

✔ Dowóz do pracy pracowników i współpracowników bez VAT

Pracodawca, który nieodpłatnie dowozi do pracy swoich pracowników oraz pracowników firm współpracujących świadczących usługi na jego rzecz, nie musi od tej usługi odprowadzać VAT. Świadczone usługi przewozu mają bowiem związek z prowadzoną przez podatnika działalnością gospodarczą – **patrz „Czy firma dowożąca nieodpłatnie do pracy własnych i cudzych pracowników musi płacić VAT", str. 48**

✔ Podatnik szybciej zaliczy wydatek na remont do kosztów

Podatnicy mogą rozpoznać wydatki na remont jako koszty podatkowe już w dniu ujęcia ich na koncie rachunkowym (niekoniecznie kosztowym) na podstawie faktury. Podatnicy nie muszą czekać z rozpoznaniem wydatku jako kosztu podatkowego do momentu ujęcia go na koncie kosztowym. Takie stanowisko potwierdził niedawno także fiskus – **patrz „Jak prawidłowo ustalić dzień poniesienia kosztu – interpretacja MF", str. 63**

1. Zmiany prawa – weszły w życie od 19 października do 20 listopada 2015 r.

Na podstawie aktów prawnych opublikowanych od 17 października do 2 listopada 2015 r.

19 października 2015 r.

1.1. Spółdzielnia może sprzedać mieszkanie, gdy lokator zalega z opłatami – wyrok TK

Artykuł 17^{10} ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest zgodny z Konstytucją. Na podstawie tego przepisu spółdzielnia ma prawo do wystąpienia z żądaniem sprzedaży lokalu w drodze licytacji – w przypadku długotrwałych zaległości z zapłatą czynszu. Trybunał Konstytucyjny uznał, że możliwość wystąpienia przez spółdzielnię mieszkaniową z żądaniem przymusowej sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu w przypadku długotrwałych zaległości z zapłatą opłat eksploatacyjnych nie narusza konstytucyjnych gwarancji ochrony praw majątkowych. Wyrok TK obowiązuje od 19 października 2015 r., czyli od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 października 2015 r., sygn. akt SK 11/13 – Dz.U. z 2015 r., poz. 1637

22 października 2015 r.

1.2. Przepisy o opłatach egzekucyjnych za dobrowolne opuszczenie lokalu niezgodne z Konstytucją

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 51 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji w zakresie, w jakim nie przewiduje odrębnej stawki opłaty stałej za opróżnienie lokalu mieszkalnego z rzeczy i osób, w sytuacji gdy dłużnik po wezwaniu przez komornika dobrowolnie wykonał obowiązek w wyznaczonym terminie, jest niezgodny z Konstytucją. Zakwestionowany przez TK przepis przyznaje komornikowi prawo do pobrania opłaty stałej za opróżnienie lokalu z rzeczy lub osób, niezależnie od tego, czy dłużnik opuścił lokal dobrowolnie, czy pod przymusem. Zdaniem TK wysokość opłat stałych w tych dwóch sytuacjach powinna zostać zróżnicowana, zwłaszcza że opłata egzekucyjna do pewnego stopnia ma stanowić ekwiwalent za czynności faktycznie podejmowane przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego.

Wyrok TK oznacza, że należy spodziewać się nowelizacji przepisów ustawy o komornikach sądowych w tym zakresie. Należy też przyjąć, że od dnia publikacji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli od 22 października 2015 r., zakwestionowany przepis nie może stanowić podstawy do naliczania opłaty egzekucyjnej w sytuacji dobrowolnego opuszczenia lokalu przez dłużnika.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 października 2015 r., sygn. akt P 3/14 – Dz.U. z 2015 r., poz. 1670

29 października 2015 r.

1.3. Nielegalne urządzanie gier hazardowych może być karane podwójnie – wyrok TK

Można być ukaranym za nielegalne urządzanie gier hazardowych karą pieniężną na podstawie art. 89 ust. 2 pkt 2 ustawy o grach hazardowych (sankcja administracyjna) oraz karą grzywny przewidzianą w art. 107 § 4 Kodeksu karnego skarbowego (sankcja karna). Trybunał Konstytucyjny uznał, że rozwiązanie to nie narusza konstytucyjnego zakazu orzekania dwa razy w tej samej sprawie. Wyrok TK został opublikowany 29 października 2015 r.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 21 października 2015 r., sygn. akt P 32/12 – Dz.U. z 2015 r., poz. 1742

6 listopada 2015 r.

1.4. Gwarancja spłaty kredytu przeznaczonego na wdrażanie innowacji – pomoc przedsiębiorcom

Mikro, mali i średni przedsiębiorcy mogą uzyskać pomoc *de minimis* w formie udzielanej przez BGK gwarancji spłaty kredytu przeznaczonego na finansowanie wdrażania innowacji związanych z wynikami działalności badawczo-rozwojowej. Mogą też uzyskać regionalną pomoc inwestycyjną w formie udzielanej przez BGK gwarancji spłaty kredytu przeznaczonego na finansowanie wdrażania innowacji związanych z wynikami działalności badawczo-rozwojowej.
Gwarancje udzielane przez BGK mogą objąć nie więcej niż 80% pozostałej do spłaty kwoty kredytu.
Rozporządzenia określające warunki udzielania gwarancji obowiązują od 6 listopada 2015 r.
Rozporządzenie Ministra Finansów z 7 października 2015 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020 – Dz.U. z 2015 r., poz. 1671
Rozporządzenie Ministra Finansów z 7 października 2015 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020 – Dz.U. z 2015 r., poz. 1674

---

12 listopada 2015 r.

1.5. Pomorska specjalna strefa ekonomiczna

Od 12 listopada 2015 r. zmieniły się granice pomorskiej specjalnej strefy ekonomicznej.
Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pomorskiej specjalnej strefy ekonomicznej – Dz.U. z 2015 r., poz. 1729

---

13 listopada 2015 r.

1.6. Zmiany w wykazie prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet

Wykaz prac uznanych za szczególnie uciążliwe i szkodliwe dla kobiet został uzupełniony w części dotyczącej prac:

- w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi zabronionych dla kobiet w ciąży (cz. VII) oraz
- w narażeniu na działanie szkodliwych substancji chemicznych zabronionych dla kobiet w ciąży i karmiących piersią (cz. VIII).

Zmiany w wykazie prac, przy których nie wolno zatrudniać kobiet, obowiązują od 13 listopada 2015 r.
Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet – Dz.U. z 2015 r., poz. 1737

---

20 listopada 2015 r.

1.7. Dozwolony użytek publiczny i wynagrodzenia za wypożyczenia biblioteczne – zmiany w prawie autorskim

Zmiany wprowadzone w prawie autorskim zmierzają do zapewnienia możliwie jak najszerszego dostępu do utworów i przedmiotów praw pokrewnych, przede wszystkim w ramach tzw. dozwolonego użytku publicznego. Ma być on zapewniony poprzez określenie w przepisach przypadków uzasadnionych istnieniem ważnego interesu publicznego, w których korzystanie z utworu bądź przedmiotu prawa pokrewnego nie wymaga zgody uprawnionego. Wprowadzono również kategorię wynagrodzenia za wypożyczenia biblioteczne, które będzie przysługiwało twórcom (współtwórcom), tłumaczom

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

i wydawcom na warunkach określonych w prawie autorskim. Nowelizacja wejdzie w życie 20 listopada 2015 r., z wyjątkiem niektórych przepisów, które wejdą w życie 1 stycznia 2016 r.
Ustawa z 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy o grach hazardowych – Dz.U. z 2015 r., poz. 1639

2. Oczekują na wejście w życie 1 stycznia 2016 r.

Na podstawie aktów prawnych opublikowanych od 17 października do 2 listopada 2015 r.

1 stycznia 2016 r.

ZMIANY 2016 2.1. Zmiany w Ordynacji podatkowej

Od 1 stycznia 2016 r. wejdą w życie liczne zmiany w Ordynacji podatkowej. Zmiany polegają m.in. na:
- wprowadzeniu możliwości ustanowienia pełnomocnika do wszystkich spraw podatkowych (tzw. pełnomocnictwo ogólne),
- wprowadzeniu reguły, zgodnie z którą firmę będzie obsługiwał jeden urząd skarbowy, który będzie właściwy zarówno w sprawach podatku dochodowego, jak i VAT,
- obniżeniu stawek odsetek za zwłokę przy dobrowolnym regulowaniu zaległości podatkowych oraz podwyższeniu stawki odsetek za uchylanie się od płacenia VAT i akcyzy,
- usprawnieniu doręczania pism podatkowych,
- wprowadzeniu możliwości zapłaty podatku w imieniu podatnika oraz możliwości zapłaty podatku kartą płatniczą,
- wprowadzeniu możliwości wydawania interpretacji podatkowych na wspólny wniosek oraz na wniosek podmiotu realizującego zamówienie publiczne.

Nowelizacja zakłada również wprowadzenie jednolitego formatu elektronicznego (tzw. jednolity plik kontrolny), w którym podatnicy będą przekazywali organom kontrolującym raporty z ksiąg podatkowych i dowody księgowe. Ten obowiązek będą mieli „duzi" podatnicy od lipca przyszłego roku. Pozostali podatnicy (mali i średni przedsiębiorcy) do 30 czerwca 2018 r. będą mogli, ale nie będą musieli stosować jednolitego pliku kontrolnego. Dopiero od 1 lipca 2018 r. obowiązek ten obejmie podatników będących małymi i średnimi przedsiębiorcami.
Ustawa z 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2015 r., poz. 1649

Zasady naliczania odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych oraz wydawania interpretacji podatkowych po nowelizacji zostały opisane w Mk nr 21 i 22/2015. Szczegółowy przegląd wszystkich zmian wprowadzonych w Ordynacji podatkowej wraz z komentarzem eksperta znajdą Państwo w książce „Przewodnik po zmianach przepisów 2015/2016" oraz w raporcie Mk „Plusy i minusy zmian w Ordynacji" – już w pierwszym numerze „MONITORA księgowego" 2016 r.

1 stycznia 2016 r.

ZMIANY 2016 2.2. PKWiU 2015

Od 1 stycznia 2016 r. w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej ma być stosowana Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU) – „PKWiU 2015". Przy czym w 2016 r. nadal równolegle ma być jeszcze stosowana PKWiU 2008.
PKWiU 2008 ma być też stosowana (do 31 grudnia 2017 r.) dla celów opodatkowania VAT, PIT, CIT oraz zryczałtowanym podatkiem dochodowym w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz karty podatkowej.
Rozporządzenie Rady Ministrów z 4 września 2015 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) – Dz.U. z 2015 r., poz. 1676

1 stycznia 2016 r.

ZM!ANY 2016 2.3. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

1 stycznia 2016 r. wejdzie w życie nowa ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Zastąpi ona ustawę z 29 lipca 2005 r. Ustawa określa środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi przez zapobieganie niekorzystnym skutkom wytwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wskazuje też obowiązki podmiotów wprowadzających sprzęt, zakładów przetwarzania oraz zbierających zużyty sprzęt.

Ustawa z 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – Dz.U. z 2015 r., poz. 1688

1 stycznia 2016 r.

ZM!ANY 2016 2.4. Normy szacunkowe działów specjalnych produkcji rolnej na 2016 r.

Minister Finansów określił normy szacunkowe dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej obowiązujące w 2016 r. Publikujemy je na str. 12 bieżącego numeru Mk.

Rozporządzenie Ministra Finansów z 9 października 2015 r. w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej – Dz.U. z 2015 r., poz. 1717

1 stycznia 2016 r.

ZM!ANY 2016 2.5. Ograniczenie wysokości zasiłków – przesunięte w czasie

Na 1 stycznia 2016 r. przesunięto termin wejścia w życie zmian wprowadzających mniej korzystne zasady wypłacania zasiłków ubezpieczonym przedsiębiorcom, którzy płacą składki od wyższej podstawy niż minimalna. W wyniku nowelizacji przepisów ubezpieczeni przedsiębiorcy (przede wszystkim tzw. przedsiębiorcze matki) otrzymają zasiłki wyliczone według „starych" – korzystnych zasad, jeżeli prawo do zasiłku uzyskają do końca bieżącego roku. Sytuacja osób, które uzyskają zasiłki według „starych" korzystniejszych zasad nie zmieni się, nawet gdy prawo do zasiłku powstanie przed wejściem w życie nowych przepisów zasiłkowych, a po tej dacie nastąpi:

- przerwa w pobieraniu zasiłku (krótsza niż 3 miesiące) lub
- zmiana rodzaju zasiłku, np. z chorobowego na macierzyński

– art. 43 ustawy zasiłkowej.

Ubezpieczeni przedsiębiorcy, którzy rozpoczną pobieranie zasiłku po raz pierwszy od 1 stycznia 2016 r. lub jeśli od tej daty między okresami pobierania zasiłków nastąpi przerwa wynosząca co najmniej 3 miesiące kalendarzowe, otrzymają zasiłek obliczony według nowych – mniej korzystnych zasad.

Ustawa z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2015 r., poz. 1735

Na ten temat pisaliśmy w Mk nr 20/2015 w artykule pt. „Korzystne zmiany dla przedsiębiorczych matek"

Aktualności

Czytaj na bieżąco w **INFORorganizerze** codzienne aktualności prawne z zakresu podatków, rachunkowości, prawa pracy i ubezpieczeń oraz prawa gospodarczego. Z **INFORorganizerem** masz łatwy dostęp do wiadomości o wszystkich zmianach prawa. Pobierz bezpłatnie:
www.infororganizer.pl

INFOR ORGANIZER

1 stycznia 2016 r.

ZM!ANY 2016 2.6. Wspieranie działalności innowacyjnej przedsiębiorców

Od 1 stycznia 2016 r. przedsiębiorcy będą odliczać od podstawy opodatkowania wydatki ponoszone na działalność badawczo-rozwojową. Będzie za nią uznawana działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowana w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania ich do tworzenia nowych zastosowań. Przedsiębiorca, który poniesie wydatki na zdefiniowane w ustawie badania naukowe lub prace rozwojowe, będzie je odliczał od podstawy opodatkowania na zasadach określonych w art. 26e–26g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (w przypadku podatników PIT) lub art. 18d i 18e ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (w przypadku podatników CIT).

Ustawa z 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności – Dz.U. z 2015 r., poz. 1767

1 stycznia 2016 r.

ZM!ANY 2016 2.7. Deklaracje w sprawie specjalnego podatku węglowodorowego

W związku z wprowadzeniem z dniem 1 stycznia 2016 r. specjalnego podatku węglowodorowego od zysków z działalności wydobywczej węglowodorów Minister Finansów określił wzory deklaracji i informacji. Są to: deklaracje SPW-1 i SPW-2 o wysokości osiągniętego zysku (poniesionej straty) oraz informacje SPW-1/O i SPW-2/O o stratach z lat ubiegłych oraz o zaniechaniu poboru podatku za rok podatkowy.

Rozporządzenie Ministra Finansów z 15 października 2015 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji w zakresie specjalnego podatku węglowodorowego – Dz.U. z 2015 r., poz. 1765

Ewa Sławińska – prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

3. Ważne terminy 20 listopada – 5 grudnia 2015 r.

PDOP

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób prawnych za październik 2015 r.
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy przez podatników uzyskujących co najmniej 50% przychodów z działalności rolniczej
- zapłata przez podatnika podatku od dochodu z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wykorzystanego niezgodnie z oświadczeniem o jego przeznaczeniu (CIT-5)

PDOF

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych za październik 2015 r. wynagrodzeń z umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło

Terminarz

Ważne terminy sprawdzaj na bieżąco w **INFORorganizerze**. Znajdziesz tam wszystkie terminy obowiązków podatkowo-rachunkowych i ubezpieczeniowych wraz z niezbędnymi do ich wykonania aktywnymi formularzami i podstawami prawnymi. Pobierz bezpłatnie: **www.infororganizer.pl**

INFOR ORGANIZER

- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od osiągniętych w październiku 2015 r. dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz najmu, dzierżawy i innych podobnych umów, którzy wybrali uproszczoną metodę opłacania zaliczki lub opodatkowanie metodą liniową (19%)
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych za październik 2015 r. z tytułów określonych w art. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4, 4a, 5, 13 oraz art. 30a ust. 1 updof
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy z tytułu wynagrodzenia ze stosunku pracy otrzymywanego z zagranicy, emerytur i rent zagranicznych otrzymywanych bez pośrednictwa banku, osobiście wykonywanej działalności, np. artystycznej, literackiej, udziału w organach stanowiących osób prawnych, działalności wykonywanej na podstawie kontraktu menedżerskiego, osobistego świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło (dotyczy dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatników)

RYCZAŁT EWIDENCJONOWANY

- zapłata zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych za październik 2015 r.

PFRON

- zapłata składki na PFRON i złożenie deklaracji (DEK-I-O, DEK-I-a, DEK-I-b, DEK-II-a, DEK-W) za październik 2015 r.

NBP

- przekazanie do NBP sprawozdań przez:
  - jednostki sektora finansów publicznych, u których łączna kwota aktywów i pasywów wynosi na koniec roku co najmniej 500 mln zł
  - firmy inwestycyjne prowadzące rachunki papierów wartościowych, dokonujące obrotu dewizowego z zagranicą lub pośredniczące w tym obrocie
  - pozostałych rezydentów, u których łączna kwota aktywów i pasywów wynosi na koniec roku co najmniej 300 mln zł

VAT

- zapłata VAT i złożenie deklaracji VAT-7 za październik 2015 r.
- wpłata zaliczki VAT za październik 2015 r. przez podatników rozliczających się kwartalnie na deklaracji VAT-7D
- złożenie deklaracji VAT-8 przez podatników zarejestrowanych jako VAT UE do celów dokonywania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów – innych niż zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni, oraz osoby prawne niebędące podatnikami w rozumieniu art. 15 ustawy o VAT
- złożenie deklaracji VAT-9M oraz zapłata podatku przez podatników niemających obowiązku składania deklaracji VAT-7, VAT-7K, VAT-7D i VAT-8, którzy są zobowiązani do zapłaty podatku z tytułu importu usług oraz dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych u nabywcy (dotyczy czynności, dla których obowiązek podatkowy powstał w październiku 2015 r.)
- zapłata VAT i złożenie skróconej deklaracji VAT-12 w zakresie usług taksówek osobowych opodatkowanych w formie ryczałtu za październik 2015 r.
- złożenie informacji podsumowującej VAT-UE za październik 2015 r. (dotyczy wyłącznie podatników składających VAT-UE w formie elektronicznej)
- złożenie informacji podsumowującej w obrocie krajowym VAT-27 za październik 2015 r.

AKCYZA

- zapłata podatku akcyzowego i złożenie deklaracji AKC-4/AKC-4zo, AKC-4/A–AKC-4/F, AKC-4/H–AKC-4/K, AKC-WW, AKC-EN, INF-A–INF-K za październik 2015 r.

PDOF

- oświadczenie o wyborze lub rezygnacji z opodatkowania w 2015 r. podatkiem liniowym składane przez podatników prowadzących działy specjalne produkcji rolnej (dotyczy również lat następnych)

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

AKCYZA

- deklaracja w sprawie przedpłaty akcyzy (AKC-PA)

INNE OBOWIĄZKI

- złożenie do US właściwego dla nierezydentów (osób fizycznych) informacji ORD-W1 za październik 2015 r. o wynagrodzeniach wypłaconych przez podmiot będący nierezydentem osobom fizycznym będącym nierezydentami za świadczenie na rzecz rezydenta usług lub pracy; informację składa polski rezydent (osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej i osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), na rzecz którego praca lub usługi były świadczone
- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa za październik 2015 r. (oraz złożenie deklaracji za październik 2015 r.: WZP-1M – przedsiębiorstwa, i WZS-1M – spółki)*

oprac. **Sławomir Biliński**

* Termin przeniesiony, ponieważ 28 listopada przypada w sobotę.

4. Wskaźniki i stawki

(stan prawny na 5 listopada 2015 r.)

codziennie aktualizowane na www.inforfk.pl

4.1. Działy specjalne produkcji rolnej

Tabela rodzajów i rozmiarów działów specjalnych produkcji rolnej oraz norm szacunkowych dochodu rocznego na 2016 r.

Lp.	Rodzaje upraw i produkcji	Jednostka powierzchni upraw lub rodzajów produkcji	Norma szacunkowa dochodu rocznego	
			zł	gr
1	2	3	4	
1	Uprawy w szklarniach ogrzewanych powyżej 25 m^2:			
	a) rośliny ozdobne	1 m^2	11	72
	b) pozostałe	1 m^2	4	36
2	Uprawy w szklarniach nieogrzewanych powyżej 25 m^2	1 m^2	2	68
3	Uprawy w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 50 m^2:			
	a) rośliny ozdobne	1 m^2	8	73
	b) pozostałe	1 m^2	5	36
4	Uprawy grzybów i ich grzybni – powyżej 25 m^2 powierzchni uprawowej	1 m^2	5	03
5	Drób rzeźny – powyżej 100 szt.:			
	a) kurczęta	1 sztuka		15
	b) gęsi	1 sztuka	1	31
	c) kaczki	1 sztuka		35
	d) indyki	1 sztuka		85
6	Drób nieśny powyżej 80 szt.:			
	a) kury nieśne (w stadzie reprodukcyjnym)	1 sztuka	3	33
	b) kury mięsne (w stadzie reprodukcyjnym)	1 sztuka	2	79
	c) gęsi (w stadzie reprodukcyjnym)	1 sztuka	1	83

1	2	3	4	
	d) kaczki (w stadzie reprodukcyjnym)	1 sztuka	3	43
	e) indyki (w stadzie reprodukcyjnym)	1 sztuka	14	60
	f) kury (produkcja jaj konsumpcyjnych)	1 sztuka	2	45
7	Wylęgarnie drobiu:			
	a) kurczęta	1 sztuka		01
	b) gęsi	1 sztuka		08
	c) kaczki	1 sztuka		02
	d) indyki	1 sztuka		08
8	Zwierzęta futerkowe:			
	a) lisy i jenoty	od 1 samicy stada podstawowego	46	22
	b) norki	powyżej 2 szt. samic stada podstawowego	20	32
	c) tchórze	powyżej 2 szt. samic stada podstawowego	15	73
	d) szynszyle	powyżej 2 szt. samic stada podstawowego	24	02
	e) nutrie powyżej 50 sztuk samic stada podstawowego	od 1 samicy stada podstawowego	5	54
	f) króliki powyżej 50 sztuk samic stada podstawowego	od 1 samicy stada podstawowego	5	54
9	Zwierzęta laboratoryjne:			
	a) szczury białe	1 sztuka		14
	b) myszy białe	1 sztuka		02
10	Jedwabniki – produkcja kokonów	1 dm^3		34
11	Pasieki powyżej 80 rodzin	1 rodzina	3	35
12	Uprawy roślin in vitro – powierzchnia półek	1 m^2	201	13
13	Hodowla entomofagów – powierzchnia uprawy roślin żywicielskich	1 m^2	167	59
14	Hodowla dżdżownic – powierzchnia łoża hodowlanego	1 m^2	83	81
15	Hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym:			
	a) krowy powyżej 5 sztuk	1 sztuka	335	17
	b) cielęta powyżej 10 sztuk	1 sztuka	70	41
	c) bydło rzeźne powyżej 10 sztuk (z wyjątkiem opasów)	1 sztuka	36	84
	d) tuczniki powyżej 50 sztuk	1 sztuka	41	91
	e) prosięta i warchlaki powyżej 50 sztuk	1 sztuka	16	76
	f) chów i hodowla owiec powyżej 10 sztuk	od 1 matki	6	72
	g) tucz owiec powyżej 15 sztuk	1 sztuka	10	05
	h) konie rzeźne	1 sztuka	502	80
	i) konie hodowlane	1 sztuka stada podstawowego	402	24
	j) hodowla ryb akwariowych powyżej 700 dm^3 objętości akwarium, obliczonej według wewnętrznych długości krawędzi	1 dm^3	1	51
	k) hodowla psów rasowych	1 sztuka stada podstawowego	45	27
	l) hodowla kotów rasowych	1 sztuka stada podstawowego	16	76

- załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z 9 października 2015 r. w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej – Dz.U. z 2015 r., poz. 1717

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

>> odliczanie VAT naliczonego, gmina, zakład budżetowy, podatnik VAT

1. Centralizacja rozliczeń VAT w gminach obejmie zakłady budżetowe – skutki uchwały NSA

Gmina może odliczyć VAT z faktur zakupowych związanych z realizacją inwestycji, które zostały przekazane do gminnego zakładu budżetowego. Warunkiem odliczenia jest, aby inwestycje te były wykorzystywane do wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu VAT. Takie stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale podjętej 26 października 2015 r. w składzie 7 sędziów (sygn. akt I FPS 4/15). W związku z tą uchwałą MF poinformował, że gminne zakłady budżetowe zostaną objęte planowanym obowiązkowym „scentralizowaniem" rozliczeń VAT w samorządach. Centralizacja ta ma nastąpić do końca czerwca 2016 roku.

Uchwała NSA brzmi:

NSA

W świetle art. 15 ust. 1 oraz art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm.) gmina ma prawo do odliczenia podatku naliczonego z faktur zakupowych związanych z realizacją inwestycji, które zostały następnie przekazane do gminnego zakładu budżetowego, który realizuje powierzone mu zadania własne tej gminy, jeżeli te inwestycje są wykorzystywane do sprzedaży opodatkowanej podatkiem od towarów i usług.

Uchwała NSA jest wiążąca dla sądów administracyjnych.

Źródło: komunikat MF z 29 października 2015 r. dotyczący uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 października 2015 r., sygn. I FPS 4/15 – opubl. na www.mf.gov.pl

Od redakcji:

Informacje o „scentralizowaniu" rozliczeń zawiera komunikat z 29 września 2015 r. w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej C-276/14 Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów – opubl. na www.mf.gov.pl. Na temat „centralizacji" rozliczeń VAT w gminach po wyroku TSUE pisaliśmy też w artykule pt. „Gminne jednostki organizacyjne nie są podatnikami VAT – wyrok TSUE" – Mk nr 20/2015.

Ewa Sławińska – ekspert w zakresie VAT, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

>> rolnik, paliwo, podmiot nieistniejący, przestępstwa karuzelowe, faktura VAT, opłata paliwowa

2. Jakie konsekwencje dla rolnika niesie zakup paliwa od oszusta – komunikat MF

Ze względu na nasilenie zjawiska oszustw w obrocie paliwami Minister Finansów przygotował komunikat dla rolników w tej sprawie. Komunikat wskazuje, jakie są negatywne konsekwencje nabycia paliwa od oszusta przez nieświadomego tego faktu nabywcę.

MF przyjął, że osobami uczestniczącymi w łańcuchu transakcji mających na celu wyłudzenia podatku mogą być również podmioty (m.in. rolnicy), które nieświadomie uczestniczą w procederze wyłudzeń, kupując paliwo po bardzo niskiej cenie (tak atrakcyjna cena nie mogłaby być zastosowana, gdyby podmioty uczestniczące w łańcuchu transakcji prawidłowo rozliczały podatek). Najczęściej zaniżona cena pełni funkcję „wabika" mającego skłonić uczciwego klienta do nabycia określonego towaru od oszusta podatkowego. Konsekwencje uczestnictwa w procederze wyłudzeń VAT przedstawiamy w tabeli.

Tabela. Negatywne konsekwencje zakupu paliwa od oszusta

Lp.	Negatywne konsekwencje nabycia paliwa od oszusta przez rolnika
1.	**Brak prawa do odliczenia VAT** Nabywca paliwa nie może odliczyć VAT z faktur wystawionych przez podmiot nieistniejący. W konsekwencji u rolnika może zostać zakwestionowane prawo do odliczenia VAT naliczonego z faktur wystawionych przez podmiot nieistniejący.
2.	**Obowiązek zapłaty VAT „za sprzedawcę"** Na rolnika może być nałożony obowiązek zapłaty VAT „za sprzedawcę" w drodze odpowiedzialności solidarnej.
3.	**Obowiązek zapłaty akcyzy „za sprzedawcę"** Na rolnika może być nałożony obowiązek zapłaty podatku akcyzowego „za sprzedawcę". Takie ryzyko może wystąpić np. w sytuacji, gdy rolnik odmówi ujawnienia sprzedawcy lub wskaże jako sprzedawcę podmiot nieistniejący.
4.	**Obowiązek zapłaty opłaty paliwowej „za sprzedawcę"** Rolnik, który zostanie zobowiązany do zapłacenia akcyzy w związku z zakupem paliw z niewiadomego lub nielegalnego źródła (pkt 3), jest obowiązany do opłacenia opłaty paliwowej.
5.	**Brak prawa do zwrotu akcyzy** Rolnicy mogą uzyskać zwrot podatku akcyzowego zapłaconego przy zakupie oleju napędowego używanego do produkcji rolnej. Podstawą do zwrotu mogą być wyłącznie faktury, które wystawił podmiot dokonujący legalnego obrotu paliwami. W przypadku gdy faktury będą dokumentowały zakup od podmiotu prowadzącego sprzedaż paliw nielegalnie, nie będą uprawniały do zwrotu. Rolnik, który otrzyma zwrot akcyzy na podstawie faktur dokumentujących nielegalny zakup, będzie zobowiązany do jego zwrotu wraz z odsetkami.
6.	**Kara z Kodeksu karnego skarbowego** Rolnik kupujący „nielegalne" paliwo musi się liczyć z odpowiedzialnością karno-skarbową. Może być ukarany karą grzywny w wysokości od 175 zł do 16,8 mln zł, karą pozbawienia wolności albo obiema tymi karami łącznie. Kary grożą za: ■ nabycie paliwa od oszusta na podstawie faktur niezgodnych z rzeczywistością i posługiwanie się tymi fakturami w rozliczaniu podatku, ■ wprowadzenie w błąd właściwego organu oraz narażenie na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej (podatku naliczonego lub nadpłaty), ■ posługiwanie się nierzetelnymi fakturami. Odpowiedzialność karno-skarbową rolnik może ponieść również za nabycie oleju opałowego, bez względu na to czy dokonane w sposób legalny, czy też nie, i jego użycie jako napędowego.

Jak ustrzec się przed oszustami paliwowymi – zalecenia MF

Minister Finansów wskazuje, jak uniknąć negatywnych konsekwencji nieświadomego uczestnictwa w obrocie paliwami. Według MF należy:

- bardzo uważnie dobierać kontrahentów, od których kupuje się paliwo,

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

- dokonywać zakupu w firmach o niebudzącej wątpliwości renomie,
- zawierać transakcje-umowy grupowo, z wyznaczeniem lidera fachowca paliwowo-finansowego, w celu zmniejszenia kosztów biurokracji oraz zapewnienia możliwości negocjacji dużego upustu,
- zawierać transakcje w biurze (najlepiej firmy sprzedającej z udziałem jej właściciela lub szefa) w godzinach pracy biura,
- unikać zakupu paliwa w przypadku gdy okoliczności, w jakich odbywa się sprzedaż, są nietypowe i budzą wątpliwości,
- zawierać transakcje bezgotówkowe,
- w przypadku płatności w formie gotówkowej upewnić się, że osoba przyjmująca należność jest wskazana z imienia i nazwiska na dowodzie KP oraz jest upoważniona przez sprzedawcę do odbioru gotówki,
- w przypadku dokonywania transakcji z udziałem pośrednika żądać dowodów, że osoba podająca się za pośrednika może występować w imieniu sprzedawcy (umowa pośrednictwa, telefon do sprzedawcy),
- żądać oryginalnych dokumentów (KRS, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, REGON, NIP, koncesja), z których należy pewne dane wynotować – w celu sprawdzenia – nr dokumentu, data wydania, organ wystawiający dokument, data ważności od... do... (nawet zażądać kserokopii tych dokumentów),
- przy każdej dostawie żądać oprócz faktury obowiązkowo świadectwa jakości paliwa, które również należy poddać sprawdzeniu (telefon do wystawcy),
- sprawdzać, czy sprzedawcy paliwa są zarejestrowanymi czynnymi podatnikami VAT (sprawdzenie statusu podmiotu w VAT jest dostępne na www.finanse.mf.gov.pl),
- sprawdzać, czy sprzedawcy paliwa są wymienieni w prowadzonym przez Ministra Finansów w formie elektronicznej wykazie podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną (na www.finanse.mf.gov.pl – VAT – kaucja gwarancyjna),
- sprawdzać, czy sprzedawcy paliwa są w bazie przedsiębiorstw posiadających koncesje w zakresie obrotu paliwami (na stronie Urzędu Regulacji Energetyki – www.ure.gov.pl – Rejestry i bazy – Rejestr podmiotów posiadających koncesję),
- przy zakupie znaczących ilości paliwa pobrać próbki w obecności dostawcy przed zlaniem, które należy dobrze zabezpieczyć i zachować do ewentualnych sporów (pobór próbek powinien być w miarę fachowy i do właściwych naczyń). Pobrane próbki pozwolą na ocenę, czy sprzedawane paliwo spełnia normy jakościowe (czy jego zakup jest „bezpieczny" dla rolnika).

Źródło: komunikat MF z 6 października 2015 r. „Informacja dla rolników o negatywnych konsekwencjach zakupu paliwa od oszusta" – opubl. na www.mf.gov.pl

Pełna treść komunikatu MF jest dostępna na www.mk.infor.pl wraz z bieżącym numerem Mk.

Ewa Sławińska – ekspert w zakresie VAT, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

>> odsetki od zaległości podatkowych

ZM!ANY 2016

3. Jak będą naliczane odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych

W 2016 r. ustawodawca zdecydował o obniżeniu stawek odsetek od zaległości podatkowych w przypadku dobrowolnego dokonania korekty i zapłaty

zaległości przez podatnika. Podatnicy dokonujący takiej korekty zapłacą odsetki w wysokości 50% stawki odsetek za zwłokę. Natomiast podatnicy, którzy dokonają korekty i zapłaty zaległego podatku dopiero po interwencji organu podatkowego, zapłacą odsetki podwyższone według stawki wynoszącej 150% stawki odsetek za zwłokę.

W 2016 r. będą obowiązywały trzy kategorie stawek odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych:

- stawka podstawowa w wysokości 200% podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego i 2%, nie niższa niż 8% (zasady określania stawki podstawowej nie ulegną zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących),
- stawka obniżona – w wysokości 50% stawki podstawowej (przed nowelizacją obowiązywała stawka obniżona w wysokości 75% stawki podstawowej),
- stawka podwyższona – w wysokości 150% stawki podstawowej (przed nowelizacją przepisy nie przewidywały takiej stawki).

Obniżona stawka odsetek za zwłokę

Dobrowolne wypełnianie obowiązków podatkowych polega na prawidłowym i terminowym deklarowaniu zobowiązań, bez konieczności wszczynania czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowania podatkowego, oraz dokonywaniu płatności należności podatkowych bez konieczności wszczynania czynności egzekucyjnych i postępowań karnych skarbowych. Obniżenie stawek odsetek za zwłokę do 50% stawki podstawowej ma być zachętą do dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych przez podatników. Przed nowelizacją w przypadku dobrowolnej wpłaty zaległości podatnik mógł skorzystać z obniżonej stawki odsetek w wysokości 75% stawki podstawowej. Z praktyki organów podatkowych wynika, że obniżenie stawki odsetek o 1/4 nie przyniosło spodziewanych rezultatów. Stosunkowo niewielu podatników korzystało z tej możliwości. Dalsze obniżenie odsetek (do wysokości 50% stawki podstawowej) ma być bardziej efektywne. W założeniach ustawodawcy więcej podatników może się dzięki temu zdecydować na dobrowolne ujawnianie i zapłatę zaległości podatkowych.

Aby skorzystać z obniżonej stawki odsetek za zwłokę, podatnik będzie musiał spełnić łącznie dwa warunki:

1) złożyć prawnie skuteczną korektę deklaracji, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia upływu terminu do złożenia deklaracji,
2) zapłacić zaległość podatkową w ciągu 7 dni od dnia złożenia korekty.

Zostanie zatem wprowadzony termin, który musi być zachowany, aby podatnik mógł skorzystać z obniżonych odsetek. Podatnik będzie mógł skorzystać z obniżonych odsetek tylko wówczas, gdy skoryguje błąd nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia upływu terminu do złożenia deklaracji. Takie rozwiązanie ma skłaniać podatników nie tylko do dobrowolnego wypełniania zobowiązań podatkowych, ale też do dokonywania korekty na bieżąco (a nie w okresie kilku lat, do czasu przedawnienia zobowiązania). Ma też sprzyjać jak najszybszemu ujawnianiu i regulowaniu zaległości podatkowych. Jak wynika z uzasadnienia do nowelizacji Ordynacji podatkowej, okres sześciu miesięcy w zupełności wystarcza na wykrycie przez podatnika i skorygowanie większości błędów w deklaracjach oraz skorzystanie z obniżonych odsetek. Z przeprowadzonych analiz wynika, że w tym przedziale czasowym składana jest obecnie większość (62%) korekt z obniżonymi odsetkami.

Z obniżonych stawek odsetek od zaległości skorzystają nie tylko podatnicy, którzy zapłacą podatek, ale też ci, którzy go uregulują w inny sposób, taki jak: zaliczenie nadpłaty lub zwrotu

podatku, potrącenie albo przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych w trybie art. 66 Ordynacji podatkowej (art. 56a § 2 O.p.). Podatnik, który w ten sposób będzie regulował zaległość, będzie musiał złożyć wniosek w sprawie zastosowania obniżonej stawki odsetek nie później niż w terminie 7 dni od dnia złożenia korekty deklaracji.

Obniżonej stawki odsetek za zwłokę nie będzie można stosować w przypadku korekty deklaracji:
1) złożonej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a w przypadkach gdy nie stosuje się zawiadomienia – po zakończeniu kontroli podatkowej,
2) dokonanej w wyniku czynności sprawdzających.

Takie samo wyłączenie stosowania obniżonej stawki odsetek obowiązywało przed zmianą przepisów i będzie obowiązywało nadal.

Podwyższona stawka odsetek za zwłokę

Podwyższona stawka odsetek za zwłokę, w wysokości 150% stawki podstawowej, ma być stosowana wobec podatników VAT i akcyzy, którzy:
1) nie składają deklaracji i nie płacą podatku – co zostanie ujawnione przez organy podatkowe,
2) zaniżają wysokość deklarowanego zobowiązania (zawyżają kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku), co zostało ujawnione przez organy podatkowe,
3) złożą korektę deklaracji dopiero po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli (lub po zakończeniu kontroli) albo w związku z podjęciem przez organ czynności sprawdzających.

Wprowadzono też limit kwotowy zaległości (nienależnej nadpłaty lub zwrotu), który musi być osiągnięty, aby w wymienionych przypadkach miały zastosowanie podwyższone stawki odsetek. Podwyższone stawki mają być stosowane tylko w tych przypadkach, gdy kwota zaległości (lub zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku):
- przekroczy 25% kwoty należnej i jednocześnie
- jest wyższa niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania lub terminu zwrotu (w 2016 r. pięciokrotność minimalnego wynagrodzenia wyniesie 9250 zł).

Wprowadzenie takiego limitu ma zabezpieczyć interesy podatników VAT i akcyzy, których zaległości podatkowe są stosunkowo niewielkie i powstają w wyniku nieświadomych działań podatnika, czyli z oczywistych omyłek lub błędów rachunkowych popełnionych przy sporządzeniu deklaracji.

Stawka podstawowa

Stawka podstawowa odsetek za zwłokę (art. 56 O.p.) będzie obowiązywała w tych przypadkach, w których nie będzie miała zastosowania stawka obniżona (art. 56a O.p.) lub podwyższona (art. 56b O.p.).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 56, 56a, 56b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 613; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649

Ewa Sławińska – ekspert w zakresie VAT, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

Od redakcji:

Szczegółowy przegląd wszystkich zmian wprowadzonych w Ordynacji podatkowej wraz z komentarzem eksperta znajdą Państwo w książce „Przewodnik po zmianach przepisów 2015/2016” oraz w raporcie Mk „Plusy i minusy zmian w Ordynacji” – już w pierwszym numerze „MONITORA księgowego” w 2016 r.

Czy faktoring może pomóc w zarządzaniu strukturą bilansu?

Tomasz Zielke
– biegły rewident w firmie ESO Audit s.c.

Faktoring to usługa finansowa, która umiejętnie zastosowana, może pomóc przedsiębiorcy w zarządzaniu strukturą bilansu rozumianego jako proces utrzymania odpowiedniej proporcji między aktywami trwałymi i obrotowymi, kapitałem własnym, zobowiązaniami długoterminowymi i bieżącymi. Przykładem mierników pozwalających ocenić poprawność zachowania tych proporcji są wskaźniki płynności, wskaźniki zadłużenia.

Obowiązek zachowania wskaźników na określonym poziomie jest często wbudowany w treść umów kredytowych, to element wymagań stawianych zarządowi przez radę nadzorczą lub właścicieli, cel określony w budżetach, planach przekształceń lub restrukturyzacji.

Faktoring jest często utożsamiany z alternatywą kredytu bankowego. W odróżnieniu jednak od kredytu, przy faktoringu pełnym (bez regresu), środki wpływające na rachunek bankowy firmy nie podwyższają zobowiązań finansowych a zmniejszają należność handlowe (o przedstawioną do wykupu wierzytelność). Ma to wpływ na kształtowanie się wskaźników.

Przykład: Jeśli bilans przedsiębiorcy kształtował się następująco,

AKTYWA			PASYWA
aktywa trwałe	15 800	9 200	kapitał własny
		10 500	zobowiązania długoterminowe
zapasy	2 500		
należności handlowe	12 500		
środki pieniężne	1 200	12 300	zobowiązania handlowe

wówczas skalkulowane w oparciu o powyższe dane wskaźniki wynosiłyby:

- bieżącej płynności 1,32 [aktywa bieżące / zobowiązania bieżące]
- zadłużenia ogólnego 0,71 [kapitał obcy/ aktywa ogółem]
- natychmiastowej wymagalności 0,10 [(aktywa bieżące – zapasy i należności) / zobowiązania bieżące]

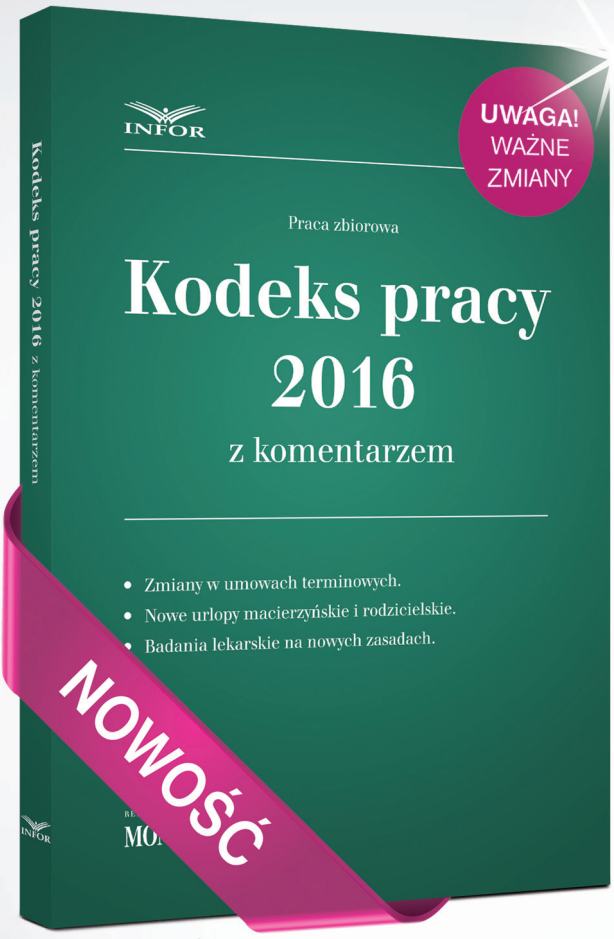
Zakładając, że przedsiębiorca w ramach faktoringu pełnego przekazał do wykupu należności (faktury wystawione swoim klientom) na kwotę 5 000 jp., wskaźniki natychmiastowej wymagalności poprawiłyby się (wzrost z 0,10 do 0,50). Wskaźniki bieżącej płynności i zadłużenia ogólnego pozostałyby bez zmian, ponieważ faktoring pełny nie zmieni łącznej sumy aktywów (pomijając koszt umowy faktoringu) ani zobowiązań obcych.

Powyższego efektu nie udałoby się osiągnąć, gdyby zastosowano faktoring niepełny (z regresem). Wpływ na sprawozdanie finansowe byłby podobny jak przy otrzymaniu kredytu krótkoterminowego: wzrosłyby zobowiązania i środki pieniężne ale należności nie zmalałyby. Przedsiębiorca nie mógłby rozliczyć należności i kwoty uzyskanych z faktoringu do czasu spłaty należności przez kontrahenta. Przy faktoringu z regresem poziom wskaźnika natychmiastowej wymagalności poprawiłby się, jednak nie tak bardzo jak przy faktoringu pełnym (wzrost z 0,10 do 0,36). Ponadto wzrost zobowiązań przyczyni się do pogorszenia wskaźnika zadłużenia (wzrost z 0,71 do 0,75).

Mimo, że koszty usługi faktoringu mogą być pozornie wyższe niż koszty kredytu, instytucje specjalizujące się w świadczeniu usług faktoringu (tzw. 'faktor') starają się zapewnić szeroki wachlarz usług i produktów dodatkowych. W efekcie faktoring staje się czymś więcej, niż tylko zapewnieniem finansowania.

Rewolucyjne zmiany

w Kodeksie pracy na 2016 rok!

okładka miękka, 490 stron, format B5

Publikacja omawia m.in.:

- **zmiany** w zawieraniu terminowych umów o pracę
- **nowe zasady** rozwiązywania umów na czas określony
- **zmiany** w udzielaniu urlopów macierzyńskich, rodzicielskich, ojcowskich i wychowawczych
- badania lekarskie na **nowych zasadach**

Zamów już dziś w promocyjnej cenie 129 zł zamiast ~~149~~ zł!

www.sklep.infor.pl | 801 626 666, 22 212 07 30 | bok@infor.pl

>> kwota wolna

4. Kwota wolna od podatku jest niezgodna z Konstytucją – wyrok TK

Przepisy updof (art. 27 ust. 1), które ustalają kwotę wolną od podatku w wysokości 3091 zł, są niezgodne z Konstytucją w zakresie, w jakim nie przewidują mechanizmu korygowania kwoty zmniejszającej podatek, gwarantującego co najmniej minimum egzystencji. Artykuł 27 ust. 1 updof utraci moc z dniem 30 listopada 2016 r. Takie stanowisko zajął Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 października 2015 r., sygn. akt K 21/14. W komunikacie wydanym po ogłoszeniu wyroku czytamy, że:

TK *Ustawodawca, kształtując skalę podatkową, powinien chronić poziom życia ludzi, tak aby zapobiegać popadaniu ich w stan ubóstwa. Kwota zmniejszająca podatek ma bowiem umożliwić ustalenie podatku dochodowego od osób fizycznych w taki sposób, że jednostce zostanie pozostawiona określona wysokość dochodu do swobodnej dyspozycji. Cel ten ma wymiar społeczny i polega na pozostawieniu jednostce pewnego dochodu niezbędnego do zaspokojenia jej podstawowych potrzeb. Ustawodawca, indywidualizując obowiązek podatkowy, musi brać pod uwagę zapewnienie człowiekowi minimum egzystencji. Ma to oparcie w podmiotowości człowieka wynikającej z jego godności.*

(...) W ocenie Trybunału Konstytucyjnego brak mechanizmu korygującego kwotę zmniejszającą podatek dochodowy od osób fizycznych, a zatem wieloletnie utrzymywanie kwoty wolnej od podatku na stałym poziomie i uniezależnienie jej od sytuacji społeczno-gospodarczej państwa, jest wadliwością prawa podatkowego niedopuszczalną w demokratycznym państwie prawnym.

Utrzymywanie przez wiele lat stałej kwoty zmniejszającej podatek i oderwanie jej wysokości od czynników, dzięki którym można określić zdolność podatkową podatnika, narusza art. 84 Konstytucji i wynikającą z niego zasadę sprawiedliwości podatkowej.

Kwestionowana norma w skarżonym zakresie jest ponadto sprzeczna z zasadą sprawiedliwości społecznej oraz zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Brak jest powiązania zdolności podatkowej z przepisami odnoszącymi się do minimum egzystencji lub innymi określonymi wskaźnikami społeczno-ekonomicznymi. Brak tego związku powoduje, że choć przepisy są poprawne pod względem formalnym, stają się niesprawiedliwe.

(...) Trybunał podkreśla, że nie jest racjonalna regulacja prawa podatkowego, która zakłada stałą kwotę zmniejszającą podatek, przez co kwotę wolną od podatku ustala się na poziomie 3091 zł, podczas gdy ustawa o pomocy społecznej określa, że osobą żyjącą w ubóstwie jest ta, której dochód roczny ustalony z zastosowaniem reguł określonych w jej art. 8 ust. 3 i 4 nie przekracza 7608 zł – w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 6168 zł – w przypadku osoby w rodzinie.

Trybunał stanął na stanowisku, że prawodawca, ustalając kwotę zmniejszającą podatek, musi brać pod uwagę stan finansów państwa. Nie oznacza to jednak konstytucyjnego przyzwolenia dla prawodawcy na kształtowanie systemu podatkowego i jego elementów w sposób arbitralny i niesprawiedliwy. Jego działalność w tym zakresie musi uwzględniać zasady i wartości konstytucyjne, w tym właściwe rozkładanie ciężarów publicznych i indywidualną zdolność do ponoszenia ciężarów podatkowych.

Niniejszy wyrok stwierdzający zakresową niekonstytucyjność dotyczy mechanizmu korygowania kwoty zmniejszającej podatek i ma znaczenie na przyszłość. Nie rodzi on roszczenia

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

o weryfikowanie zapłaconego podatku dochodowego od osób fizycznych. Nie daje on podstawy dla wznawiania postępowania podatkowego. Jakiekolwiek wznawianie tego typu postępowań jest na gruncie niniejszego wyroku wykluczone. (...)

oprac. **Katarzyna Wojciechowska** – ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego"

>> dywidendy, dokumentacja, jednostka powiązana

5. Zakaz wypłaty dywidendy za granicę w celu unikania opodatkowania – zmiany w podatkach dochodowych

Od 31 grudnia 2015 r. zwolnienie z podatku od dywidend nie obejmie przypadków, gdy zostaną one wypłacone w wyniku fikcyjnych uzgodnień, nieodzwierciedlających rzeczywistości gospodarczej. Jeżeli więc głównym celem wypłaty dywidendy będzie uzyskanie zwolnienia z podatku, organy podatkowe będą miały podstawę do opodatkowania takiej transakcji. Tym samym podatnikom trudniej będzie wykorzystać zwolnioną z podatku dywidendę do wyprowadzenia zysku spółki poza Polskę.

Ograniczenie możliwości transferu zysków za granicę bez podatku

Obowiązująca od 31 grudnia 2015 r. nowelizacja ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ma utrudnić transferowanie polskim spółkom ich zysków za granicę. W tym celu wprowadzono dodatkowy warunek stosowania zwolnienia dla dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych przewidzianego w art. 20 ust. 3 oraz art. 22 ust. 4 updop. Jeżeli podatnik nie spełni tego warunku, nie będzie mógł skorzystać ze zwolnień. Ma to zapobiegać unikaniu lub uchylaniu się od opodatkowania przez podatników w przypadkach stosowania fikcyjnych uzgodnień.

Opisane zwolnienia nie będą miały zastosowania, jeżeli nie zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

1) osiągnięcie dochodów (przychodów) z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych nastąpi w związku z zawarciem umowy lub dokonaniem innej czynności prawnej, lub wielu powiązanych czynności prawnych, których głównym lub jednym z głównych celów będzie uzyskanie zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie art. 20 ust. 3 lub art. 22 ust. 4, a uzyskanie tego zwolnienia nie skutkuje wyłącznie wyeliminowaniem podwójnego opodatkowania tych dochodów (przychodów). Zapis o tym, by uzyskanie zwolnienia nie skutkowało wyłącznie wyeliminowaniem podwójnego opodatkowania dochodów (np. z dywidendy), oznacza, że celem wypłaty nie powinna być chęć całkowitego uniknięcia opodatkowania;
2) czynności, o których mowa w pkt 1, nie mają rzeczywistego charakteru (art. 22c ust. 1 updop). Ustawodawca wyjaśnia przy tym, że umowa lub inna czynność prawna nie ma rzeczywistego charakteru w zakresie, w jakim nie jest dokonywana z uzasadnionych przyczyn ekonomicznych (art. 22c ust. 2 updop).

PRZYKŁAD

Polska spółka ma przez cały 2016 r. zagranicznego udziałowca. Jeżeli wypłaci mu dywidendę, byłaby ona niekorzystnie opodatkowana. Na początku 2017 r. udziały te z prawem do dywidendy

zostały wniesione do holdingowej spółki z siedzibą w Luksemburgu. W tej sytuacji będzie istniała możliwość zwolnienia dywidendy z podatku. Kontrolujący tę transakcję organ podatkowy będzie mógł jednak uznać, że nie miała ona rzeczywistego charakteru i nie była dokonywana z uzasadnionych przyczyn ekonomicznych. Głównym celem tej transakcji było w istocie uniknięcie opodatkowania. W tej sytuacji taka transakcja nie może korzystać ze zwolnienia i powinna być opodatkowana podatkiem od dywidend.

Wprowadzenie tego przepisu ma poważne skutki dla spółek wypłacających dywidendy za granicę lub je otrzymujących. Przepis ten stanowi rodzaj tzw. klauzuli obejścia prawa (czyli wskazuje, że danych rozwiązań prawnych nie stosuje się, gdyby miały one na celu jedynie obejście prawa). Przy dywidendach za 2016 r. polskie spółki powinny liczyć się z koniecznością przedstawienia fiskusowi ekonomicznego uzasadnienia tej czynności i dowodów na rzeczywistość tej transakcji. Jeżeli fiskus uzna, że podatnik niewystarczająco uzasadnił transakcję i chce wyłącznie wykorzystać różnice w różnych systemach podatkowych, by uniknąć opodatkowania, będzie to podstawa do opodatkowania dywidendy. Przy wypłacie dywidendy konieczne może być pobranie 19% podatku u źródła, a przy jej otrzymaniu zapłata podatku.

Raport grupowy będzie należało złożyć już za 2016 r.

Nowelizacja wprowadza wymóg sporządzania sprawozdań dla podmiotów o skonsolidowanych przychodach powyżej 750 mln euro. Przepisy te wchodzą w życie 1 stycznia 2016 r. (nowo dodany ust. 6 w art. 27 updop). Sprawozdania dotyczą wysokości dochodów i zapłaconego podatku oraz miejsca prowadzenia działalności jednostek zależnych i zagranicznych zakładów należących do grupy kapitałowej. Tym samym podatnicy tacy będą zobowiązani do sporządzania tzw. raportu grupowego (country-by-country reporting). Tzw. raportowanie według krajów będzie dotyczyć jedynie największych podmiotów powiązanych. Wzór sprawozdania zostanie określony przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia i będzie zawierać informacje o wielkości dochodu, zapłaconym podatku oraz wielkości działalności prowadzonej przez podmioty w grupie w różnych państwach. Przy czym obowiązek sporządzenia sprawozdań dotyczy po raz pierwszy roku podatkowego rozpoczynającego się po 31 grudnia 2015 r. W przypadku podatników mających kalendarzowy rok podatkowy sprawozdania będzie należało złożyć do końca 2017 r. (zob. art. 12 ust. 2 ustawy nowelizującej).

Zmiany w dokumentacji podatkowej – dopiero od 2017 r.

Utrudnieniu wyprowadzania zysków za granicę mają też służyć zmiany wprowadzane w dokumentowaniu transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi. Najważniejsze zmiany, które wejdą w życie od 1 stycznia 2017 r., to:

- zmiana wysokości progu powiązań kapitałowych z 5% do 25%,
- wprowadzenie nowych kryteriów obowiązku sporządzenia dokumentacji podatkowej, m.in. kryterium istotnego wpływu transakcji na wysokość obrotu (straty) podatnika,
- do sporządzenia dokumentacji podatkowej będą zobowiązani podatnicy, których przychody lub koszty w rozumieniu przepisów o rachunkowości w poprzednim roku podatkowym osiągnęły równowartość 2 000 000 euro,
- organy podatkowe uzyskały możliwość (w określonych przypadkach) zażądania od podatnika dokumentacji transakcji (innych zdarzeń), których wartość nie przekracza ustawowych limitów. Wówczas podatnik będzie miał na przedstawienie dokumentacji 30 dni od dnia doręczenia wezwania,

- dokumentacja podatkowa będzie musiała zawierać nowe, niewymagane dotąd informacje, m.in. o przychodach lub kosztach przekraczających w poprzedzającym roku podatkowym równowartość 10 000 000 euro, informację o grupie (tzw. master file),
- podatnicy zobowiązani do sporządzenia dokumentacji podatkowej będą musieli złożyć oświadczenie o sporządzeniu kompletnej dokumentacji. Oświadczenie to będzie należało złożyć do urzędu skarbowego do dnia upływu terminu określonego dla złożenia zeznania podatkowego za rok podatkowy,
- zostanie wprowadzone uproszczone sprawozdanie w sprawie transakcji z podmiotami powiązanymi (formularz CIT-TP). Sprawozdanie to będzie składane przez podatników o przychodach lub kosztach przekraczających równowartość 10 000 000 euro i dołączane do zeznania podatkowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1, 2 i 12 ustawy z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – w chwili oddania Mk do druku ustawa oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw

Sławomir Biliński – prawnik, redaktor „MONITORA księgowego"

Od redakcji:

Szczegółowy przegląd wszystkich zmian w ustawach o podatku dochodowym od osób prawnych i podatku dochodowym od osób fizycznych wraz z komentarzami ekspertów znajdą Państwo w książce „Przewodnik po zmianach przepisów 2015/2016" – już w pierwszym numerze „MONITORA księgowego" w 2016 r.

>> Numer Identyfikacji Podatkowej, NIP, nieuczciwy kontrahent

6. Jak sprawdzić NIP kontrahenta

Na Portalu Podatkowym została udostępniona usługa elektroniczna, dzięki której można sprawdzić on-line identyfikator podatkowy NIP. Usługa umożliwia sprawdzenie statusu prawnego każdego NIP. Pozwala ona szybko zweryfikować podstawową informację o kontrahencie, jaką jest jego numer identyfikacji podatkowej.

W procesie weryfikacji danych jest wykorzystywany Centralny Rejestr Podatników – Krajowa Ewidencja Podatników (CRP KEP). Natomiast aktualizacja danych wykorzystywanych w usłudze sprawdzania poprawności NIP ma się odbywać raz na dobę.

Usługa sprawdzania poprawności NIP jest dostępna całodobowo. Chcąc sprawdzić prawidłowość NIP podanego przez kontrahenta, użytkownik powinien go podać na stronie „Sprawdzenie statusu NIP" i kliknąć przycisk „Sprawdź". W odpowiedzi może otrzymać następujące komunikaty:

- wskazany NIP jest poprawny,
- wskazany NIP nie istnieje,
- wskazany NIP został unieważniony,
- wskazany NIP został uchylony.

Użytkownik ma możliwość wydrukowania widoku ekranu, ze zwróconym po weryfikacji komunikatem. Dzięki danej usłudze podatnik może łatwo sprawdzić i uzyskać dowód na to, że kontrahent

o podanym numerze identyfikacji podatkowej faktycznie istnieje. Można się w ten sposób uchronić przed skutkami podatkowymi zawarcia umowy z kontrahentem, który nie jest zarejestrowanym podatnikiem i z punktu widzenia prawa podatkowego jest uznawany za podmiot „nieistniejący". Przypomnijmy, że faktury otrzymane od takiego podmiotu nie uprawniają do odliczenia VAT naliczonego (art. 88 ust. 3a pkt 1 ustawy o VAT). Sprawdzając NIP swojego kontrahenta, podatnik może się również uchronić przed odpowiedzialnością za VAT niezapłacony przez sprzedawcę, wynikającą z art. 105a ustawy o VAT.

Źródło: komunikat MF z 20 października 2015 r. „Sprawdź poprawność NIP" – opubl. na www.mf.gov.pl

Ewa Sławińska – ekspert w zakresie VAT, redaktor naczelna „MONITORA księgowego"

>> odsetki, termin, opóźnienie w zapłacie

ZM!ANY 2016

7. Zmiana zasad obliczania odsetek od opóźnionej zapłaty

Od 1 stycznia 2016 r. zmienią się zasady naliczania odsetek zarówno w obrocie między przedsiębiorcami, jak i w obrocie nieprofesjonalnym. Wprowadzone zmiany oznaczają, że odsetki za opóźnienie w zapłacie należności będą wyższe. Podwyższenie wysokości odsetek ma zdyscyplinować dłużników. Zmiany zostały wprowadzone w przepisach ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i ustawy – Kodeks cywilny.

Odsetki w transakcjach handlowych

Przypomnijmy, że celem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych było zniechęcenie przedsiębiorców do stosowania terminów dłuższych niż 30 dni. Dlatego pozwala ona wierzycielowi żądać odsetek ustawowych, jeśli w umowie przewidziano termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, mimo iż kontrahent nie jest opóźniony w zapłacie. Jeżeli upłynie termin zapłaty, wierzyciel ma prawo do żądania odsetek za opóźnienie płatności. Tym samym w obrocie profesjonalnym występują obecnie:

- odsetki od kredytu kupieckiego (ustawowe – regulowane w Kodeksie cywilnym) – naliczane od 31. dnia do dnia zapłaty. Odsetki te nie muszą być zastrzeżone w umowie między kontrahentami, chyba że miałyby być wyższe niż wysokość odsetek ustawowych (wtedy obowiązują tzw. odsetki maksymalne),
- odsetki za opóźnienie – od dnia wymagalności świadczenia (tj. po upływie terminu płatności) do dnia zapłaty. Także przysługują niezależnie od tego, czy są przewidziane umową. Obecnie ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przewiduje odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek za zwłokę określanej na podstawie art. 56 § 1 Ordynacji podatkowej. Jest to 8% w skali roku (składa się na to suma 200% podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego i 2%, z tym że stawka ta nie może być niższa niż 8%).

Od 1 stycznia 2016 r. w obrocie między przedsiębiorcami wierzyciele będą mogli naliczać **„odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych"** w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i ośmiu punktów procentowych (odsetki te definiuje dodany pkt 3 do

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

art. 4 ustawy o terminach zapłaty). Zakładając, że stopa referencyjna w przyszłym roku nie zmieniłaby się, odsetki te wynosiłyby 9,5% (8% + 1,5% – obecna wysokość stopy referencyjnej). W efekcie wprowadzonych zmian odsetki za opóźnienie będą zatem wyższe. Do ustalenia wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych będzie należało stosować stopę referencyjną NBP obowiązującą w dniu:

- 1 stycznia – do odsetek należnych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca,
- 1 lipca – do odsetek należnych za okres od 1 lipca do 31 grudnia (dodany art. 11b ustawy o terminach zapłaty).

Wysokość odsetek ustawowych. Po nowelizacji, jak obecnie, wierzyciel będzie mógł żądać odsetek ustawowych w razie umówienia się na dłuższy niż 30-dniowy termin płatności (tzw. odsetki kapitałowe lub odsetki od kredytu kupieckiego). Odsetki te należą się za okres po 30. dniu liczonym od dnia spełnienia świadczenia i doręczenia faktury lub rachunku do dnia wymagalności. Od początku przyszłego roku odsetki ustawowe będą jednak w takiej sytuacji należne w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 3,5 punktu procentowego (art. 359 k.c.). Zakładając, że stopa referencyjna w przyszłym roku nie zmieniłaby się, odsetki te wynosiłyby 5% (3,5% + 1,5% – obecna wysokość stopy referencyjnej).

Jak z tego wynika, ustawodawca zróżnicował wysokość odsetek. Odsetki za korzystanie z kapitału będą niższe niż odsetki za opóźnienie.

Powiązanie wysokości odsetek ze stopą referencyjną NBP ma zapewnić w przypadku zmiany poziomu inflacji utrzymanie ich wysokości na poziomie zbliżonym do rynkowego.

Odsetki za opóźnienie w obrocie cywilnoprawnym

Nowelizacja wprowadza odsetki ustawowe za opóźnienie dotyczące transakcji w obrocie nieprofesjonalnym (cywilnoprawnym), np. gdy konsumenci udzielą sobie pożyczek. Dłużnicy będą płacić wierzycielom za opóźnione płatności odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktu procentowego (art. 481 k.c.).

Wysokość odsetek

Tabela. Wysokość odsetek w obrocie profesjonalym i w obrocie nieprofesjonalnym od 1 stycznia 2016 r.

Rodzaj odsetek (miejsce regulacji)	Kiedy je stosować	Wysokość
odsetki za opóźnione zapłaty w transakcjach handlowych (ustawa o terminach zapłaty)	w kontraktach między przedsiębiorcami (w obrocie profesjonalnym)	stopa referencyjna NBP + 8 punktów procentowych
odsetki ustawowe – odsetki kapitałowe lub odsetki od kredytu kupieckiego (Kodeks cywilny)	w obrocie profesjonalnym i nieprofesjonalnym za korzystanie z kapitału	stopa referencyjna NBP + 3,5 punktu procentowego
odsetki ustawowe za opóźnienie (Kodeks cywilny)	w obrocie nieprofesjonalnym i w transakcjach z udziałem konsumentów	stopa referencyjna NBP + 5,5 punktu procentowego

Odsetki maksymalne od 1 stycznia 2016 r.

Odsetki maksymalne określają dopuszczalny poziom odsetek, jaki może być przewidziany w umowie. Od 1 stycznia 2016 r. zróżnicowano wysokość odsetek maksymalnych w zależności od tego, czy chodzi o odsetki za opóźnienie czy o odsetki wynikające z czynności prawnej, tzw. odsetki za korzystanie z kapitału (art. 481 k.c.). I tak:

- maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie będzie mogła w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności odsetek za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie),
- maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie będzie mogła przekraczać dwukrotności odsetek ustawowych (odsetki maksymalne).

Tym samym odsetki maksymalne wynikające z czynności prawnej będą niższe od odsetek maksymalnych za opóźnienie. Wyższe odsetki za opóźnienie w dokonaniu płatności podkreślają ich karny charakter. Jest to słuszna i korzystna dla wierzycieli zmiana.

Przypomnijmy też, że obecnie odsetki maksymalne wynoszą czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Taki sposób ich określenia mógł prowadzić do sytuacji, w której odsetki maksymalne były niższe od ustawowych. Od przyszłego roku taka sytuacja nie będzie mogła mieć miejsca.

Zmiana warunków dopuszczalności długich terminów zapłaty

Nowelizacja zmienia przesłanki stosowania terminów zapłaty dłuższych niż 60 dni. Od 1 stycznia 2016 r. strony transakcji będą mogły wydłużyć termin zapłaty wyłącznie w sytuacji, gdy nie będzie to rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela (znowelizowany art. 7 ustawy o terminach zapłaty). Oczywiście ocena, czy postanowienia umowne są rażąco nieuczciwe, może w praktyce sprawiać kłopoty.

Warunek, by ustalenie umowne nie było rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela, dotyczy także wprowadzenia w umowie harmonogramu zapłaty świadczenia pieniężnego w częściach (znowelizowany art. 11 ustawy o terminach zapłaty). Silniejsza strona nie może zatem wymusić na słabszej, by ta zgodziła się na otrzymanie płatności w ratach ustalonych w harmonogramie. Taki harmonogram pozwoliłby bowiem przedsiębiorcom na faktyczne wydłużenie terminu zapłaty powyżej 60 dni.

Przedsiębiorcy powinni zwrócić uwagę, że nowelizacja przewiduje, iż data otrzymania faktury lub rachunku potwierdzających dostawę towaru lub usługi nie może być ustalana na mocy porozumienia dłużnika z wierzycielem. Nie może być ona przedmiotem negocjacji (art. 8a ustawy o terminach zapłaty). Celem tej zmiany jest wyeliminowanie możliwości zawierania porozumień, które prowadziłyby do nadmiernego odsuwania w czasie doręczania faktury. Takie odsunięcie w czasie terminu doręczenia faktury wpłynęłoby na odroczenie powstania roszczenia o odsetki.

Podsumowując, opisane rozwiązania mają zapobiec obchodzeniu przepisów o terminach płatności. To, czy w praktyce obrotu gospodarczego rozwiązania te będą stosowane, zależy od samych przedsiębiorców.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1, 2, 55 i 56 ustawy z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw – do dnia oddania Mk do druku ustawa nie została opublikowana

Sławomir Biliński – prawnik, redaktor „MONITORA księgowego”

>> podstawa wymiaru składki, praca za granicą, obowiązki płatnika, ZUS

8. Wyznaczenie minimalnej podstawy składek ZUS osób oddelegowanych za granicę jest niezgodne z Konstytucją

Przepis ustanawiający minimalną podstawę wymiaru składek zusowskich dla pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców jest niezgodny z Konstytucją. Tak orzekł Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 października 2015 r. (sygn. SK 9/14). Ustawodawca ma rok na zmianę zakwestionowanej regulacji.

Pracowników oddelegowywanych do pracy poza granicę Polski obowiązują szczególne zasady kalkulowania podstawy składkowej. Wynikają one z § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (dalej: rozporządzenie składkowe). Zgodnie z tym przepisem:

- podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców (z wyłączeniem członków służby zagranicznej) nie stanowi część wynagrodzenia w wysokości równowartości diety przysługującej z tytułu zagranicznych podróży służbowych, za każdy dzień pobytu, określonej dla tzw. sfery budżetowej,
- ustalony w powyższy sposób miesięczny przychód oddelegowanego, stanowiący podstawę wymiaru składek, nie może być niższy od kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, zapisanej w ustawie budżetowej (w 2015 r. wynosi ona 3959 zł).

Zdaniem Trybunału przywołany przepis wykracza poza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 21 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W opinii TK § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia składkowego wprowadza taką modyfikację podstawy wymiaru składek zusowskich, w wyniku której jest ona wyższa niż podstawa określona w art. 18 ust. 1 ustawy systemowej. To zaś w konsekwencji prowadzi do obciążenia pracowników i pracodawców kosztami podwyższonej składki na ubezpieczenia społeczne i z tego względu stanowi ingerencję w prawo własności. W dodatku ta ingerencja nie nastąpiła w drodze ustawowej, ale w akcie wykonawczym (w rozporządzeniu składkowym).

Trybunał postanowił odroczyć termin utraty mocy obowiązującej § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia składkowego w zaskarżonym zakresie o 12 miesięcy od dnia ogłoszenia swego wyroku w Dzienniku Ustaw. W tej sytuacji omawiana regulacja pozostaje na czas odroczenia w porządku prawnym. Pracodawcy muszą zatem nadal stosować określoną w niej minimalną podstawę wymiaru składek do czasu zmiany przepisów przez ustawodawcę lub do momentu wejścia w życie wyroku TK – w zależności od tego, które z wymienionych zdarzeń nastąpi pierwsze.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 i 21 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649
- § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – Dz.U. z 1998 r. Nr 161, poz. 1106; ost.zm. Dz.U. z 2014 r., poz. 1967

Mariusz Pigulski – ekspert ds. prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, autor licznych opracowań i publikacji z dziedziny kadrowo-płacowej

>> rozłożenie na raty, odroczenie, ulga, obowiązki płatnika, ZUS

9. Ułatwienia w zapłacie zaległych składek ZUS – układy ratalne i odroczenie terminu płatności po zmianach

Jeżeli płatnik składek ze względu na swoją trudną sytuację, np. ekonomiczną, wie, że nie będzie w stanie opłacić składek ZUS, może skorzystać z rozłożenia należności składkowych na raty lub odroczenia terminu ich płatności. Od 1 grudnia 2015 r. zawarcie umowy z ZUS w tej sprawie będzie łatwiejsze i obejmie całość zadłużenia płatnika również w części finansowanej przez ubezpieczonych.

Do 30 listopada 2015 r. ulgi dotyczyły jedynie należności z tytułu składek finansowanych przez płatnika składek. Nie dotyczyły one natomiast składek finansowanych przez ubezpieczonego, który nie jest płatnikiem składek, a które są potrącane z jego wynagrodzenia. Płatnik, który chciał skorzystać z ulg, przed zawarciem umowy z ZUS musiał zapłacić składkę finansowaną przez ubezpieczonego. Było to niejednokrotnie niemożliwe dla płatnika znajdującego się w trudnej sytuacji ekonomicznej i pozbawiało go prawa do skorzystania z ulg. Od 1 grudnia 2015 r. płatnik nie będzie musiał najpierw opłacić w ZUS składek w części finansowanej przez ubezpieczonego, aby skorzystać z ulg. Umowa z ZUS o odroczenie czy rozłożenie należności składkowych na raty obejmie bowiem całość należnej składki ZUS, w tym w części finansowanej przez ubezpieczonego.

UWAGA!

Od 1 grudnia 2015 r. płatnicy mogą złożyć wniosek o rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności całego zadłużenia wobec ZUS.

Kto może ubiegać się o ulgę

Z wnioskiem o zastosowanie ulgi w postaci odroczenia zapłaty składek lub rozłożenia ich na raty może wystąpić płatnik. Może więc to być m.in.:

- osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą opłacająca składki ZUS wyłącznie za siebie (w tym były płatnik), jak również
- pracodawca opłacający składki na ubezpieczenia społeczne za pracowników.

O spłatę zaległości w ratach lub odroczenie terminu płatności mogą wystąpić także m.in. osoby trzecie lub następcy prawni, na których ZUS przeniósł odpowiedzialność za długi płatnika, a także małżonkowie odpowiadający za długi współmałżonka.

Jakie warunki trzeba spełnić, aby otrzymać ulgę

ZUS rozpoznaje wniosek o udzielenie ulgi, uwzględniając możliwości płatnicze dłużnika oraz stan finansów ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, że na pozytywne rozpoznanie wniosku może liczyć płatnik znajdujący się np. w trudnej sytuacji finansowej czy zdrowotnej (art. 29 ustawy systemowej).

PRZYKŁAD

Jan W. uległ poważnemu wypadkowi. W związku z tym nie prowadził działalności przez pół roku i utracił klientów. Tym samym jego obecna sytuacja finansowa nie pozwala mu

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

na uregulowanie należności składkowych za bieżący miesiąc. Ma jednak w perspektywie realizację dużego zamówienia, z którego dochód pozwoli mu na uregulowanie należności składkowych. Pan Jan wystąpił więc do ZUS o odroczenie terminu płatności składek ZUS za bieżący miesiąc. Do wniosku dołączył kartę informacyjną z przebiegu leczenia, wyciąg z księgi przychodów i rozchodów za ostatnie 6 miesięcy, kopię umowy zawartej z kontrahentem, z której wynika umówione z nim wynagrodzenie, oraz termin jego płatności. Na podstawie przedstawionych dokumentów ZUS wyraził zgodę na przesunięcie terminu płatności bieżących zobowiązań.

Jak złożyć wniosek

Wniosek o odroczenie terminu płatności lub o układ ratalny można złożyć:

- na piśmie,
- ustnie do protokołu kontroli, a następnie dołączyć dodatkową dokumentację, wskazującą na zasadność złożonego wniosku, a więc obrazującą sytuację finansową płatnika.

Płatnicy korzystający z portalu pue.zus.pl mogą taki wniosek złożyć także w formie elektronicznej, wypełniając odpowiednio:

- ZUS-EOP-02 – Wniosek o odroczenie terminu płatności składek, lub
- ZUS-EUR-02 – Wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek.

Wniosek o rozłożenie należności na raty powinien określać m.in.:

- rodzaj należności, które mają być rozłożone na raty – za jaki okres, w jakiej kwocie,
- propozycję spłaty należności – ilość rat, ich wysokość,
- uzasadnienie wniosku – wskazanie przyczyn, z powodu których płatnik nie jest w stanie uiścić jednorazowo całej kwoty zadłużenia. Na potwierdzenie uzasadnienia wniosku płatnik powinien przedłożyć dodatkową dokumentację przedstawiającą stan finansów oraz możliwości płatnicze. Wniosek o układ ratalny można złożyć w każdym czasie. Należy jednak pamiętać o tym, że w przypadku jego złożenia płatnik ma obowiązek terminowego regulowania bieżących należności wobec ZUS.

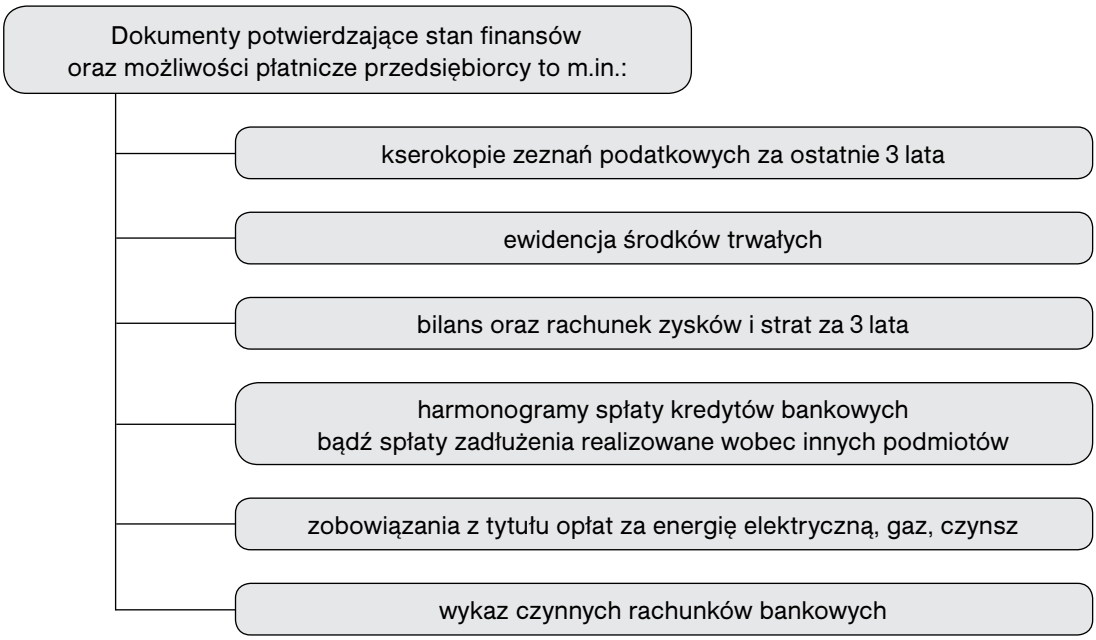
Natomiast wniosek o odroczenie terminu płatności należy złożyć najpóźniej w dniu, w którym upływa termin płatności składek. Wniosek złożony po upływie tego terminu nie będzie rozpatrzony przez ZUS.

Jak udokumentować stan finansów płatnika

Stan finansów płatnika powinien wynikać z dokumentacji załączonej do wniosku o zastosowanie ulgi. Płatnik musi złożyć zarówno dokumenty potwierdzające problemy finansowe, jak i te potwierdzające możliwości płatnicze firmy. Zakres niezbędnych dokumentów jest ustalany indywidualnie z ZUS na podstawie informacji wpisanych przez dłużnika we wniosku oraz w zależności od m.in. formy prowadzonej działalności gospodarczej, a także od formy opodatkowania.

Odroczenie terminu płatności należności z tytułu składek oraz rozłożenie tych należności na raty następuje w formie umowy. Umowa ta jest zawierana pomiędzy ZUS a płatnikiem i nie podlega kontroli sądowej. Odmowa odroczenia płatności należności czy rozłożenia ich na raty następuje w formie decyzji, od której płatnik ma prawo odwołania do sądu.

Przykłady dokumentów potwierdzających stan finansowy płatnika oraz jego możliwości płatnicze

Jakie korzyści wynikają dla płatników z zawarcia umowy z ZUS

ZUS, uwzględniając wniosek o odroczenie terminu płatności należności lub rozłożenie całego zadłużenia płatnika na raty, zaprzestanie naliczania odsetek za zwłokę począwszy od następnego dnia po dniu wpływu wniosku o udzielenie ulgi.

PRZYKŁAD

3 listopada 2015 r. Anna S. złożyła wniosek o rozłożenie na raty zadłużenia z tytułu składek na własne ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. ZUS uwzględnił jej wniosek i zawarł z dłużniczką układ ratalny. Tym samym od zaległości nie będą naliczane odsetki za zwłokę począwszy od 4 listopada 2015 r.

Zamiast odsetek ZUS ustali opłatę prolongacyjną. Stawka opłaty prolongacyjnej wynosi 50% stawki odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych (art. 57 § 2 Ordynacji podatkowej).

Obowiązującą stawkę opłaty prolongacyjnej publikujemy w comiesięcznym dodatku „WSKAŹNIKI i stawki" oraz na www.mk.infor.pl.

Opłatę prolongacyjną można obliczyć przy użyciu kalkulatora dostępnego na www.mk.infor.pl.

Dzięki umowie z ZUS o rozłożenie zaległości na raty lub odroczenie terminu płatności płatnik:

- ma możliwość spłaty zaległych składek w dogodnych ratach oraz w dłuższym okresie (w przypadku rozłożenia zapłaty składek na raty),
- ma możliwość zapłaty bieżących i przyszłych składek w późniejszym terminie (w przypadku odroczenia),
- „zatrzymuje" postępowanie egzekucyjne (jeśli takie jest prowadzone) – zawarcie umowy z ZUS sprawia bowiem, że postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu,
- może otrzymać zaświadczenie o niezaleganiu, gdyż dla ZUS nie jest dłużnikiem.

Warto też wiedzieć, że umowa z ZUS o korzystaniu z ulgi nie musi być „ostateczna". Płatnik może w szczególnych okolicznościach wystąpić do ZUS o zmianę warunków już udzielonej ulgi. Może też w każdym czasie odstąpić od zawartej z ZUS umowy, spłacając pozostałą część zadłużenia oraz opłatę prolongacyjną liczoną do dnia zapłaty.

Jakie sankcje grożą płatnikowi, który nie wywiązuje się z umowy zawartej z ZUS

Sankcją za niedotrzymanie przez płatnika warunków zawartej umowy jest jej zerwanie. Oznacza to, że należności rozłożone na raty bądź odroczone stają się natychmiast wymagalne wraz z odsetkami liczonymi do dnia zapłaty włącznie. Ponadto przedsiębiorcy grozi podjęcie przez ZUS działań zmierzających do przymusowego dochodzenia należności w trybie egzekucji.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 29, 30 i 32 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost.zm. Dz.U z 2015 r., poz. 1649
- art. 57 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 613; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649
- § 11 i 12 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach – Dz.U. Nr 165, poz. 1373; ost.zm. Dz.U. z 2011 r. Nr 40, poz. 204
- art. 1–2 ustawy z 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – Dz.U. z 2015 r., poz. 689

Joanna Grzelińska-Darłak – prawnik, praktyk z 10-letnim doświadczeniem w zakresie ubezpieczeń społecznych

W 2016 roku Prenumeratorzy MONITORA księgowego otrzymają:

Komplet wyjątkowych dodatków i książek:

- **Przewodnik po zmianach przepisów 2015/2016**
- 10 dodatków z serii **„KODEKS KSIĘGOWEGO":** VAT, PIT, CIT, Ordynacja podatkowa, Podatki i opłaty lokalne, Inne podatki, Kodeks karny skarbowy, Ustawa o rachunkowości, Kodeks cywilny
- 12 comiesięcznych dodatków z serii **„WSKAŹNIKI i stawki"**
- 4 dodatki z serii **„TEMAT na czasie"**
- 4 dodatki z serii **„Ściąga księgowego"**
- 4 dodatki z serii **„Przegląd orzecznictwa i interpretacji"**
- Płyta CD zawierająca **komplet przepisów i formularze**

Ponadto na łamach MK napiszemy:

- Jakie są plusy i minusy **zmian Ordynacji podatkowej**
- Jak stosować **współczynnik preproporcji** i odliczać VAT
- W jaki sposób korygować **przychody i koszty**
- Jak prawidłowo sporządzić **PIT-11**
- Kiedy wystawić **PIT-8C**
- Jak ewidencjonować **dotacje**
- Jak rozliczać **należności** dochodzone na drodze sądowej
- Jak rozliczyć **wynik finansowy** w spółkach osobowych i cywilnych
- Jakie są **zasady wypłaty zasiłków** dla osób prowadzących działalność

www.sklep.infor.pl 801 626 666, 22 761 30 30 bok@infor.pl

Marek Żochowski
doradca podatkowy

Jak się zabezpieczyć przed odpowiedzialnością za długi sprzedającego firmową nieruchomość?

Podatnik chce kupić od osoby prowadzącej działalność gospodarczą nieruchomość będącą częścią jej przedsiębiorstwa. Ma wątpliwości, czy sprzedawca nie zalega z podatkami. Jeżeli tak jest, to naraziłoby to go na solidarną odpowiedzialność za nieuregulowane należności. Co ma w tej sytuacji zrobić nabywca?

Przed podpisaniem aktu notarialnego nabywca powinien zażądać od sprzedawcy dostarczenia zaświadczenia o wysokości zaległości podatkowych. O takie zaświadczenie nabywca może również wystąpić samodzielnie. W takim przypadku wymagana jest jednak zgoda sprzedawcy. Jeśli sprzedawca nie chce dostarczyć takiego dokumentu albo nie zgadza się, żeby nabywca wystąpił o jego wystawienie, należy uznać, że planowana transakcja może okazać się dla nabywcy niekorzystna. Jeżeli nabywca nie dochowa należytej staranności i nie dowie się o potencjalnych zaległościach podatkowych sprzedawcy nieruchomości, może za nie odpowiadać solidarnie wraz ze sprzedawcą.

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy

Czy paragony z innego kraju muszą być tłumaczone przez tłumacza przysięgłego?

Podatnik prowadzi podatkową księgę przychodów i rozchodów. W czasie wyjazdu służbowego do Rosji zebrał kilka paragonów za parkowanie wydrukowanych cyrylicą. Czy do prawidłowego zaliczenia takich wydatków do kosztów konieczne jest przetłumaczenie paragonów przez tłumacza przysięgłego?

Nie! Podatnik może dokonać tłumaczenia we własnym zakresie. Najlepiej jest opisać paragon po polsku na jego odwrocie. Tylko w razie kontroli organ kontrolujący może zażądać od podatnika przedstawienia tłumaczenia dokumentacji będącej przedmiotem kontroli. Gdyby wiarygodność tłumaczenia budziła wątpliwości, organ podatkowy ma prawo powołać biegłego w celu wydania opinii.

Marek Żochowski
doradca podatkowy

Jak rozróżnić przychody z praw majątkowych od przychodów z działalności wykonywanej osobiście?

Podatnik osiąga przychody z umów o dzieło. Na ich podstawie przenosi na nabywcę dzieła prawa autorskie związane z tym dziełem. Jak kwalifikować osiągane w ten sposób przychody? Czy są to przychody z praw majątkowych czy z działalności wykonywanej osobiście?

Rozróżnienie przychodów jest bardzo proste. Jeśli na podstawie umowy o dzieło dochodzi do przeniesienia majątkowych praw autorskich twórcy na korzystającego z tych praw, to należy uznać, że mamy do czynienia z przychodem z praw majątkowych (tak jest w opisywanym przypadku). Jeśli nie mamy do czynienia z przeniesieniem majątkowych praw autorskich – zarobione pieniądze należy kwalifikować jako przychód z działalności wykonywanej osobiście.

WWW.INFORLEX.PL

- Precyzyjna wyszukiwarka
- Codziennie aktualizowana baza wiedzy
- Codzienny kontakt z Ekspertami
- Najlepsze narzędzia w pracy każdego Księgowego

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

>> spadek, spadkobierca, dług spadkowy, podatek od spadków i darowizn

1. Dziedziczenie krok po kroku – postępowanie spadkowe po zmianach

Od 18 października 2015 r. zmieniły się zasady odpowiedzialności za długi spadkowe. Spadkobiercy będą lepiej chronieni w sytuacji, gdy w spadku odziedziczą długi. Spadkobierca, który nie złoży żadnego oświadczenia w sprawie przyjęcia bądź odrzucenia spadku, otrzyma spadek z tzw. dobrodziejstwem inwentarza. Dzięki temu odpowiedzialność spadkobiercy za długi pozostawione przez spadkodawcę zostanie ograniczona tylko do tzw. stanu czynnego spadku, tj. do wartości aktywów spadku.

Dotychczas milczenie spadkobierców oznaczało przyjęcie spadku wprost, a tym samym nieograniczoną odpowiedzialność za długi wchodzące w skład spadku. Skutki często bywały krzywdzące dla spadkobierców, ponieważ spadkobierca, który nieświadomie odziedziczył zadłużony spadek, odpowiadał całym swoim majątkiem za zobowiązania zaciągnięte przez zmarłego. Nie miała przy tym znaczenia nieświadomość istnienia długów spadkowych, które mogły przewyższać wartość spadku. Przedstawimy kolejno, co się zmieniło w przepisach i jak zmieniła się tym samym sytuacja prawna spadkobierców.

I. Sytuacja prawna spadkobierców

1. Brak oświadczenia o przyjęciu spadku

Od 18 października 2015 r. milczenie spadkobiercy (czyli brak oświadczenia w przedmiocie przyjęcia bądź odrzucenia spadku w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania) wiąże się z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 k.c.). Oznacza to, że odpowiedzialność spadkobiercy za długi pozostawione przez spadkodawcę zostanie ograniczona tylko do tzw. stanu czynnego spadku, tj. do wartości aktywów spadku. Przykładowo: jeżeli wartość stanu czynnego spadku wyniesie 100 tys. zł, a dług 250 tys. zł, wierzyciele będą mieli roszczenie jedynie do wysokości 100 tys. zł.

Co istotne, nowe przepisy mają zastosowanie do przypadków, gdy śmierć spadkodawcy nastąpiła 18 października 2015 r. lub później. Nie mają natomiast zastosowania do przypadków, gdy śmierć spadkodawcy nastąpiła przed wejściem w życie nowych przepisów. W przypadkach, do których mają zastosowanie „stare" przepisy, spadkobiercy powinni złożyć stosowne oświadczenie, jeżeli chcą ograniczyć swoją odpowiedzialność za długi spadkowe. Oświadczenie to powinni złożyć nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedzieli się o tytule swojego powołania.

2. Prywatny wykaz inwentarza

W przypadku odpowiedzialności spadkobierców z dobrodziejstwem inwentarza podstawowe znaczenie ma rzetelne ustalenie stanu majątku spadkowego. Przed nowelizacją tylko komornik sądowy, odpłatnie, ustalał stan majątku spadkowego. Pozostawienie wyłącznie tego rozwiązania narażałoby spadkobierców na koszty, w tym obejmujące konieczność wyceny aktywów spadkowych

z udziałem biegłych rzeczoznawców. Z tych też względów wprowadzono instytucję „prywatnego" wykazu inwentarza (art. 1031^1–1031^4 k.c.). Mogą go sporządzić:
- spadkobierca, który przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza,
- zapisobierca windykacyjny lub
- wykonawca testamentu.

Wykaz można złożyć w sądzie albo przed notariuszem. Spadkobiercy (zapisobiercy windykacyjni lub wykonawcy testamentu) mogą wspólnie złożyć sporządzony wykaz.

W wykazie inwentarza spadkobierca ujawnia z należytą starannością przedmioty należące do spadku oraz przedmioty zapisów windykacyjnych, z podaniem ich wartości według stanu i cen z chwili otwarcia spadku (tzn. z chwili śmierci spadkodawcy), a także długi spadkowe i ich wysokość. Wykaz można uzupełnić, jeżeli po jego złożeniu zostaną ujawnione składniki majątku nieujęte w wykazie.

Sporządzenie wykazu inwentarza nie jest obowiązkowe, jednak leży ono w interesie osób ewentualnie odpowiedzialnych za długi spadkowe.

Wzór wykazu (w postępowaniu sądowym) określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Aktywny druk Wykazu inwentarza jest dostępny na www.mk.infor.pl w zakładce Formularze.

3. Rozszerzona odpowiedzialność spadkobiercy

W przypadku ograniczonej odpowiedzialności spadkobierców istotną sprawą jest należyte zabezpieczenie interesów wierzycieli spadkowych. W tym celu ustawodawca wprowadził regulacje przewidujące rozszerzenie odpowiedzialności spadkobiercy, w przypadku gdy spadkobierca będzie działał na szkodę wierzycieli. Z przepisów tych wynika, że spadkobierca poniesie pełną odpowiedzialność za długi spadkodawcy, jeżeli podstępnie zaniży wartość odziedziczonego spadku, tzn. pominie w wykazie lub spisie inwentarza przedmioty należące do spadku lub poda w wykazie lub spisie nieistniejące długi (art. 1031 § 2 k.c.).

Odpowiedzialność spadkobierców zostanie również rozszerzona ponad wartość odziedziczonych aktywów, jeżeli spadkobierca nie wykaże „należytej staranności", wymieniając listę długów w sporządzanym wykazie lub spisie inwentarza oraz spłacie tych długów. Spadkobierca ponosi bowiem odpowiedzialność ponad wartość stanu czynnego spadku:
- za długi, których nie spłacił, mimo że wiedział o ich istnieniu, oraz
- za długi, których nie spłacił, mimo że przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o ich istnieniu.

Spadkobierca, który nie wykazał się „należytą starannością" przy spłacie długów, jest zobowiązany je zaspokoić. Musi je więc spłacić, ale tylko do takiej wysokości, w jakiej byłby obowiązany je zaspokoić, gdyby spłacał należycie wszystkie długi spadkowe.

Rozszerzenie odpowiedzialności „niestarannych" spadkobierców ponad wartość stanu czynnego spadku nie będzie dotyczyło:
- spadkobierców, którzy nie mają pełnej zdolności do czynności prawnych, oraz
- spadkobierców, co do których istnieje podstawa do ubezwłasnowolnienia.

4. Zabezpieczenie spadku

Znacząco poszerzono umieszczone w Kodeksie postępowania cywilnego regulacje dotyczące zabezpieczenia spadku przez sąd (art. 633–639 k.p.c.). Zabezpieczenie spadku wciąż będzie dokonywane na wniosek stron albo z urzędu. Wniosek może zgłosić:

- każdy, kto uprawdopodobni, że jest spadkobiercą, uprawnionym do zachowku lub zapisobiercą,
- wykonawca testamentu,
- współwłaściciel rzeczy,
- współuprawniony co do praw pozostałych po spadkodawcy,
- wierzyciel mający pisemny dowód należności przeciwko spadkodawcy oraz
- Skarb Państwa reprezentowany przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego.

Sąd zdecyduje o zabezpieczeniu spadku, gdy zostanie uprawdopodobnione, że z jakiejkolwiek przyczyny grozi naruszenie rzeczy lub praw majątkowych, które w chwili otwarcia spadku były we władaniu lub należały do spadkodawcy, zwłaszcza przez usunięcie, uszkodzenie, zniszczenie lub nieusprawiedliwione rozporządzenie.

5. Dziedziczenie spadku za granicą

Od 17 sierpnia 2015 r. wprowadzono jednolite prawie w całej Unii Europejskiej (z wyjątkiem Wielkiej Brytanii, Irlandii oraz Danii) zasady ustalania jurysdykcji w sprawach spadkowych, oparte na regule: jeden spadek – jeden sąd – jedno prawo.

Celem zmiany było wprowadzenie zasady, aby wszystkie kwestie dotyczące całego spadku po danej osobie, tj. wszystkich jego składników majątkowych, niezależnie od tego, w jakim państwie się one znajdują, były rozstrzygane przez sądy tylko jednego państwa członkowskiego, w oparciu o przepisy tylko jednego prawa – najlepiej tego, które obowiązuje w państwie sądu. W ten sposób uniknie się konieczności prowadzenia postępowań w kilku państwach członkowskich Unii Europejskiej, przy zastosowaniu przepisów prawnych różnych państw, co pozwoli uprościć postępowanie, zaoszczędzić czas i obniżyć koszty.

Stosownie do art. 66a ustawy z 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. Nr 80, poz. 432) prawo właściwe dla spraw spadkowych określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz.Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 107).

Rozporządzenie unijne wprowadza dwie podstawowe zasady w przypadku śmierci spadkodawcy w państwie członkowskim UE. Zgodnie z tymi zasadami do wyjaśnienia wszelkich kwestii spadkowych stosuje się:

- prawo kraju, w którym ta osoba zamieszkiwała na stałe przed śmiercią,

albo

- prawo kraju, z którego pochodzi spadkodawca – jeżeli tak zastrzeże spadkodawca w testamencie.

Uproszczone zostało także uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach spadkowych wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Pojawił się nowy dokument: Europejskie Poświadczenie Spadkowe, który stanowi potwierdzenie, że osoba w nim wymieniona posiada określone w tym dokumencie prawa do spadku. Jest ono wydawane w jednolitej co do zasady procedurze i według identycznego wzoru we wszystkich państwach członkowskich UE, w których obowiązuje rozporządzenie unijne. Dokument ten ułatwia zainteresowanym wykazywanie praw do spadku w innych państwach członkowskich UE. W Polsce można je uzyskać w postępowaniu prowadzonym przez sąd (art. 1142^1–1142^6 k.p.c.) bądź u notariusza (art. 95q–95x Prawa o notariacie) – według wyboru zainteresowanych.

II. Schemat postępowania spadkowego

1. Przyjęcie spadku

Pierwszym krokiem spadkobiercy w postępowaniu spadkowym jest decyzja o przyjęciu albo odrzuceniu spadku.

Spadkobierca ma 3 możliwości:

1) przyjęcie spadku wprost – spadkobierca nabywa wówczas spadek definitywnie, a za długi spadkodawcy odpowiada bez ograniczeń, zarówno z majątku spadkowego, jak i ze swojego majątku osobistego,
2) przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza – spadkobierca definitywnie nabywa wówczas spadek, ale za długi zmarłego odpowiada tylko do wysokości odziedziczonych w spadku aktywów,
3) odrzucenie spadku – spadkobierca nie dziedziczy wówczas ani majątku, ani długów spadkodawcy, a w jego miejsce do dziedziczenia są powoływani dalsi spadkobiercy.

Oświadczenie o prostym przyjęciu spadku lub z dobrodziejstwem inwentarza albo o odrzuceniu spadku może być złożone przed notariuszem lub w sądzie rejonowym, w którego okręgu znajduje się miejsce zamieszkania lub pobytu składającego oświadczenie (art. 640 § 1 k.p.c.).

Spadkobiercy odrzucają spadek zwykle w przypadku, gdy są pewni, że długi spadkodawcy przewyższają pozostawiony przez niego majątek. Osoba, która odrzuciła spadek, nie jest spadkobiercą (art. 1020 k.c.). Należy jednak przestrzec, że wówczas do spadku dochodzą dalsi spadkobiercy (np. dzieci osoby, która spadek odrzuciła) ze wszystkimi tego konsekwencjami, chyba że również spadek odrzucą.

Jeżeli nie wiemy, jakie długi pozostawił spadkodawca, albo nie chcemy narażać dalszej rodziny na konieczność „niechcianego dziedziczenia", zawsze przyjmujemy spadek z dobrodziejstwem inwentarza. W przypadku nabycia spadku od 18 października 2015 r. nie trzeba w tym celu składać żadnego oświadczenia. Spadkobierca, który nie złoży oświadczenia o przyjęciu spadku wprost lub o odrzuceniu spadku, dziedziczy spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

Należy pamiętać, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku nie może być odwołane, tak więc powinno być gruntownie przemyślane (art. 1018 § 2 k.c.). Zmienić takie oświadczenie można tylko wówczas, gdy zostało ono złożone pod wpływem błędu lub groźby. Okoliczności te musi jednak potwierdzić sąd po przeprowadzeniu rozprawy (art. 690 § 1 k.p.c.).

2. Poświadczenie dziedziczenia przed notariuszem

Prowadząc postępowanie spadkowe, mamy do wyboru dwie drogi: przed sądem albo przed notariuszem. Postępowanie przed notariuszem wiąże się co prawda z pewnymi kosztami (nie są to jednak znaczne kwoty), ale jest z pewnością szybsze i prostsze od sądowego. Należy je zalecić w każdym przypadku, gdy nie ma sporów między spadkobiercami i nie występują przeszkody w postaci braku osobistego ich udziału. Stosownie bowiem do dyspozycji art. 95b w zw. z art. 95aa ustawy – Prawo o notariacie u notariusza muszą stawić się wszyscy spadkobiercy ustawowi lub testamentowi osobiście. Nie ma tu możliwości (w odróżnieniu od postępowania sądowego), aby któryś ze spadkobierców działał przez pełnomocnika. Techniczne sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia nie zajmie notariuszowi więcej niż kilka dni.

Z danych merytorycznych akt zawiera:

- wskazanie spadkobierców, którym spadek przypadł – imiona, nazwiska i imiona rodziców oraz datę i miejsce urodzenia osób fizycznych, a w przypadku osób prawnych – nazwę i siedzibę,

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

- tytuł powołania do spadku i wysokość udziałów w spadku, a w razie dziedziczenia testamentowego – określenie formy testamentu,
- wskazanie spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne podlegające dziedziczeniu z ustawy oraz ich udziały w nim,
- wskazanie osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne, oraz przedmiotów tych zapisów, chyba że osoby te nie chcą lub nie mogą być zapisobiercami albo zapisy windykacyjne okazały się bezskuteczne.

Niezwłocznie po sporządzeniu aktu poświadczenia dziedziczenia notariusz dokonuje jego wpisu do elektronicznego rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia (art. 95h § 1 ustawy – Prawo o notariacie).

Zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia ma taką samą moc prawną jak prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku (art. 95j ustawy – Prawo o notariacie).

Koszty związane z notarialnym poświadczeniem dziedziczenia wynoszą maksymalnie:

- 50 zł – za sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia ustawowego lub testamentowego,
- 50 zł – za sporządzenie protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu,
- 100 zł – za sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia testamentowego z zapisem windykacyjnym,
- 100 zł – za sporządzenie protokołu dziedziczenia,
- 400 zł – za czynności dotyczące europejskiego poświadczenia spadkowego.

Ponadto za sporządzenie wypisu maksymalna stawka wynosi 6 zł za każdą rozpoczętą stronę. Podane stawki są w kwocie netto. Należy do nich doliczyć 23% VAT.

Wizytę u notariusza można też połączyć ze złożeniem przed nim wykazu inwentarza, jeśli uznamy, że jego złożenie może być dla nas korzystne (zabezpiecza nas przed nieznanymi długami spadkodawcy). W tym przypadku będzie on zawarty w protokole sporządzonym przez notariusza.

W sporządzonym przez notariusza protokole zawierającym wykaz inwentarza powinny się znaleźć następujące dane:

- imię i nazwisko, numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli został nadany, oraz adres składającego wykaz inwentarza,
- imię i nazwisko, numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), jeżeli został nadany, oraz ostatni adres spadkodawcy,
- dane dotyczące przedmiotów należących do spadku oraz przedmiotów zapisów windykacyjnych (np. rzeczy ruchome, nieruchomości, pieniądze, papiery wartościowe, prawa majątkowe), z podaniem ich wartości według stanu i cen z chwili otwarcia spadku – czyli z chwili śmierci spadkodawcy,
- dane dotyczące długów spadkowych oraz ich wysokości z chwili otwarcia spadku.

Maksymalna stawka za sporządzenie protokołu wynosi 200 zł netto.

3. Sądowe postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku

Postępowanie spadkowe można przeprowadzić również przed sądem. Postępowanie trwa jednak znacznie dłużej. Niekiedy będziemy skazani na postępowanie sądowe z uwagi na negatywne przesłanki uniemożliwiające postępowanie przed notariuszem. Najczęściej będą to spory między spadkobiercami, problemy z ustaleniem pełnego katalogu osób uprawnionych lub brak możliwości osobistego uczestnictwa wszystkich spadkobierców.

Spadkobierca, który przyjął spadek, składa wniosek do sądu o stwierdzenie nabycia spadku. Sądem właściwym jest sąd rejonowy ostatniego miejsca zamieszkania osoby zmarłej (art. 628 k.p.c.).

Wniosek powinien zawierać:

- imię, nazwisko i adres osoby składającej wniosek,
- imiona, nazwiska i adresy potencjalnych spadkobierców ustawowych (uczestników postępowania),
- imię i nazwisko zmarłego, datę i miejsce (miejscowość) jego śmierci oraz jego ostatnie miejsce stałego zamieszkania,
- akt zgonu oraz inne akty stanu cywilnego wskazujące na pokrewieństwo ze zmarłym osób wskazanych we wniosku jako spadkobierców.

Do wniosku dołączamy:

- odpisy wniosku w tylu kopiach, ilu jest uczestników postępowania,
- odpisy skrócone aktu urodzenia dla mężczyzn i kobiet niezamężnych (nie starsze niż sprzed 3 miesięcy),
- odpisy skrócone aktu małżeństwa dla kobiet i mężczyzn zamężnych (również nie starsze niż sprzed 3 miesięcy),
- odpis skrócony aktu zgonu spadkodawcy,
- oświadczenia o przyjęciu, odrzuceniu spadku lub zrzeczeniu się dziedziczenia (jeśli były składane),
- dowód uiszczenia opłaty sądowej.

Wniosek opłacamy znakami opłaty sądowej lub przelewem w kwocie 50 zł.

Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W szczególności bada, czy spadkodawca pozostawił testament, oraz wzywa do złożenia testamentu osobę, co do której będzie uprawdopodobnione, że testament u niej się znajduje. Jeżeli testament zostanie złożony, sąd dokona jego otwarcia i ogłoszenia (art. 670 k.p.c.). Za dowód, że nie ma innych spadkobierców, może być przyjęte zapewnienie złożone przez zgłaszającego się spadkobiercę. Jeżeli zapewnienie nie było złożone albo jeżeli zapewnienie lub inne dowody nie będą uznane przez sąd za wystarczające, postanowienie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku może zapaść dopiero po wezwaniu spadkobierców przez ogłoszenie umieszczone w piśmie poczytnym na całym obszarze państwa i podane publicznie do wiadomości w ostatnim miejscu zwykłego pobytu spadkodawcy na tym obszarze, w sposób w miejscu tym przyjęty. Po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia sąd wyznaczy rozprawę, na którą wezwie także osoby, które zgłosiły żądanie i podały miejsce zamieszkania (art. 675 k.p.c.).

Następnie, po przeprowadzeniu rozprawy, sąd wydaje postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku. W postanowieniu zostają ustalone udziały poszczególnych spadkobierców w spadku, czyli kto jest spadkobiercą i w jakiej części dziedziczy.

Podobnie jak przed notariuszem tak i przed sądem można złożyć prywatny wykaz inwentarza majątku spadkowego. Wzór wykazu określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Aktywny druk Wykazu inwentarza jest dostępny na www.mk.infor.pl w zakładce Formularze.

Formularz ten – choć w swej budowie dość prosty – nie został gruntownie przemyślany i nie jest zbyt udany. W POUCZENIU brak przykładowo informacji, w jakim sądzie należy go złożyć (powinien to być sąd spadku lub sąd właściwy dla składającego). Rubryki dotyczące aktywów

i pasywów spadku nie zawierają oddzielnych rubryk dla nazw odziedziczonych przedmiotów majątkowych oraz rodzajów długów i ich wartości (wysokości). Nie przewiduje również sumowania kwot. Powoduje to nieprzejrzystość dokumentu. Niestety, przy konstrukcji formularza nie skorzystano z dość precyzyjnego schematu, jaki znajduje się w zeznaniu SD-3 (o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych).

4. Dział spadku

Gdy już zostało wydane sądowe postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo notarialny akt poświadczenia dziedziczenia, można przeprowadzić dział spadku. W wyniku działu spadku dochodzi do podziału rzeczy wchodzących w skład spadku pomiędzy spadkobierców oraz rozliczenia poniesionych ewentualnie wydatków.

Co jest istotne, nie ma obowiązku przeprowadzania działu spadku. Tak więc w przypadku braku sporów między spadkobiercami należy się zastanowić, czy jest on potrzebny. Warto jednak wiedzieć, że do momentu działu spadku spadkobiercy odpowiadają za długi spadkowe solidarnie. Wierzyciele mogą więc dochodzić spłaty od każdego ze spadkobierców niezależnie od wielkości odziedziczonego przez niego udziału. Spadkobierca, który spłaci długi ponad obciążający go limit, ma prawo żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców (art. 1034 k.c.). Nie może jednak uchylić się od odpowiedzialności wobec wierzyciela jako osoba odpowiedzialna solidarnie za dług. Dopiero od momentu działu spadku każdy spadkobierca odpowiada za długi spadkodawcy do wysokości wartości odziedziczonego udziału.

Dział spadku można przeprowadzić umownie u notariusza, jeśli wszyscy spadkobiercy zgadzają się na wspólny podział. Jeżeli chociażby jeden ze spadkobierców (muszą być obecni wszyscy osobiście) nie wyraził tutaj zgody, zawarcie umowy nie będzie możliwe i sprawę rozstrzygnie sąd.

Zasady postępowania sądowego w zakresie działu spadku zostały ujęte w przepisach art. 680–689 k.p.c. Postępowanie o dział spadku toczy się przed sądem spadku, tj. przed sądem rejonowym ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy.

We wniosku o dział spadku (wymagane jest wskazanie w nim wszystkich uczestników postępowania, tj. spadkobierców, ich następców oraz zapisobierców) należy powołać postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia oraz spis inwentarza (jeżeli był sporządzony), jak również podać, jakie spadkodawca sporządził testamenty, gdzie zostały złożone i gdzie się znajdują. Jeżeli spis inwentarza nie został sporządzony, należy we wniosku wskazać majątek, który ma być przedmiotem działu.

W sytuacji gdy uczestnicy postępowania spadkowego zgodnie określą wartość przedmiotów wchodzących w skład spadku, sąd nie będzie ustalał wartości przedmiotów spadkowych. W przypadku sporu sąd powoła biegłego.

Dokonanie przez sąd działu spadku możliwe jest na trzy sposoby:

- przez podział fizyczny przedmiotów wchodzących w skład spadku. Oznacza to, że poszczególne przedmioty zostają podzielone i przyznane spadkobiercom według wielkości ich udziałów w spadku. Dopuszczalne jest ustalenie dopłat na rzecz niektórych spadkobierców, jeżeli nie da się podzielić spadku tak, aby wartość przedmiotów przyznanych spadkobiercom była równa ich udziałowi w spadku,
- przez przyznanie niektórych składników spadku jednemu lub kilku spadkobiercom z ustaleniem obowiązków spłaty na rzecz pozostałych spadkobierców lub bez takich spłat,
- przez podział cywilny składników majątkowych – oznacza to sprzedaż majątku spadkowego i podział uzyskanych ze sprzedaży środków pomiędzy spadkobierców według wielkości ich udziałów w spadku.

Jest oczywiste, że spory między uczestnikami postępowania mogą wydłużyć je w nieskończoność.

Bardzo istotnym czynnikiem przy dziale spadku są ponoszone koszty.

Koszt postępowania sądowego o dział spadku określony jest w art. 51 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Od wniosku o dział spadku pobiera się opłatę stałą w kwocie 500 zł, a jeżeli zawiera on zgodny projekt działu spadku, opłata wynosi 300 zł. W przypadku gdy wniosek jest połączony ze zniesieniem współwłasności – 1000 zł, a jeżeli zawiera on zgodny projekt działu spadku i zniesienia współwłasności – 600 zł.

U notariusza podstawą określenia maksymalnej stawki taksy notarialnej jest przy działach – ogólna wartość majątku podlegającego działowi (§ 2 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie taksy notarialnej). Maksymalne stawki taksy notarialnej przedstawiamy w tabeli.

Tabela. Maksymalna taksa notarialna za dział spadku

Wartość spadku	Maksymalna taksa notarialna za dział spadku
do 3000 zł	100 zł
powyżej 3000 zł do 10 000 zł	100 zł + 3% od nadwyżki powyżej 3000 zł
powyżej 10 000 zł do 30 000 zł	310 zł + 2% od nadwyżki powyżej 10 000 zł
powyżej 30 000 zł do 60 000 zł	710 zł + 1% od nadwyżki powyżej 30 000 zł
powyżej 60 000 zł do 1 000 000 zł	1010 zł + 0,4% od nadwyżki powyżej 60 000 zł
powyżej 1 000 000 zł do 2 000 000 zł	4770 zł + 0,2% od nadwyżki powyżej 1 000 000 zł
powyżej 2 000 000 zł	6770 zł + 0,25% od nadwyżki powyżej 2 000 000 zł, nie więcej jednak niż 10 000 zł, a w przypadku czynności dokonywanych pomiędzy osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w rozumieniu ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn nie więcej niż 7500 zł.

Z przedstawionej tabeli wynika, że już od wartości spadku wynoszącej ok. 30 000 zł wydatki u notariusza będą wyższe niż w sądzie.

PRZYKŁAD

Majątek podlegający działowi, na który składa się domek jednorodzinny oraz samochód osobowy, wynosi 600 000 zł. Opłata sądowa (zgodny projekt działu spadku i zniesienia współwłasności) wyniesie tutaj 600 zł. Taksa notarialna wyniosłaby natomiast 3170 zł.

Tak więc zalety działu spadku u notariusza (szybkość, prostota) są w znacznym stopniu niwelowane przez wyraźnie podwyższone koszty.

III. Podatek od spadków i darowizn

Zmiany w prawie spadkowym nie wpływają na zasady opodatkowania spadkobierców podatkiem od spadków i darowizn. W ustawie o podatku od spadków i darowizn pojawiło się wyłącznie odesłanie do Europejskiego Poświadczenia Spadkowego jako dodatkowego dokumentu, który może służyć wykazywaniu praw do spadku. Europejskie Poświadczenie Spadkowe zostało więc wymienione w:

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

- art. 4a ust. 1a ustawy o podatku od spadków i darowizn. Przepis ten określa termin zgłoszenia do urzędu skarbowego nabycia spadku, będący warunkiem skorzystania ze zwolnienia od podatku przez osoby należące do najbliższej rodziny spadkodawcy,
- art. 6 ust. 1 pkt 2b ustawy o podatku od spadków i darowizn. Przepis ten określa moment powstania obowiązku podatkowego przy nabyciu w drodze zapisu windykacyjnego m.in. w przypadku wydania Europejskiego Poświadczenia Spadkowego. Ma on zastosowanie w przypadkach, gdy osoba uprawniona otrzymuje tzw. zapis windykacyjny, który nie korzysta ze zwolnienia od podatku.

Terminy określone w tych przepisach są liczone od momentu wydania Europejskiego Poświadczenia Spadkowego.

1. Zwolnienia od podatku od spadków i darowizn

Jeżeli spadkodawca zmarł po 1 stycznia 2007 r., osobami zwolnionymi z podatku są najbliżsi krewni osoby zmarłej, tj. małżonek, dzieci, wnuki (zstępni), przysposobieni i ich zstępni, rodzice, przysposabiający, dziadkowie (wstępni), rodzeństwo, ojczym, macocha, pasierb. Tworzą oni tzw. zerową grupę podatkową.

Niezbędnym warunkiem zwolnienia jest zgłoszenie nabycia spadku do naczelnika urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od momentu uprawomocnienia się postanowienia sądu w tej sprawie (lub daty zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania Europejskiego Poświadczenia Spadkowego). Brak tego spowoduje konieczność zapłaty podatku.

Właściwym formularzem do dokonania takiego zgłoszenia jest SD-Z2. Powinien go złożyć (podobnie jak SD-3) każdy spadkobierca.

W przypadku gdy przedmiotem spadku są rzeczy ruchome, pieniądze itp., formularz składamy w urzędzie skarbowym, w którym rozliczał się spadkodawca. Jeśli w skład spadku wchodzi dom, mieszkanie, działka, grunt rolny, formularz składamy w urzędzie skarbowym, w obrębie którego jest położona nieruchomość. Gdy zaś przedmiotem spadku będzie więcej nieruchomości, które są położone na terenie jurysdykcji różnych urzędów, formularz należy złożyć w urzędzie skarbowym, w którym rozliczał się spadkodawca.

Aktywny druk formularza SD-Z2 jest dostępny na www.mk.infor.pl w zakładce Formularze.

Zasady wypełniania formularza SD-Z2 zostały opisane w dodatku „Podatkowe skutki dziedziczenia – prawa i obowiązki spadkobiercy"– dołączonym do bieżącego numeru Mk.

2. Kto zapłaci podatek od spadku

Do zapłaty podatku od spadków i darowizn mogą być obowiązani:

- spadkobiercy, których spadkodawca zmarł przed 1 stycznia 2007 r.,
- najbliżsi krewni (zerowa grupa podatkowa), jeśli zaniedbają obowiązku złożenia w terminie formularza SD-Z2,
- krewni spoza grupy „zerowej" należący do I grupy podatkowej – teściowie, synowa, zięć,
- krewni należący do II grupy podatkowej – zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych,
- pozostałe osoby.

Rozróżnienie na grupy podatkowe jest o tyle istotne, że decyduje o wysokości kwot wolnych od podatku oraz wysokości podatku. Im bliższe pokrewieństwo, tym niższy podatek.

Osoby, które muszą zapłacić podatek, wypełniają formularz SD-3. Wysokość podatku ustali urząd skarbowy. Spadkobierca będzie miał 14 dni na zapłatę od dnia otrzymania decyzji w tej sprawie.

Aktywny druk formularza SD-3 jest dostępny na www.mk.infor.pl w zakładce Formularze.

Zasady wypełniania formularza SD-3 zostały opisane w dodatku „Podatkowe skutki dziedziczenia – prawa i obowiązki spadkobiercy" – dołączonym do bieżącego numeru Mk.

IV. Odpowiedzialność spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy

Do odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe (i składki ZUS) spadkodawcy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego o przyjęciu i odrzuceniu spadku oraz o odpowiedzialności za długi spadkowe (art. 98 Ordynacji podatkowej i art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). W związku ze zmianą Kodeksu cywilnego wprowadzającą domniemanie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza odpowiedzialność spadkobierców za zobowiązania podatkowe (i składki ZUS) spadkodawcy została ograniczona do wysokości stanu czynnego spadku. Spadkobiercy nie będą więc odpowiadali za zobowiązania podatkowe (i składki ZUS) spadkodawcy przekraczające wartość majątku, który odziedziczą.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1015, 1018, 1020, 1031, 1031^1–1031^4, 1034 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 121; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1433
- art. 628, 633–639, 640, 670, 675, 690, 1142^1–1142^6 ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 101; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1635
- art. 95aa–95b, 95q–95x ustawy z 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 164; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1311
- art. 51 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1025; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1595
- art. 98 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 613; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649
- art. 31 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649
- § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 września 2015 r. w sprawie określenia wzoru wykazu inwentarza oraz sposobu udostępniania druków tego wzoru – Dz.U. z 2015 r., poz. 1537
- art. 66a ustawy z 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe – Dz.U. Nr 80, poz. 432; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1137
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego – Dz.Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 107
- § 2 ust. 3 pkt 2, § 3, § 10a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej – Dz.U. z 2013 r., poz. 237; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1175

Ryszard Kubacki – doradca podatkowy, autor komentarzy książkowych i licznych publikacji z dziedziny podatków, prawa gospodarczego i karnego skarbowego, członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego III i IV kadencji

>> prezent, upominki, jubileusz firmy, przychód pracownika, odliczanie VAT naliczonego

2. Jak rozliczyć prezenty przekazane pracownikom z okazji jubileuszu firmy

Podatnik, który urządza uroczystość jubileuszową, podczas której wręcza swoim pracownikom upominki sfinansowane ze środków obrotowych, musi rozważyć kilka wątpliwości związanych z podatkowym i księgowym rozliczeniem skutków tego przekazania. Zakup i wręczenie pracownikom prezentów podczas jubileuszowej gali wymaga od podatnika ustalenia odpowiedzi na następujące pytania:

- czy wydatek na zakup tych prezentów jest dla pracodawcy kosztem uzyskania przychodów?
- czy otrzymany prezent powoduje, że po stronie pracownika powstanie przychód ze stosunku pracy, który należy opodatkować PIT i oskładkować?
- czy przy zakupie towarów przeznaczonych na prezenty wręczane pracownikom można odliczyć podatek naliczony?
- czy nieodpłatne przekazanie prezentów oznacza konieczność odprowadzenia należnego VAT?
- jak ująć te zdarzenia w księgach rachunkowych?

1. Czy wydatki na zakup prezentów są dla pracodawcy kosztem uzyskania przychodów

Wydatki poniesione na rzecz pracowników, co do zasady, są zaliczane do kosztów uzyskania przychodów jako mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz uzyskiwanymi przychodami. W ramach tych wydatków mieszczą się także wydatki sfinansowane ze środków obrotowych poniesione na zakup drobnych upominków przekazanych pracownikom z okazji firmowego jubileuszu. Są to koszty pośrednio związane z uzyskiwanymi przychodami, dotyczące całokształtu działalności podatnika, związane z ogólnym funkcjonowaniem firmy.

Przekazanie pracownikom prezentów z okazji firmowego jubileuszu jest wyrazem podziękowania za pracę, zaangażowanie i wkład włożony w tworzenie firmy oraz uzyskiwane przychody. Wpływa ono motywująco na pracowników i zwiększa ich poczucie więzi z firmą, co może skutkować zwiększeniem efektywności ich pracy, a w rezultacie także kształtować poziom osiąganych przychodów. Dlatego wydatki te zalicza się do kosztów uzyskania przychodów jako pośrednio wpływające na poziom osiąganych przez podatnika przychodów. Potwierdził to Dyrektor IS w Warszawie, który w interpretacji indywidualnej z 1 czerwca 2015 r., sygn. IPPB6/4510-52/15-2/AK, uznał możliwość zaliczenia do kosztów podatkowych wydatków poniesionych m.in. na zakup upominków wręczanych pracownikom z okazji jubileuszu, odejścia na emeryturę pracownika czy też innych okazji.

Kosztem uzyskania przychodów będzie także VAT naliczony, jeśli przy nabyciu prezentów nie podlega on odliczeniu (patrz punkt 4: Czy podatnik ma prawo do odliczenia podatku naliczonego przy zakupie prezentów). Zgodnie bowiem z art. 23 ust. 1 pkt 43 lit. a) updof oraz art. 16 ust. 1 pkt 46 lit. a) updop VAT naliczony stanowi koszt uzyskania przychodu w tej części, w której zgodnie z przepisami o VAT podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot

różnicy podatku od towarów i usług – jeżeli naliczony podatek od towarów i usług nie powiększa wartości środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.

2. Czy u pracownika otrzymującego prezent z okazji jubileuszu firmy powstaje przychód

Prezent przekazany pracownikowi, sfinansowany przez pracodawcę ze środków obrotowych, powoduje u pracownika powstanie przychodu ze stosunku pracy. Zgodnie z art. 12 ust. 1 updof do przychodów ze stosunku pracy zalicza się zarówno otrzymane przez pracownika pieniądze, jak i wartość pieniężną świadczeń w naturze, świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych. W myśl tej definicji do przychodów ze stosunku pracy zalicza się zatem każde świadczenie, które pracownik otrzymał w związku z faktem pozostawania w stosunku pracy z pracodawcą.

Przychodem tym jest również wartość otrzymanego przez pracownika prezentu, który ze strony pracodawcy jest m.in. formą podziękowania za dotychczasową pracę na rzecz firmy.

Przepisy updof nie przewidują zwolnienia z opodatkowania dla tego rodzaju przychodu uzyskanego przez pracownika. Należy nadmienić, że na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 67 updof wolna od opodatkowania jest wartość otrzymanych przez pracownika rzeczowych świadczeń, ale tylko w przypadku gdy zostały one sfinansowane w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych. Wówczas sfinansowane z tych środków świadczenia rzeczowe są objęte zwolnieniem od podatku do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł. Zwolnienie to nie dotyczy jednak świadczeń rzeczowych sfinansowanych ze środków obrotowych.

Jeżeli więc upominki rzeczowe otrzymane przez pracowników z okazji firmowego jubileuszu mają wartość materialną (są to np. pióro, zegarek, portfel itd.), to ich wartość stanowi podlegający opodatkowaniu przychód ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 12 ust. 1 updof. Podlegają one opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, i to niezależnie od ich wartości. Do podobnego przypadku odniósł się Dyrektor IS w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 2 marca 2015 r., sygn. IBPBII/1/415-944/14/MK. Pismo dotyczy podatnika, który w związku z przejściem pracowników na emeryturę lub rentę, poza nagrodą finansową, wręczał pracownikom – w czasie trwania stosunku pracy – upominek rzeczowy sfinansowany ze środków obrotowych. Organ podatkowy uznał, że:

MF *(...) wręczenie pracownikom – którym Wnioskodawca wypłaca nagrody jubileuszowe oraz odprawy w związku z przejściem na emeryturę i rentę – upominków rzeczowych (mających – jak stwierdza Wnioskodawca – wartość materialną) stanowić będzie nieodpłatne świadczenie dla tych osób. Powyższe spowoduje powstanie przychodu z tytułu stosunku pracy, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ww. ustawy, podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym.*

Przychód ten powstaje w momencie otrzymania prezentu. Wartość pieniężną tego świadczenia, zgodnie z art. 11 ust. 2 updof, określa się na podstawie cen rynkowych stosowanych w obrocie rzeczami lub prawami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem w szczególności ich stanu i stopnia zużycia oraz czasu i miejsca ich uzyskania. Z reguły jest to cena zakupu prezentu (kwota brutto – jeśli podatek naliczony nie podlega odliczeniu). Pracodawca będący płatnikiem PIT ustaloną w ten sposób wartość przychodu łączy z innymi dochodami uzyskanymi przez pracownika w danym miesiącu i od całości ustala oraz pobiera zaliczkę na podatek dochodowy (art. 31 i 32 updof).

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

3. Czy od przekazanych prezentów trzeba naliczyć składki ZUS

Otrzymanie przez pracownika upominku z okazji firmowego jubileuszu powoduje także powstanie obowiązku opłacenia wszystkich składek ZUS tak jak od „zwykłego" składnika wynagrodzenia ze stosunku pracy. Podstawę wymiaru składek ZUS stanowi, co do zasady, przychód pracownika uzyskany ze stosunku pracy. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. z 1998 r. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) świadczenie to nie zostało wyłączone z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Wobec tego wartość tego świadczenia należy uwzględnić w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracownika zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z 13 listopada 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Z kolei uwzględnienie równowartości prezentu w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne spowoduje, że pracodawca (płatnik) jest również zobowiązany potrącić składkę zdrowotną w wysokości 9% jej podstawy wymiaru, co wynika z art. 79 i 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

4. Czy podatnik ma prawo do odliczenia podatku naliczonego przy zakupie prezentów

Podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane przez niego do wykonywania czynności opodatkowanych (art. 86 ust. 1 ustawy o VAT). Jeżeli pracodawca (podatnik) zakupił towary, które przekazał swoim pracownikom w formie upominków podczas firmowego jubileuszu, to, zdaniem organów podatkowych, w takim przypadku trudno doszukać się związku pomiędzy tymi wydatkami a czynnościami opodatkowanymi wykonywanymi przez podatnika. W tych okolicznościach pracodawca (podatnik) nie ma prawa do odliczenia podatku naliczonego od wydatków na zakup prezentów dla pracowników wręczonych im podczas firmowego jubileuszu.

Potwierdzenie tego stanowiska można odnaleźć w interpretacji indywidualnej Dyrektora IS w Katowicach z 19 września 2013 r., sygn. IBPP1/443-532/13/LSz. Pismo dotyczy spółki, która z okazji jubileuszu 20-lecia istnienia wręczyła pracownikom upominki sfinansowane ze środków obrotowych. Mężczyźni pracujący w firmie (kierowcy, mechanicy, operatorzy sprzętu budowlanego, pracownicy drogowi, dozór i in.) otrzymali zegarki z wygrawerowanym logo firmy, natomiast kobietom wręczono – w zależności od stażu pracy – zestawy galanterii skórzanej lub same portfele z wytłoczonym logo firmy. Upominki otrzymali wszyscy pracujący aktualnie w firmie pracownicy. Zdaniem podatnika zakupione prezenty miały związek z wykonywaną działalnością opodatkowaną, gdyż celem obchodów jubileuszu jest budowanie obrazu spółki jako firmy wiarygodnej, dbającej o swoich pracowników, dającej poczucie stabilności i gwarancję zatrudnienia, co bezsprzecznie wpływa na zwiększenie wydajności pracowników, a tym samym na uzyskiwane przez spółkę obroty. W tych okolicznościach podatnik twierdził, że ma on prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, która wynika z faktur dokumentujących zakup prezentów dla pracowników. Jednak organ podatkowy nie podzielił tego stanowiska. W piśmie czytamy:

MF

(...) nie można uznać jako podatku naliczonego związanego z działalnością gospodarczą zakupów nabywanych w ramach jubileuszu firmy finansowanych przez Wnioskodawcę. Zakupy te ponoszone będą bowiem przede wszystkim w celu zaspokojenia prywatnych potrzeb pracowników. Wydatki te nie będą miały zatem związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Nie występuje więc niebudzący wątpliwości związek (nawet pośredni) podatku naliczonego z wykonywaniem czynności opodatkowanych. W rezultacie nie będzie przysługiwać od-

liczenie w takiej sytuacji, gdyż nie będą spełnione wymogi, o których mowa w ww. art. 86 ust. 1 ustawy o VAT, tj. nie wystąpi związek z wykonywaniem czynności opodatkowanych.

5. Czy należy wykazać podatek należny od nieodpłatnego przekazania

Przekazanie nieodpłatnie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa podlega opodatkowaniu VAT, jeśli przekazanie to nastąpiło na cele osobiste pracowników, a podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych (art. 7 ust. 2 ustawy o VAT).

Jeżeli więc – za organami podatkowymi – przyjmiemy, że firma przy zakupie prezentów nie miała prawa do odliczenia podatku naliczonego, to nieodpłatne przekazanie pracownikom tych prezentów nie powoduje obowiązku opodatkowania i naliczenia podatku należnego.

W praktyce może też mieć miejsce taka sytuacja, w której podatnik zakupił prezenty najpierw np. jako towary handlowe, wobec czego przy ich nabyciu przysługiwało mu prawo do odliczenia podatku naliczonego. Dopiero później, zmieniając przeznaczenie tych towarów, przekazał je jako upominki dla swoich pracowników. W takiej sytuacji, skoro przy zakupie towarów przysługiwało podatnikowi prawo do odliczenia podatku naliczonego, ponieważ w momencie dokonywania zakupu zamierzał towar przeznaczyć na potrzeby prowadzonej działalności, to przy późniejszym ich nieodpłatnym przekazaniu na cele osobiste pracowników ma on obowiązek ich opodatkowania i wykazania podatku należnego. Obowiązek ten nie powstanie, jeśli przekazane pracownikom prezenty będą spełniały warunki do uznania ich za prezenty o małej wartości (art. 7 ust. 3–4 ustawy o VAT).

6. Jak ująć zakup upominków i ich przekazanie w ewidencji księgowej

Wartość zakupu upominków wraz z kwotą VAT naliczonego niepodlegającego odliczeniu należy zaksięgować wraz z wartością netto upominków na konto 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia", a nie na konto 403 „Podatki i opłaty". Jednostkowa cena brutto prezentu zwiększa przychód ze stosunku pracy uzyskany przez pracownika. Zwiększenie to następuje za miesiąc, w którym pracownik faktycznie otrzymał prezent. Od wartości prezentu wliczonej do łącznego przychodu pracownika zakład pracy, jako płatnik, nalicza zarówno składki ZUS, jak i PIT, tak jak dla zwykłego składnika wynagrodzenia.

PRZYKŁAD

15 września 2015 r. firma obchodziła jubileusz 20-lecia istnienia. Podczas zorganizowanego spotkania jubileuszowego wręczono pracownikom upominki w formie portfeli z logo firmy. Zakup sfinansowano ze środków obrotowych.

1. *Portfele przeznaczone na upominki dla pracowników zakupiono 3 września 2015 r., co potwierdzała wystawiona tego samego dnia faktura na kwotę 4320 zł (36 sztuk x 120 zł). Cena 4320 zł obejmuje VAT. W związku z dokonanym zakupem podatnikowi nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego.*
2. *15 września 2015 r. podczas jubileuszowego spotkania wydano pracownikom upominki.*
3. *Upominek otrzymał także zatrudniony w firmie Adam Lewandowski. Jego wynagrodzenie należne za wrzesień 2015 r. wyniosło 3000 zł. Do przychodu tego pracownika doliczono także wartość wręczonego portfela, którego jednostkowa cena nabycia (razem z VAT)*

wynosiła 120 zł. Pracownik we wrześniu uzyskał łączny przychód w kwocie 3120 zł. Koszty uzyskania przychodu wynoszą 111,25 zł, a pracodawca dysponuje oświadczeniem pracownika złożonym na druku PIT-2.

4. *Wartość otrzymanego przez pracownika prezentu podlega opodatkowaniu PIT i stanowi podstawę wymiaru składek ZUS.*
   Dla uproszczenia w przykładzie pominięto finansowane przez płatnika składki na ubezpieczenia społeczne i składki na Fundusz Pracy oraz FGŚP.
5. *Jednostka ewidencjonuje koszty wyłącznie na kontach zespołu 4.*

Lista płac za wrzesień br.:

Poz.	Indywidualna lista płac – Adam Lewandowski	Wartość
1.	Wynagrodzenie zasadnicze	3000,00 zł
2.	Przychody ze świadczeń w naturze (prezent)	120,00 zł
3.	Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (poz. 1 + poz. 2)	3120,00 zł
4.	Składki na ubezpieczenie społeczne (poz. 3 x 13,71%)	427,75 zł
5.	Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne (poz. 3 – poz. 4)	2692,25 zł
6.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% podstawy wymiaru (poz. 5 x 9%)	242,30 zł
7.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 7,75% podstawy wymiaru (poz. 5 x 7,75%)	208,65 zł
8.	Koszty uzyskania przychodów	111,25 zł
9.	Podstawa opodatkowania PIT po zaokrągleniu do 1 zł (poz. 1 + poz. 2 – poz. 4 – poz. 8)	2581,00 zł
10.	Zaliczka na podatek dochodowy po zaokrągleniu do 1 zł (poz. 9 x 18% – 46,33 zł – poz. 7)	210,00 zł
11.	Kwota wynagrodzenia do wypłaty (poz. 1 – poz. 4 – poz. 6 – poz. 10)	2 239,95 zł

Ewidencja zdarzeń związanych z zakupem i przekazaniem prezentów dla pracowników z okazji firmowego jubileuszu może przebiegać następująco:

1. *Faktura zakupu – zakup upominków (wartość brutto nabycia)*
   Wn konto 300 *„Rozliczenie zakupu”* 4 320,00 zł
   Ma konto 202 *„Rozrachunki z dostawcami”* 4 320,00 zł

2. *PK – wydanie prezentów pracownikom (wartość brutto nabycia)*
   Wn konto 405 *„Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”* 4 320,00 zł
   Ma konto 300 *„Rozliczenie zakupu”* 4 320,00 zł

3. *WB – zapłata za fakturę*
   Wn konto 202 *„Rozrachunki z dostawcami”* 4 320,00 zł
   Ma konto 131 *„Bieżący rachunek bankowy”* 4 320,00 zł

4. *LP – lista płac za wrzesień 2015 r.*
   a) *wynagrodzenie zasadnicze*
      Wn konto 404 *„Wynagrodzenia”* 3 120,00 zł
      Ma konto 230 *„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”* 3 120,00 zł

b) potrącenie składek na ubezpieczenie społeczne w części finansowanej przez pracownika
Wn konto 230 *„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”* *427,75 zł*
Ma konto 227/1 *„Rozrachunki z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne”* *427,75 zł*

c) potrącenie składki na ubezpieczenie zdrowotne
Wn konto 230 *„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”* *242,30 zł*
Ma konto 227/2 *„Rozrachunki z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne”* *242,30 zł*

d) potrącenie zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych
Wn konto 230 *„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”* *210,00 zł*
Ma konto 226 *„Rozrachunki z Urzędem Skarbowym z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych”* *210,00 zł*

5. WB – wypłata wynagrodzenia
Wn konto 230 *„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”* *2 239,95 zł*
Ma konto 131 *„Bieżący rachunek bankowy”* *2 239,95 zł*

202 *– Rozrachunki z dostawcami*

(3)	4 320,00	4 320,00	(1)

300 *– Rozliczenie zakupu*

(1)	4 320,00	4 320,00	(2)

405 *– Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia*

(2)	4 320,00		

131 *– Bieżący rachunek bankowy*

(Sp.)	xxx	4 320,00	(3)
		2 239,95	(5)

230 *– Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń*

(4b)	427,75	3 120,00	(4a)
(4c)	242,30		
(4d)	210,00		
(5)	2 239,95		
	3 120,00	3 120,00	

404 *– Wynagrodzenia*

(4a)	3 120,00		

227/1 *– Rozrachunki z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne*

	427,75	(4b)

227/2 *– Rozrachunki z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne*

	242,30	(4c)

226 *– Rozrachunki z Urzędem Skarbowym z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych*

	210,00	(4d)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 21 ust. 1 pkt 67, art. 22 ust. 1, art. 23 ust. 1 pkt 43 lit. a) ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 361; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767
- art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 1 pkt 46 lit. a) ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 851; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767
- art. 28 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości – j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 330; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1333
- art. 18 ust. 1 ustawy z 13 listopada 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649
- art. 7 ust. 2–4, art. 86 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649
- art. 79 i art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 581; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1365

Aneta Szwęch – praktyk, autorka publikacji z zakresu podatków i rachunkowości

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

IV. VAT

>> nieodpłatne świadczenie, świadczenie usług, działalność gospodarcza

1. Czy firma dowożąca nieodpłatnie do pracy własnych i cudzych pracowników musi płacić VAT

PROBLEM **Czy firma dowożąca nieodpłatnie do pracy swoich pracowników i pracowników innych firm powiązanych, np. ochroniarskiej i sprzątającej, musi płacić VAT od tej usługi?**

RADA **Firma nie jest zobowiązana do naliczania VAT z tytułu nieodpłatnego przewozu swoich pracowników. Nie będzie miała tego obowiązku również w przypadku przewozu pracowników firm współpracujących.**

UZASADNIENIE Z pytania wynika, że firma świadczy nieodpłatnie usługi polegające na dowozie do pracy pracowników swoich i z innych firm. Firma ta ma wątpliwości, czy usługi te są opodatkowane VAT. Należy uznać, że zarówno w przypadku usług dowozu świadczonych na rzecz swoich pracowników, jak i pracowników innych firm – współpracujących – nie wystąpi obowiązek zapłaty VAT. Usługi nieodpłatne są bowiem opodatkowane VAT tylko w przypadkach, gdy występuje:

1) użycie towarów stanowiących część przedsiębiorstwa podatnika do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika, w tym w szczególności do celów osobistych podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, jeżeli podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych,
2) nieodpłatne świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, oraz wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika (art. 8 ust. 2 ustawy o VAT).

Przytoczone regulacje krajowe odzwierciedlają przepisy prawa unijnego, które w art. 26 ust. 1 lit. b dyrektywy 2006/112/WE stanowią, że za odpłatne świadczenie usług uznaje się m.in. nieodpłatne świadczenie usług przez podatnika na prywatny użytek jego lub jego pracowników, albo – bardziej ogólnie – do celów innych niż działalność jego przedsiębiorstwa. Jeżeli zatem nieodpłatne świadczenie usług służy do celów związanych z działalnością gospodarczą, nie jest obciążone VAT.

Bezpłatne dowożenie do pracy swoich pracowników jest z całą pewnością związane z prowadzoną działalnością. Dzieje się to przecież ze względu na konieczność zapewnienia przedsiębiorcy rąk do pracy, najczęściej w warunkach, gdzie samodzielny dojazd pracowników do zakładu byłby co najmniej utrudniony. Jest to zatem działanie ściśle związane z prowadzoną działalnością, dlatego nie może być objęte opodatkowaniem na podstawie art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT.

Nie powinno być również opodatkowane VAT świadczenie nieodpłatnych usług przewozu na rzecz pracowników innych firm (np. ochroniarskiej i sprzątającej), którzy wykonują swoją pracę na rzecz przedsiębiorcy bezpłatnie dowożącego ich do pracy. Również w tym przypadku świadczone usługi mają związek z prowadzoną przez podatnika działalnością gospodarczą. Nie może być tu mowy o opodatkowaniu takich czynności na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o VAT.

Potwierdza to wyrok NSA z 8 października 2014 r., sygn. akt I FSK 1514/13, w którym sąd uznał, że:

NSA *(...) organizując transport do miejsca prowadzenia działalności, w tym również dla pracowników firm zewnętrznych,* (podatniczka – przypis autora) *kieruje się w pierwszej kolejności koniecznością zapewnienia sprawnego dojazdu tych osób do swojej siedziby. Jest to ważne z punktu widzenia jej interesów jako przedsiębiorcy. Osobiste korzyści z tego tytułu po stronie odbiorców świadczonej usługi mają znaczenie drugorzędne. Nie jest również istotne, czy dana osoba jest u skarżącej zatrudniona.*

Podsumowując, w opisanym przypadku podatnik nie ma obowiązku naliczania VAT z tytułu nieodpłatnego przewozu swoich pracowników. Nie ma również takiego obowiązku w związku ze świadczeniem usług przewozu dla pracowników firm z nim współpracujących.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 1–2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649

Ryszard Kubacki – doradca podatkowy, autor komentarzy książkowych i licznych publikacji z dziedziny podatków, prawa gospodarczego i karnego skarbowego, członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego III i IV kadencji

>> środek trwały, nieruchomość, likwidacja działalności, spis z natury

2. Czy przy likwidacji działalności w spisie z natury można wykazać zwolnienie z VAT

PROBLEM **Prowadzę działalność gospodarczą od ponad 8 lat. W jej ramach nabywałem (z prawem do odliczenia VAT) środki trwałe, takie jak samochody czy nieruchomości. Obecnie likwiduję działalność i sporządzam spis z natury. Czy powinienem ujmować w nim również wszystkie środki trwałe i płacić od nich VAT? Niektóre z nich, np. nieruchomości, są używane przeze mnie w działalności przez 8 lat, dlatego nie widzę powodów, dla których miałbym oddawać obecnie cały odliczony VAT przy ich nabyciu. Poza tym w sytuacji gdybym chciał dokonać obecnie ich odpłatnego zbycia, dostawa tych nieruchomości korzystałaby ze zwolnienia.**

RADA **W przypadku likwidacji działalności gospodarczej jest Pan zobowiązany do wykazania w spisie z natury wszystkich towarów będących na stanie przedsiębiorstwa na dzień likwidacji. Dotyczy to również środków trwałych – w tym nieruchomości. Wszystkie wykazane tam składniki majątku powinny zostać objęte podatkiem od towarów i usług, jeśli przy ich nabyciu przysługiwało Panu prawo do odliczenia podatku naliczonego. Jeśli jednak na podstawie przepisów szczególnych dostawa takich towarów – w tym przypadku nieruchomości – korzystałaby ze zwolnienia z VAT, podatek ten nie wystąpi także przy likwidacji działalności.**

UZASADNIENIE W przypadku zaprzestania przez podatnika VAT czynnego wykonywania działalności podlegającej opodatkowaniu (jej zakończenia) towary własnej produkcji i towary, które po nabyciu nie były przedmiotem dostawy towarów, należy opodatkować VAT. Obowiązek opodatkowania występuje, jeżeli podatnikowi przysługiwało prawo do odliczenia VAT w związku z nabyciem lub wytworzeniem tych towarów (art. 5 ust. 3, art. 14 ust. 1 i 4 ustawy o VAT).

Podatnicy likwidujący działalność są obowiązani sporządzić spis z natury (nazywany również remanentem końcowym) towarów na dzień zaprzestania wykonywania czynności podlegających

opodatkowaniu (zakończenia działalności) i informację o nim załączyć do deklaracji podatkowej składanej za okres obejmujący to zdarzenie. Dodatkowo, zamykając działalność, podatnik VAT jest zobowiązany powiadomić o tym fakcie naczelnika urzędu skarbowego i złożyć zgłoszenie o wyrejestrowaniu z podatku od towarów i usług – VAT-Z.

Na tej podstawie należy stwierdzić, że osoby fizyczne będące podatnikami VAT w przypadku likwidacji działalności gospodarczej (bez względu na to, jakie są powody takiego działania) powinny sporządzić spis z natury i na jego podstawie objąć opodatkowaniem (zgodnie z właściwą stawką dla danego towaru) wszystkie elementy (towary), które pozostały na dzień zakończenia działalności w przedsiębiorstwie podatnika. Dotyczy to również środków trwałych znajdujących się w majątku podatnika na dzień zakończenia działalności. Przy czym warunkiem niezbędnym do objęcia ich podatkiem jest to, aby podatnikowi przy ich nabyciu (do celów prowadzonej działalności opodatkowanej) przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego – już samo istnienie takiego uprawnienia do odliczenia, niezależnie od tego, czy podatnik faktycznie z niego skorzystał, powoduje konieczność opodatkowania towarów przy dokonywaniu spisu z natury (zakończeniu działalności).

Podstawą opodatkowania towarów wykazanych w spisie z natury przy likwidacji działalności jest ich wartość ustalona zgodnie z art. 29a ust. 2 tej ustawy (art. 14 ust. 8 ustawy o VAT). Przepis ten stanowi, że podstawą opodatkowania jest:

- cena nabycia towarów (bez podatku), albo
- koszty wytworzenia (gdy nie ma ceny nabycia)

– określone w momencie dostawy tych towarów (w tym przypadku – ustalone na dzień likwidacji).

Co istotne, towary ujmowane w ramach remanentu mogą korzystać ze zwolnień z opodatkowania na podstawie innych regulacji ustawy – w szczególności przepisów art. 43. Zatem na moment sporządzania spisu z natury ujmowana w nim nieruchomość może być objęta którymś ze zwolnień z art. 43 (w szczególności mowa tu o art. 43 ust. 1 pkt 10 i 10a ustawy o VAT). Wówczas podatek od likwidacji działalności w tym zakresie nie wystąpi. Potwierdza to m.in. Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy w interpretacji z 30 czerwca 2015 r. (sygn. ILPP5/4512-1-66/15-2/KG), wskazując, że w momencie zaprzestania:

*Pełna treść interpretacji jest dostępna na **www.inforfk.pl** w zakładce Interpretacje*

(...) prowadzenia działalności gospodarczej wchodząca w skład majątku likwidowanej firmy nieruchomość będzie podlegać opodatkowaniu, z uwagi jednak na fakt, że spełnione będą przesłanki wynikające z art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy (...) zainteresowany będzie mógł skorzystać ze zwolnienia od podatku od towarów i usług.

Należy jednak dodać, że w przypadku skorzystania ze zwolnienia – o czym mowa powyżej – w odniesieniu do nieruchomości, przy której nabyciu przysługiwało podatnikowi prawo do odliczenia VAT – może zaistnieć obowiązek korekty podatku naliczonego zgodnie z art. 91 ustawy o VAT.

Reasumując, w przypadku likwidacji działalności powinien Pan wykazać w spisie z natury wszystkie towary (także środki trwałe) będące na stanie przedsiębiorstwa. Nieruchomość pozostająca na dzień likwidacji działalności w majątku przedsiębiorstwa, przy której nabyciu przysługiwało odliczenie VAT, jest z tego tytułu opodatkowana. Może Pan jednak w odniesieniu do niej skorzystać ze zwolnienia z art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT, jeśli spełnione są wskazane w tym przepisie warunki. Należy pamiętać, że wówczas może pojawić się obowiązek korekty podatku odliczonego przy jej nabyciu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ust. 1 i 3, art. 14 i 91 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649

Grzegorz Gębka – doradca podatkowy, prawnik, właściciel kancelarii prawno-podatkowej

>> umorzenie udziałów, świadczenie rzeczowe, wynagrodzenie

3. Czy zapłata za umorzenie udziałów w formie rzeczowej jest opodatkowana VAT

PROBLEM **Czy należy zapłacić VAT, gdy zapłata za umorzenie udziałów w spółce z o.o. zostanie dokonana w formie rzeczowej?**

RADA **Nie, wypłata wynagrodzenia w postaci rzeczowej (niepieniężnej), dokonywana w ramach instytucji prawa handlowego, jaką jest dobrowolne umorzenie udziałów, nie stanowi dostawy towarów (ani świadczenia usług) i pozostaje poza zakresem VAT. Takie stanowisko zajmują obecnie sądy administracyjne.**

UZASADNIENIE Odpowiedzią na pytanie, czy wypłata wynagrodzenia w postaci niepieniężnej (rzeczowej) w zamian za umorzone dobrowolnie udziały w spółce z o.o. stanowi czynność opodatkowaną VAT, zajmował się NSA, m.in. w wyrokach z 10 maja 2012 r., sygn. akt I FSK 1010/11, oraz z 12 lutego 2015 r., sygn. akt I FSK 1814/13. NSA w orzeczeniach tych doszedł do wniosku, że wypłata wynagrodzenia w postaci rzeczowej (niepieniężnej), dokonywana w ramach instytucji prawa handlowego, jaką jest dobrowolne umorzenie udziałów w sp. z o.o., nie stanowi ani dostawy towarów, ani świadczenia usług i pozostaje poza zakresem zastosowania przepisów ustawy o VAT.

Nabycie udziałów w celu ich umorzenia jest szczególnym rodzajem czynności prawnej uregulowanej przepisami Kodeksu spółek handlowych (dalej: k.s.h.). Źródłem nabycia udziałów i tytułem do uzyskania wynagrodzenia przez wspólnika jest uchwała walnego zgromadzenia wspólników podejmowana na podstawie postanowień umowy spółki oraz przepisów k.s.h. Wydanie składników majątkowych z tytułu wynagrodzenia za umarzane udziały nie stanowi odrębnej transakcji, gdyż – jak wynika z art. 199 § 2 i 3 k.s.h. – jest jedynie realizacją zobowiązania wynikającego z uchwały zgromadzenia wspólników o umorzeniu udziałów. Nabycie udziałów w celu umorzenia, niezależnie od tego, czy wynagrodzenie wypłacane jest w pieniądzu, czy jest świadczeniem niepieniężnym, jest jedynie elementem składowym jednego zdarzenia cywilnoprawnego, które powinno być rozpatrywane jako całość, określanego mianem dobrowolnego umorzenia udziałów. Nie ma zatem podstaw, aby dla celów podatkowych wyodrębniać w nim dwie czynności:

- nabycie udziałów własnych przez spółkę i
- zbycie części majątku (jako wypłatę wynagrodzenia).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 i 15 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649
- art. 199 § 2 i 3 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych – j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 1030; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1333

Marcin Szymankiewicz – doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków

Od redakcji:

Naszym zdaniem opinia prezentowana przez sądy administracyjne jest prawidłowa, jednak nadal budzi kontrowersje. Sądy administracyjne nie zawsze zajmowały korzystne dla podatników stanowisko w sprawie konsekwencji podatkowych umorzenia udziałów w zamian za wynagrodzenie

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

w formie rzeczowej. Przykładowo, w wyroku z 1 września 2011 r. (sygn. akt I FSK 1212/10) NSA orzekł, że wypłata wynagrodzenia w formie rzeczowej w zamian za umorzenie udziałów to dostawa towarów, która podlega opodatkowaniu VAT.

W wydawanych interpretacjach podatkowych organy podatkowe również uznają, że wydanie towarów w zamian za umorzenie udziałów jest dostawą towarów podlegającą opodatkowaniu VAT (por. interpretację indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 11 maja 2015 r., sygn. ITPP2/4512-172/15/AW). Dlatego też podatnicy znajdujący się w takiej sytuacji powinni się liczyć z ryzykiem sporu z organami podatkowymi – mimo korzystnych orzeczeń NSA przytoczonych w odpowiedzi na pytanie.

>> stawka VAT, materiały medyczne, ochrona zdrowia

4. Czy można stosować obniżone stawki VAT na niektóre produkty medyczne i okołomedyczne – po wyroku TSUE

TSUE wydał wyrok (C-678/13) w sprawie możliwości stosowania w Polsce obniżonych stawek VAT na niektóre produkty medyczne i okołomedyczne. Orzeczenie generalnie jest korzystne dla podatników, jednak TSUE zakwestionował prawo do stosowania stawki obniżonej (8%) do niektórych produktów z kategorii produktów medycznych i okołomedycznych. Można się spodziewać podwyżki stawek VAT w tym zakresie.

Wskutek harmonizacji przepisów dotyczących opodatkowania podatkiem od towarów i usług w ramach całej Unii Europejskiej poszczególne kraje członkowskie są zobowiązane do przestrzegania określonych zasad. Wpływają one między innymi na stawkę VAT stosowaną w odniesieniu do poszczególnych kategorii produktów.

Komisja Wspólnot Europejskich zarzuciła Polsce naruszenie przepisów we wskazanym zakresie przez stosowanie do wyrobów ujętych w załączniku nr 3 do ustawy o VAT obniżonej stawki. Zdaniem Komisji dostawa towarów wymienionych w pozycjach 81–87, 90–92, 97, 100 oraz 103–105 załącznika nr 3 do ustawy o VAT, opodatkowana obniżoną stawką VAT (8%), powinna być opodatkowana stawką podstawową (23%). Komisja wniosła skargę do TSUE w tej sprawie. Warto dodać, że Polska nie pierwszy raz ma problem w tym zakresie. W 2010 r. Trybunał wydał wyrok (C-49/09), w którym zakwestionował 7% VAT w stosunku do dostaw odzieży i dodatków odzieżowych dla niemowląt oraz obuwia dziecięcego. Spowodowało to podniesienie stawek VAT w tym zakresie.

Stawka obniżona w prawie wspólnotowym

Regulacje wspólnotowe umożliwiają stosowanie stawek obniżonych przez państwa członkowskie wyłącznie w odniesieniu do konkretnie wymienionych w dyrektywie rodzajów towarów i usług (określonych w załączniku III), o czym stanowi art. 98 dyrektywy. Nie istnieje możliwość stosowania stawek obniżonych w odniesieniu do niewymienionych tam elementów.

W punktach 3 i 4 załącznika III do dyrektywy odnajdujemy następujące kategorie produktów, do których państwa członkowskie mogą stosować stawkę obniżoną:

- produkty farmaceutyczne zwykle stosowane dla ochrony zdrowia, zapobiegania chorobom oraz do celów medycznych i weterynaryjnych, łącznie z produktami używanymi do celów antykoncepcyjnych oraz higieny osobistej,
- sprzęt medyczny, sprzęt pomocniczy oraz pozostałe urządzenia stosowane zwykle do łagodzenia skutków lub leczenia niepełnosprawności, przeznaczone wyłącznie do użytku osobistego przez osoby niepełnosprawne, łącznie z naprawami takich towarów, jak również dostarczanie fotelików do przewozu dzieci w samochodach.

Rozstrzygnięcie TSUE

W odniesieniu do polskiej ustawy zarzucono, że skarżone pozycje załącznika nr 3 do ustawy o VAT nie mogą być zaklasyfikowane do pkt 3 i 4 załącznika III do dyrektywy 112.

TSUE – w pewnym sensie ze względów formalnych – nie uznał skargi w odniesieniu do większości kwestionowanych przez Komisję pozycji załącznika nr 3 do ustawy o VAT. Rozpoznał natomiast merytorycznie skargę dotyczącą produktów wymienionych w pozycjach 82, 92 oraz 103 załącznika nr 3 do ustawy o VAT.

Trybunał wskazał, że w poz. 82, 92 i 103 załącznika nr 3 do polskiej ustawy o VAT została błędnie określona obniżona stawka VAT. Są to pozycje obejmujące:

- **związki siarki organiczne i pozostałe związki organiczno-nieorganiczne – wyłącznie cysteina, cystyna i ich pochodne** (pozycja 82). Są to aminokwasy mające szerokie zastosowanie farmaceutyczne, m.in. jako składnik różnego rodzaju suplementów diety. Będą one musiały zostać wyłączone z katalogu produktów, do których stosuje się stawkę obniżoną w takim zakresie, w jakim przeznaczone są do użytku jako produkty pośrednie, a nie bezpośrednio używane jako gotowy produkt ochrony zdrowia,
- **wyroby higieniczne lub farmaceutyczne (włączając smoczki), z gumy innej niż ebonit** (pozycja 92). Będą one musiały zostać wyłączone z katalogu produktów, do których stosuje się stawkę obniżoną. Dotyczy to następujących produktów z gumy: kroplomierze, rozpylacze lub termofory,
- **soczewki kontaktowe; soczewki okularowe ze szkła i innych materiałów** (pozycja 103). Będą one musiały zostać wyłączone z katalogu produktów, do których stosuje się stawkę obniżoną w odniesieniu do soczewek i szkieł, które nie służą korekcie wzroku.

TSUE zaznaczył, że pkt 3 załącznika III do dyrektywy 2006/112 zezwala na stosowanie obniżonej stawki VAT do substancji medycznych tylko wtedy, gdy mogą one być przeznaczone do bezpośredniego użytku przez konsumenta końcowego dla ochrony zdrowia, zapobiegania chorobom oraz do celów medycznych i weterynaryjnych. Dlatego w przypadku towaru mogącego być przedmiotem różnego użytku stosowanie obniżonej stawki VAT do każdej czynności dostawy jest uzależnione od konkretnego użytku, do którego ten towar jest przeznaczony przez jego nabywcę. Pozycja 82 załącznika nr 3 do ustawy o VAT zezwala na stosowanie obniżonej stawki VAT do dostaw substancji przeznaczonych do użytku jako produkty pośrednie (np. do wytwarzania produktów medycznych). Taki sam zarzut jest zasadny w odniesieniu do produktów z gumy, takich jak kroplomierze, rozpylacze lub termofory, które wchodzą w zakres pozycji 92 załącznika do ustawy o VAT, jak i do soczewek i szkieł każdego rodzaju (także tych niesłużących tylko do korekty wzroku), które wchodzą w zakres pozycji 103 załącznika do ustawy o VAT. Wskazane produkty nie są ani produktami farmaceutycznymi w rozumieniu pkt 3, ani sprzętem medycznym lub wyposażeniem w rozumieniu pkt 4 załącznika III do dyrektywy. Jeśli nie są wykorzystywane bezpośrednio do celów medycznych, nie istnieją podstawy do objęcia ich dostaw stawkami obniżonymi.

Skutki wyroku TSUE dla polskich podatników

Generalnie wyrok TSUE oznacza podwyżkę VAT z 8 do 23% na omawiane produkty. Na szczęście nie oznacza to konieczności dokonywania korekt rozliczeń VAT przez podatników stosujących w tym zakresie (jak się okazało) niewłaściwą stawkę. To państwo członkowskie jest odpowiedzialne za prawidłową implementację (przeniesienie w odpowiedniej formie na potrzeby przepisów krajowych) regulacji prawa wspólnotowego. Za błędy w tym zakresie nie odpowiadają zatem polscy podatnicy.

Orzeczenie TSUE nie oznacza również konieczności stosowania wyższego VAT już od momentu wydania wyroku. TSUE nie ma mocy zmiany przepisów aktów prawnych państw członkowskich. Obowiązują one zatem aż do momentu ich nowelizacji przez krajowego prawodawcę. Dla podwyższenia stawki konieczna będzie nowelizacja ustawy o VAT.

PODSTAWA PRAWNA:

- pkt 3 i 4 załącznika III do dyrektywy 2006/112/WE Rady z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej – Dz.Urz. UE L 2006.347.1; ost.zm. Dz.Urz. UE L 2013.353.51
- poz. 82, 92 i 103 załącznika nr 3 do ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649

Ryszard Kubacki – doradca podatkowy, autor komentarzy książkowych i licznych publikacji z dziedziny podatków, prawa gospodarczego i karnego skarbowego, członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego III i IV kadencji

V. VAT – FAKTURY

>> faktura VAT, odliczanie VAT naliczonego, samochód, ubezpieczenie majątkowe

1. Jak odliczać VAT z faktury za naprawę samochodu i wynajem auta zastępczego

PROBLEM **W wyniku wypadku firmowy samochód musiał być naprawiany. Poszkodowany otrzymał samochód zastępczy. Ubezpieczyciel pokrywa kwotę netto naprawy oraz koszt wynajmu pojazdu zastępczego. Jak powinno wyglądać rozliczenie podatkowe w tej sytuacji? Jak należy odliczyć VAT naliczony? Co do zasady od wydatków samochodowych firmie przysługuje 50% VAT naliczonego. Czy firma może zostać obciążona całym VAT-em za naprawę, skoro może odliczyć tylko 50%? Co w przypadku gdy ubezpieczyciel kwestionuje wysokość kosztów naprawy lub kosztu wynajmu pojazdu zastępczego? Czy wpływa to na prawo do odliczenia VAT z faktury za naprawę i faktury za wynajem auta zastępczego?**

RADA **Jeżeli samochód osobowy jest wykorzystywany przez podatnika zarówno do celów służbowych, jak i prywatnych, może on odliczyć wyłącznie 50% kwoty VAT z faktury dokumentującej jego powypadkową naprawę. Wówczas z własnych środków musi pokryć część podatku podlegającą odliczeniu. Firma ubezpieczeniowa co do zasady zobligowana jest do pokrycia wartości netto oraz pozostałej części VAT niepodlegającej odliczeniu. Jeśli natomiast samochód ten jest wykorzystywany wyłącznie do działalności gospodarczej, podatnik może skorzystać z pełnego odliczenia VAT. W takim przypadku podatnik odlicza 100% VAT wykazanego na fakturze za naprawę i wartość tę pokrywa z własnej kieszeni. Ubezpieczyciel wypłaca mu jedynie wartość netto. Fakt kwestionowania przez ubezpieczyciela**

wysokości kosztów naprawy lub wynajmu samochodu zastępczego nie ma wpływu na prawo do odliczenia VAT.

UZASADNIENIE Koszty i przychody związane z odszkodowaniami stanowią zdarzenia pośrednio związane z działalnością operacyjną podatnika. Dlatego też podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego od wydatków związanych z tymi zdarzeniami.

Ograniczenia odliczenia VAT naliczonego

Od 1 kwietnia 2014 r. obowiązują pewne ograniczenia w zakresie odliczania VAT od wydatków związanych z pojazdami samochodowymi wykorzystywanymi zarówno do celów firmowych, jak i prywatnych podatnika (m.in. dotyczących naprawy pojazdów). Podatnik ma prawo odliczyć podatek naliczony w kwocie stanowiącej 50% kwoty podatku z faktury, co wynika z art. 86a ust. 1 pkt 1 i art. 86a ust. 2 pkt 3 ustawy o VAT. Bez znaczenia jest przy tym to, czy podatnik faktycznie wykorzystuje ten samochód do celów firmowych w 50% czy w innej części. Dla tego rodzaju samochodów ustawodawca przyjął bowiem uproszczenie opierające się na założeniu, że samochody te są wykorzystywane w 50% „biznesowo". Co istotne, dla odliczenia podatku naliczonego w tym zakresie w ogóle nie ma znaczenia fakt, czy podatnik wykupił dobrowolne ubezpieczenie pojazdu, czy też nie.

Pełne odliczenie VAT naliczonego

Podatnik ma prawo do pełnego odliczenia VAT z tytułu powypadkowej naprawy samochodu osobowego w przypadku, gdy samochód ten jest wykorzystywany wyłącznie do działalności gospodarczej podatnika (stosownie do art. 86a ust. 3 pkt 1 lit. a) ustawy o VAT). Jest to samochód, którego sposób wykorzystywania wyklucza jego użycie do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą podatnika. Jest przy tym istotne, aby sposób wykorzystania samochodu był określony w ustalonych przez podatnika zasadach używania pojazdu i dodatkowo potwierdzony prowadzoną przez podatnika ewidencją przebiegu pojazdu (w myśl art. 86a ust. 4 pkt 1 ustawy o VAT).

Odliczenie VAT z faktury za naprawę

Jeżeli samochód osobowy jest wykorzystywany przez podatnika zarówno do celów służbowych, jak i prywatnych, może on odliczyć wyłącznie 50% kwoty VAT z faktury dokumentującej jego powypadkową naprawę lub wynajem. Jeśli natomiast samochód ten jest wykorzystywany wyłącznie do działalności gospodarczej, podatnik może skorzystać z pełnego odliczenia VAT.

Jeżeli podatnik odlicza jedynie 50% VAT, to z własnych środków musi pokryć część podatku podlegającą odliczeniu. Firma ubezpieczeniowa co do zasady zobligowana jest do pokrycia wartości netto oraz pozostałej części VAT niepodlegającej odliczeniu. Natomiast w przypadku pełnego odliczenia VAT od wydatków na samochód podatnik odlicza 100% VAT wykazanego na fakturze za naprawę i wartość tę pokrywa z własnej kieszeni. Ubezpieczyciel wypłaca mu jedynie wartość netto faktury.

Kwestionowanie kosztów naprawy przez ubezpieczyciela

Koszty naprawy czy wynajmu samochodu zastępczego są uznawane za koszty rzeczywiste. Niezależnie od tego, czy ubezpieczyciel je kwestionuje, jest on obowiązany do ich pokrycia.

Takie stanowisko wynika z uchwały SN z 13 czerwca 2003 r., sygn. akt III CZP 32/03:

SN *Odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. A zatem również kwestionowane przez*

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

ubezpieczyciela ceny części oraz stawki za roboczogodzinę wykazane w fakturach VAT są kosztami rzeczywistymi i do ich zrefundowania zobowiązany jest ubezpieczyciel.

Skoro fakt kwestionowania przez ubezpieczyciela kosztów naprawy czy wynajmu samochodu zastępczego nie ma znaczenia dla obciążenia ubezpieczyciela kosztami rzeczywistymi naprawy (wynajmu), to należy przyjąć, że fakt ten nie ma również wpływu na prawo do odliczenia VAT z faktur za naprawę czy najem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86a ust. 2, 3 i 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1649

Katarzyna Czajkowska-Matosiuk – prawnik, ekspert w zakresie prawa pracy i prawa podatkowego, doktorantka na Uniwersytecie Warszawskim, autorka licznych publikacji prawniczych

INFOR IFK Platforma Księgowych i Kadrowych

Czytaj także: „Jak rozliczyć naprawę samochodu, gdy polisa ubezpieczeniowa przewidywała udział własny podatnika" – w bazie codziennie aktualizowanych porad i artykułów na www.inforfk.pl
Sprawdź wyjątkowe oferty dostępu do serwisu.

www.inforfk.pl

VI. RACHUNKOWOŚĆ

>> dywidendy, zaliczka na dywidendę, zryczałtowany podatek dochodowy

1. BILANS 2015. Jak ująć w księgach rachunkowych i wykazać w bilansie zaliczkę na przyszłą dywidendę

PROBLEM **Umowa spółki z o.o. upoważnia zarząd do wypłaty wspólnikom (krajowe osoby fizyczne) zaliczki na poczet dywidendy. Obecnie chcemy skorzystać z tego prawa i w związku z tym chcemy wiedzieć:**

- **kiedy można podjąć decyzję o wypłacie zaliczki,**
- **czy zaliczkę na poczet przyszłej dywidendy można wypłacić jedynie wybranym wspólnikom,**
- **czy zaliczkę można wypłacać wielokrotnie w trakcie roku,**
- **jak rozliczyć podatkowo wypłatę zaliczki na rzecz osoby fizycznej oraz**
- **jak zaewidencjonować zaliczkę w księgach rachunkowych?**

1. Kiedy można podjąć decyzję o zaliczkowej wypłacie dywidendy

RADA **Decyzja o zaliczkowej wypłacie dywidend zapada zwykle w drugiej połowie roku obrotowego, gdy dobrze znana jest bieżąca kondycja finansowa spółki. Decyzję taką podejmuje zarząd po spełnieniu określonych przepisami warunków.**

UZASADNIENIE Decyzja o zaliczkowej wypłacie dywidend zapada zwykle w drugiej połowie roku obrotowego, gdy dobrze znana jest bieżąca kondycja finansowa spółki i wysokość dotychczas

wypracowywanego zysku. Wówczas, gdy wspólnicy przewidują dodatni wynik finansowy, nie trzeba czekać na zakończenie roku obrotowego, lecz jeszcze w trakcie jego trwania można podjąć decyzję o wypłacie udziałowcom zaliczek na poczet przewidywanego na dany rok zysku. Decyzję taką podejmuje zarząd spółki (w formie uchwały), jeśli zostaną spełnione następujące warunki (wynikające z art. 193–194 k.s.h.):

- spółka posiada środki wystarczające na wypłatę zaliczki,
- zatwierdzone sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy wykazuje zysk,
- zaliczka stanowi najwyżej połowę zysku osiągniętego od końca poprzedniego roku obrotowego, powiększonego o kapitały rezerwowe utworzone z zysku, którymi w celu wypłaty zaliczek może dysponować zarząd, oraz pomniejszonego o niepokryte straty i udziały własne.

2. Czy zaliczkę na poczet przyszłej dywidendy można wypłacić jedynie wybranym wspólnikom

RADA **Nie. Zaliczka na poczet dywidendy powinna być wypłacona wszystkim, a nie tylko wybranym udziałowcom.**

UZASADNIENIE Obowiązek wypłaty zaliczki na poczet dywidendy wszystkim udziałowcom wynika z art. 20 k.s.h., w którym wskazuje się, że „wspólnicy albo akcjonariusze spółki kapitałowej powinni być traktowani jednakowo w takich samych okolicznościach". Tym samym suma pieniędzy przeznaczona na zaliczkę powinna być podzielona proporcjonalnie do posiadanych przez wspólników udziałów. Krąg osób uprawnionych do otrzymania zaliczki na poczet dywidendy ustalany jest na analogicznych zasadach jak w przypadku wypłaty dywidend (art. 193 § 1 k.s.h.), tj. według stanu na dzień wypłaty zaliczki.

3. Czy zaliczkę na poczet dywidendy można wypłacać wielokrotnie w trakcie roku

RADA **Tak, zaliczkę na poczet dywidendy można wypłacać wielokrotnie w trakcie roku.**

UZASADNIENIE W Kodeksie spółek handlowych nie jest uregulowana kwestia, czy wypłata zaliczki na poczet dywidendy może mieć miejsce jedynie raz w roku czy wielokrotnie. Tym samym należy uznać, że jednostka ma pełną swobodę w tym zakresie. Trzeba jednak pamiętać, że każdorazowo muszą zostać spełnione przesłanki (warunki) wypłat zaliczki. Szczególnie należy zwrócić uwagę na to, by łączna kwota wypłacanych wielokrotnie zaliczek stanowiła najwyżej połowę zysku osiągniętego od końca poprzedniego roku obrotowego.

4. Jak rozliczyć podatkowo wypłatę krajowej osobie fizycznej zaliczki na poczet dywidendy

RADA **Spółka wypłacająca zaliczkę powinna – jako płatnik – pobrać zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 19% wypłacanego przychodu. Dla wspólnika – osoby fizycznej – jest to przychód z kapitałów pieniężnych.**

UZASADNIENIE Wypłacona krajowej osobie fizycznej zaliczka na poczet dywidendy stanowi dla niej przychód z kapitałów pieniężnych (na zasadzie analogicznej jak dywidenda – art. 17 ust. 1

pkt 4 updof). Od przychodu tego wypłacający zaliczkę na dywidendę, jako płatnik, jest zobowiązany do pobrania w dniu wypłaty zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości 19% (art. 30a ust. 1 pkt 4 updof). Kwotę pobranego zryczałtowanego podatku dochodowego należy przekazać w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano podatek, na rachunek urzędu skarbowego właściwego według siedziby spółki, a gdy spółka nie posiada siedziby – według miejsca prowadzenia działalności (art. 42 ust. 1 updof). Spółka wypłacająca zaliczkę na poczet dywidendy powinna przesłać do urzędu skarbowego roczną deklarację PIT-8AR – w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym. W przypadku składania deklaracji rocznej PIT-8AR za 2015 r. będzie to termin do 1 lutego 2016 r., gdyż 31 stycznia 2016 r. przypada w niedzielę.

5. Jak wykazać w księgach rachunkowych i w bilansie wypłatę zaliczki na dywidendę

RADA **Wypłaconą zaliczkę na poczet dywidendy należy zaewidencjonować jako obciążenie konta 820 „Rozliczenie wyniku finansowego". Saldo tego konta będzie ujęte w bilansie w pozycji A.IX pasywów, tj. jako „Odpisy z zysków netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)" – do momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego i podjęcia uchwały o podziale zysku.**

UZASADNIENIE Ustawa o rachunkowości traktuje wypłatę zaliczki na poczet przyszłej dywidendy jako śródroczny podział wyniku finansowego jednostki (art. 53 ust. 5 uor). Tym samym wypłaconą zaliczkę na poczet dywidendy należy zaewidencjonować jako obciążenie konta 820 „Rozliczenie wyniku finansowego". Saldo tego konta do momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego i podjęcia uchwały o podziale zysku będzie ujęte w bilansie w pozycji A.IX pasywów, tj. jako „Odpisy z zysków netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)". Należy na to zwrócić szczególną uwagę, gdyż często w sprawozdaniach finansowych nadal popełnia się błąd, wykazując wypłaconą zaliczkę jako inne należności po stronie aktywów bilansu.

PRZYKŁAD

Zarząd spółki z o.o. podjął uchwałę o wypłacie zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za rok 2015 wspólnikom będącym krajowymi osobami fizycznymi. Zaliczkę w kwocie 100 000 zł wypłacono 30 listopada 2015 r. Od kwoty tej pobrano zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 19 000 zł (100 000 zł x 19%).

Ewidencja w księgach rachunkowych:

1. *PK – śródroczny podział wyniku finansowego w związku z podjęciem uchwały o wypłacie zaliczki na poczet dywidendy (ewidencja w dacie podjęcia uchwały)*
   ***Wn konto 820** „Rozliczenie wyniku finansowego"* *100 000,00 zł*
   ***Ma konto 240** „Pozostałe rozrachunki"; w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami* *100 000,00 zł*

2. *PK – pobranie zryczałtowanego podatku dochodowego od zaliczki wypłacanej wspólnikom*
   ***Wn konto 240** „Pozostałe rozrachunki"; w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami* *19 000,00 zł*
   ***Ma konto 220** „Rozrachunki publicznoprawne – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych"* *19 000,00 zł*

3. *WB – wypłata wspólnikom zaliczki na poczet przyszłej dywidendy*
   Wn konto 240 *„Pozostałe rozrachunki”; w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami* *81 000,00 zł*
   Ma konto 131 *„Bieżący rachunek bankowy”* *81 000,00 zł*
4. *WB – uregulowanie zobowiązania z tytułu pobranego zryczałtowanego podatku dochodowego*
   Wn konto 220 *„Rozrachunki publicznoprawne – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych”* *19 000,00 zł*
   Ma konto 131 *„Bieżący rachunek bankowy”* *19 000,00 zł*

220 *– Rozrachunki publicznoprawne – Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych*

(4)	19 000,00	19 000,00	(2)

240 *– Pozostałe rozrachunki (w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami)*

(2)	19 000,00	100 000,00	(1)
(3)	81 000,00		

820 *– Rozliczenie wyniku finansowego*

(1)	100 000,00		

131 *– Bieżący rachunek bankowy*

(Sp.)	xxx	81 000,00	(3)
		19 000,00	(4)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 53 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości – j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 330; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1333
- art. 20, 193 i 194 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych – j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 1030; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1333
- art. 17 ust. 1 pkt 4, art. 30a ust. 1 pkt 4, art. 42 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 361; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767

Irena Pazio – główna księgowa, praktyk, posiada certyfikat Ministra Finansów uprawniający do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych

>> biegły rewident, kierownik jednostki, badanie sprawozdania finansowego, zarząd

ZMIANY 2016

2. Kto w spółkach cywilnych i osobowych ma wybierać biegłego rewidenta

PROBLEM **Po zmianie ustawy o rachunkowości, która weszła w życie 23 września 2015 r., w przepisie dotyczącym tego, kto powinien wybierać biegłego rewidenta, zmieniono obostrzenie, według którego kierownik jednostki (a nie jak dotychczas zarząd) nie może dokonać takiego wyboru. W związku z tym pojawiły się głosy, że w jednostkach, w których właściciele pełnią jednocześnie funkcje kierownicze, jak też nadzorcze, muszą oni w celu wyboru biegłego rewidenta powoływać oddzielny organ, który dokona tego wyboru. Czy to prawda?**

RADA **Nie. Jednostki, w których właściciele pełnią jednocześnie funkcje kierownicze, jak też właścicielskie, nie muszą powoływać specjalnego organu po to tylko, by dokonał on wyboru biegłego rewidenta. Nadal właściciele jako organ zatwierdzający sprawozdanie**

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

finansowe mają prawo (i obowiązek) wyboru podmiotu, który zbada im sprawozdanie finansowe.

UZASADNIENIE W znowelizowanej 23 września 2015 r. ustawie o rachunkowości zmieniono art. 66 ust. 4 odnoszący się do tego, kto dokonuje wyboru podmiotu do badania sprawozdania finansowego. Zmiana polega na tym, że po nowelizacji ustawy o rachunkowości wyboru tego nie może dokonać kierownik jednostki. Wcześniej wyboru tego nie mógł dokonać zarząd (patrz tabela).

Tabela. Wybór podmiotu do badania sprawozdania finansowego

Treść art. 66 ust. 4 przed zmianą ustawy o rachunkowości	Treść art. 66 ust. 4 po zmianie ustawy o rachunkowości
Wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do wykonywania badania lub przeglądu sprawozdania finansowego dokonuje organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe jednostki, chyba że statut, umowa lub inne wiążące jednostkę przepisy prawa stanowią inaczej. **Zarząd jednostki nie może dokonać takiego wyboru.**	Wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do wykonywania badania lub przeglądu sprawozdania finansowego dokonuje organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe jednostki, chyba że statut, umowa lub inne wiążące jednostkę przepisy prawa stanowią inaczej. **Kierownik jednostki nie może dokonać takiego wyboru.**

Wprowadzenie zapisu, że *Kierownik jednostki nie może dokonać takiego wyboru,* spowodowało powstanie wątpliwości, czy w jednostkach, w których właściciele (lub właściciel) pełnią jednocześnie funkcje kierownicze (są kierownikiem jednostki), jak też funkcje właścicielskie (tj. są organem zatwierdzającym sprawozdanie finansowe jednostki), muszą powołać jakiś oddzielny organ, który dokona wyboru biegłego rewidenta. Odpowiedź brzmi: nie. Zamierzeniem ustawodawcy było zupełnie coś innego i niezwiązanego z rozpatrywanym problemem (chodziło o to, by nie wykluczać z tego zakazu jednostek, w których nie działa formalnie zarząd). Nowelizacja nie zmieniła jednak zadań, jakie muszą spełniać kierownik jednostki czy organ zatwierdzający. W przypadku gdy te same osoby pełnią zarówno funkcje „kierownika jednostki" jak i „organu zatwierdzającego", oznacza to tylko tyle, że mogą występować w dwóch rolach w zależności od potrzeb. Innymi słowy, w momencie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego będą „organem zatwierdzającym sprawozdanie finansowe", a w przypadku zawierania umowy o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego wystąpią jako „kierownik jednostki".

Takie same zasady (tj. występowania w podwójnej roli) obowiązywały *de facto* także przed zmianą ustawy o rachunkowości. Przykładem są spółki z o.o., w których nikt nie kwestionował sytuacji, gdy walne zgromadzenie udziałowców dokonujące wyboru biegłego rewidenta składało się wyłącznie z osób, które były jednocześnie członkami zarządu tej spółki.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 66 ust. 4 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości – j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 330; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1333

Paweł Muż – ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego", specjalista ds. rachunkowości

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

>> wspólnik, podział zysku, przychód, spółka jawna

1. Czy wspólnik spółki jawnej powinien opodatkować otrzymaną wypłatę zysku

PROBLEM **Spółka z o.o. jest wspólnikiem spółki jawnej. Jak opodatkować otrzymaną ze spółki jawnej wypłatę zysku?**

RADA **Spółka z o.o. nie uzyskała podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym przychodu. Nie ma zatem potrzeby opodatkowywania przez spółkę otrzymanej wypłaty zysku.**

UZASADNIENIE Spółka z o.o. jest wspólnikiem spółki jawnej. Należy wyjaśnić, że spółki jawne nie są podatnikami podatku dochodowego. Podatnikami tego podatku są wspólnicy tych spółek (w tym przypadku spółka z o.o.). W konsekwencji przychody osiągane przez spółki jawne są z podatkowego punktu widzenia przychodami wspólników tych spółek (proporcjonalnie do ich praw do udziału w zysku – art. 8 ust. 1 updof oraz art. 5 ust. 1 updop). Z kolei ponoszone przez spółki jawne koszty – kosztami uzyskania przychodów wspólników (także proporcjonalnie do ich praw do udziału w zysku – art. 8 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 8 ust. 1 updof oraz art. 5 ust. 2 w zw. z art. 5 ust. 1 updop). Wypłata na rzecz wspólnika udziału w rocznym zysku bilansowym spółki jawnej nie będzie zatem skutkować powstaniem po jego stronie przychodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Warunkiem jest jedynie, by zysk ten został ustalony według takiego samego udziału, według jakiego dla celów podatkowych ustalany był udział wspólnika (tu spółki z o.o.) w przychodach i kosztach spółki jawnej.

Podsumowując, z podatkowego punktu widzenia roczny bilansowy zysk spółek jawnych jest zawsze zyskiem już opodatkowanym. Jego wypłata wspólnikom spółek jawnych nie wywołuje zatem żadnych skutków w podatku dochodowym, w szczególności nie stanowi dla wspólników przychodów podlegających opodatkowaniu tym podatkiem. Potwierdzają to także organy podatkowe. Przykładowo – w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 11 maja 2015 r., sygn. IPPB1/4511-248/15-2/EC, czy interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 1 czerwca 2015 r., sygn. IPTPB1/4511-95/15-4/AP. Interpretacje te zostały co prawda wydane dla podatników PDOF, lecz mają odpowiednie zastosowanie także do podatników PDOP. A zatem w przedstawionej sytuacji spółka z o.o. nie uzyskała podlegającego opodatkowaniu przychodu. Nie ma zatem potrzeby opodatkowywania otrzymanej wypłaty zysku.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 851; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767

Tomasz Krywan – doradca podatkowy, autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

INFOR IFK Platforma Księgowych i Kadrowych

Czytaj także: „Jak powinna rozliczać przychody i koszty spółka z o.o., która została wspólnikiem spółki jawnej" – w bazie codziennie aktualizowanych porad i artykułów na www.inforfk.pl

www.inforfk.pl

>> nagroda roczna, koszty uzyskania przychodów

2. Kiedy opóźniona wypłata nagrody rocznej dla pracowników będzie kosztem

PROBLEM **Spółka zgodnie z Regulaminem Wynagradzania Pracowników każdego roku wypłaca swoim pracownikom nagrodę roczną, tzw. czternastą pensję. Wypłata nagrody następuje do 1 marca roku następnego według terminu wskazanego w regulaminie. Jest ona zaliczana przez spółkę w ciężar kosztów roku, za który nagrodę się wypłaca. Ze względu na pogarszającą się sytuację ekonomiczno-finansową spółki do 1 marca została wypłacona jedynie połowa nagrody za 2014 r. Spółka zawarła 15 marca 2015 r. porozumienie z działającymi w niej związkami zawodowymi. Jeden z punktów porozumienia stanowi: „Wypłata 14. pensji za rok 2014 zostanie zrealizowana w dwóch równych ratach: w lutym 2015 r. i w październiku 2015 r.". Czy spółka prawidłowo rozpoznała całą nagrodę roczną za 2014 r. jako koszt uzyskania przychodu 2014 r.?**

RADA **Nie, opóźniona wypłata nagrody rocznej będzie stanowić koszty uzyskania przychodu dopiero w momencie jej realizacji. Ponieważ tylko połowa premii została przez spółkę wypłacona w terminie, to tylko ta połowa mogła być zaliczona do kosztów podatkowych 2014 r.**

UZASADNIENIE Należności „pracownicze" (takie jak nagrody) stanowią koszty podatkowe w miesiącu, za który są należne. Warunkiem jest, by zostały wypłacone lub postawione do dyspozycji pracowników w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony (art. 15 ust. 4g updop). Wynika z tego, że pracodawcy, którzy terminowo wypłacają należności z tytułu wynagrodzenia za pracę, mogą je zaliczyć do kosztów podatkowych już w miesiącu, za który są należne (czyli na zasadzie memoriałowej). Dla celów podatkowych dane świadczenie – w tym przypadku nagroda roczna – staje się należne, gdy zostało ustalone i określone co do wysokości oraz wynika z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony, np. Regulaminu Wynagradzania Pracowników.

Przyjętym w spółce okresem wypłaty tego typu należności jest termin do 1 marca. Ten termin należy traktować jako obowiązujący spółkę dla spełnienia przesłanek umożliwiających memoriałowe zaliczenie do kosztów podatkowych wydatków związanych z nagrodami rocznymi wypłacanymi uprawnionym pracownikom.

Fakt późniejszego zawarcia porozumienia, tj. 15 marca 2015 r., nie wpływa na zmianę skutków podatkowych w kwestii zmiany momentu zaliczenia wydatków do kosztów podatkowych. Potwierdzają to także organy podatkowe, np. w interpretacji Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 25 sierpnia 2015 r., sygn. IBPB-1-2/4510-151/15/AP. Skoro zatem część nagrody nie została pracownikom wypłacona lub postawiona do dyspozycji w terminie wynikającym z regulaminu obowiązującego w spółce, tj. do 1 marca, to w wyniku niedotrzymania tego terminu do należności tych stosuje się art. 16 ust. 1 pkt 57 updop. W myśl tego przepisu nie uważa się za koszty podatkowe niewypłaconych, niedokonanych lub niepostawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności pracowniczych.

Podsumowując, spółka powinna zaliczyć wydatki z tytułu wypłaconej pracownikom w lutym 2015 r. I raty nagrody rocznej do kosztów tego roku, którego dotyczą, tj. roku 2014. Do wydatków, które zostaną poniesione w październiku na wypłatę II raty nagrody rocznej, znajdzie

zastosowanie art. 16 ust. 1 pkt 57 updop. Będą więc one mogły stanowić koszty uzyskania przychodu na zasadzie kasowej dopiero w momencie ich wypłaty.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 4g, art. 16 ust. 1 pkt 57 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 851; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767

Ryszard Kubacki – doradca podatkowy, autor komentarzy książkowych i licznych publikacji z dziedziny podatków, prawa gospodarczego i karnego skarbowego, członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do spraw Doradztwa Podatkowego III i IV kadencji

>> koszty uzyskania przychodów, moment zarachowania kosztów

3. Jak prawidłowo ustalić dzień poniesienia kosztu – interpretacja MF

Za dzień poniesienia kosztu należy uznać dzień wpisania do ksiąg rachunkowych wydatku na podstawie faktury. Nie jest konieczne ujęcie tego wydatku na koncie kosztowym. Dotyczy to także kosztów remontu. Takie stanowisko zajął Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji, której fragment przedstawiamy. Pełna treść interpretacji jest dostępna na stronie www.inforfk.pl.

MF *(...) wydatki remontowe, o których mowa jest we wniosku o wydanie interpretacji, podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo zgodnie z art. 15 ust. 4d u.p.d.o.p. w dacie ich poniesienia, czyli w dniu, w którym ujęto koszt remontu na podstawie otrzymanej faktury w księgach rachunkowych jako zobowiązanie wobec kontrahenta.*

Dla wykładni art. 15 ust. 4d kluczowe znaczenie ma właściwe rozumienie zwrotu normatywnego, jakim jest ujęcie kosztu w księgach rachunkowych (zaksięgowania), które użyto w przepisie art. 15 ust. 4e u.p.d.o.p. Powołane w tym sformułowaniu pojęcie kosztu zostało bowiem przedstawione w znaczeniu ustawy podatkowej, a nie prawa bilansowego. (...)

Tym samym nie ma podstaw, aby w stosunku do pojęcia kosztu jako kosztu ujętego w księgach rachunkowych nadawać mu znaczenie, jakie przypisać mu można na gruncie prawa bilansowego. Wniosku takiego nie uzasadnia nawet użycie tego pojęcia w zwrocie normatywnym „dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury". Zamieszczając w nawiasie po słowach „ujęto koszt w księgach rachunkowych" słowo „zaksięgowano", ustawodawca definiuje pojęcie ujęcia w księgach rachunkowych. Poprzez zamieszczenie słowa w nawiasie prawodawca wyjaśnia tekst główny poprzez użycie alternatywnego sformułowania wyrażenia użytego wcześniej. Natomiast w potocznym rozumieniu księgować znaczy wpisać wydatki lub wpływy do księgi rachunkowej. Za dzień poniesienia kosztu należy zatem uznać dzień wpisania do ksiąg rachunkowych wydatku na podstawie faktury.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 15 października 2015 r., sygn. IBPB-1-2/4510-338/15/BG

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

Od redakcji:

Przywołana interpretacja została wydana po ponownym rozpatrzeniu, w związku z wyrokiem NSA z 21 kwietnia 2015 r., sygn. akt II FSK 427/13. W interpretacji fiskus zmienił swoje dotychczasowe stanowisko. Zgodnie z nim dniem poniesienia kosztu uzyskania przychodu był dzień, na który wydatek został ujęty w księgach rachunkowych jako koszt. Dla podatników takie stanowisko oznaczało często późniejsze rozliczenie w kosztach wydatków pośrednio związanych z przychodami.

W ostatnich latach sądy administracyjne coraz częściej nie zgadzały się z przedstawionym stanowiskiem fiskusa. W niedawno wydanych wyrokach rozdzielały moment uznania wydatku za koszt podatkowy od momentu uznania go za taki koszt w ujęciu bilansowym. Tym samym stwierdzały, że dniem poniesienia kosztu uzyskania przychodu jest dzień ujęcia wydatku w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym. Wyroki te spowodowały zmianę interpretacji wydawanych przez organy podatkowe, czego dowodem jest omawiana interpretacja. Podatnicy nie muszą więc czekać z rozpoznaniem wydatku jako kosztu podatkowego do momentu ujęcia go na koncie kosztowym. Mogą rozpoznać wydatek jako koszt podatkowy w dniu ujęcia go na koncie rachunkowym (niekoniecznie kosztowym) na podstawie faktury. Ryzyko ewentualnego sporu z fiskusem znacznie obecnie zmalało.

oprac. **Sławomir Biliński** – prawnik, redaktor „MONITORA księgowego”

INFOR IFK Platforma Księgowych i Kadrowych

Czytaj także: „Moment uznania wydatku za koszt podatkowy nie jest uzależniony od uznania go za koszt w ujęciu bilansowym”
– w bazie codziennie aktualizowanych porad i artykułów na www.inforfk.pl

www.inforfk.pl

>> amortyzacja, budynek, metoda liniowa

4. Czy po dokonaniu ulepszeń w zamortyzowanym budynku można zmienić metodę amortyzacji – wyrok NSA

Po dokonaniu nowych inwestycji w budynku całkowicie zamortyzowanym podatnik nie ma prawa do wyboru innej metody amortyzacji tej inwestycji. Właściwa jest tu wyłącznie metoda amortyzacji, którą stosował uprzednio do budynku. Podatnik może tylko kontynuować stosowanie tej metody – wyrok NSA z 10 lipca 2015 r., sygn. akt II FSK 1392/13.

Stan faktyczny

Spółka nabyła prawo użytkowania wieczystego gruntu wraz z obiektami handlowo-magazynowymi, stanowiącymi jeden obiekt inwentarzowy. Następnie przyjęła ten obiekt do ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, wybierając indywidualną stawkę amortyzacyjną i przyjmując 10-letni okres amortyzacji. Budynek został całkowicie zamortyzowany w grudniu 2010 r. Następnie spółka zrealizowała inwestycje, które zwiększyły wartość początkową budynku. Wówczas spółka podjęła decyzję o zastosowaniu liniowej metody amortyzacji budynku według 2,5% stawki.

Spółka zapytała we wniosku o interpretację, czy prawidłowo postąpiła, podejmując decyzję o wyborze liniowej metody amortyzacji od nowej wartości początkowej budynku według 2,5% stawki amortyzacyjnej wynikającej z Wykazu Rocznych Stawek Amortyzacyjnych. Argumentowała, że zakaz wynikający z art. 16h ust. 2 updop, dotyczący stosowania wybranej metody amortyzacji danego środka trwałego, obowiązywał jedynie do momentu, w którym nastąpiło zrównanie odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową budynku, czyli jego pełnego zamortyzowania. Zdaniem spółki w odniesieniu do nakładów inwestycyjnych, które zwiększyły wartość początkową budynku, ma ona prawo do wyboru innej metody amortyzacyjnej niż ta, którą zastosowała uprzednio do budynku.

Stanowisko organów skarbowych

Fiskus uznał stanowisko spółki za błędne. Stwierdził, że skoro spółka wybrała indywidualną metodę amortyzacji, to musi być ona stosowana aż do momentu zamortyzowania budynku. Metoda ta nie przewiduje możliwości podwyższenia lub obniżenia stawek amortyzacyjnych w trakcie trwania okresu amortyzacji. Jeżeli budynek był w całości zamortyzowany, to dokonanie nowych inwestycji spowoduje konieczność dalszego naliczania odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej powiększonej o kwotę ulepszenia. Ta dodatkowa wartość będzie podstawą do dokonywania dalszych odpisów amortyzacyjnych.

Stanowisko sądów

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu zaaprobował stanowisko organu podatkowego i oddalił skargę spółki. Spółka zaskarżyła sprawę do NSA.

NSA przyznał rację fiskusowi. Nie zgodził się ze spółką, że należy przyjąć nową wartość początkową amortyzowanego budynku, a spółka ma prawo ponownie wybrać metodę amortyzacji. Zdaniem NSA inwestycje doprowadziły do zwiększenia wartości początkowej środka trwałego, co daje uprawnienie do kontynuowania amortyzacji. Nie może być jednak w tym przypadku mowy o nowej wartości początkowej budynku, gdyż otwierałoby to drogę do nieuprawnionego powtórnego dokonywania odpisów amortyzacyjnych. Amortyzacja może być kontynuowana jedynie w zakresie zwiększonej wartości początkowej środka trwałego. Dotyczy ona tego samego środka trwałego, wpisanego do ewidencji środków trwałych, a uprawnienie do jej kontynuowania wynika ze wzrostu jego wartości początkowej. NSA stwierdził, że proces amortyzacji niejako „aktualizuje się" i podlega kontynuacji. Nie można zatem przyjąć, że w tym przypadku doszło do „pełnego zamortyzowania danego środka trwałego". Wobec jednoznacznego brzmienia art. 16h ust. 2 updop podatnik nie jest uprawniony do zmiany metody amortyzacji.

Od redakcji:

Wyrok dotyczył w pełni zamortyzowanego budynku, który przez cały okres stanowił środek trwały spółki i pozostawał w jej ewidencji środków trwałych. Zdaniem sądów i fiskusa, jeżeli w takim budynku dokonano nowych inwestycji, podlega on amortyzacji od zwiększonej wartości początkowej. Podatnicy powinni dokonywać amortyzacji począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały ulepszono, według stawki wybranej w momencie przyjęcia do używania tego środka trwałego (budynku). Podatnicy nie mają zatem prawa do zmiany metody amortyzacji, nawet gdy dokonali ulepszenia w budynku całkowicie zamortyzowanym.

Wiesława Moczydłowska – ekspert w zakresie rachunkowości i podatków, praktyk, autorka licznych publikacji w prasie specjalistycznej, wykładowca na wyższych uczelniach, kursach i szkoleniach

VIII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

>> wartość początkowa, środek trwały, amortyzacja, ewidencja środków trwałych

1. Czy wydatek na wymianę oleju należy doliczyć do wartości początkowej samochodu

PROBLEM **29 września 2015 r. kupiłam samochód ciężarowy. W tym sam dniu wymieniłam w nim olej. Mam fakturę za tę usługę. Samochód został zarejestrowany 30 września 2015 r. i w tym dniu wprowadzony do ewidencji środków trwałych. Jak rozliczyć zakup tego oleju? Czy doliczyć go do wartości początkowej samochodu?**

RADA **Wydatek poniesiony przez Panią na wymianę oleju nie zwiększy wartości początkowej samochodu. Należy go zaliczyć bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów. Szczegóły – w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE Z pytania wynika, że kupiła Pani samochód ciężarowy, w którym w tym samym dniu wymieniono olej. Ma Pani wątpliwości, czy wydatek poniesiony na tę wymianę powinien zwiększyć wartość początkową samochodu, którą w tym przypadku jest cena nabycia (art. 22g ust. 1 pkt 1 updof). Definicję ceny nabycia przedstawiamy w ramce.

Z podanej definicji wynika, że cenę nabycia zwiększają tylko takie wydatki, które stanowią „koszt związany z zakupem". Wydatek poniesiony na wymianę oleju silnikowego w nabytym samochodzie, który ma zostać zaliczony do środków trwałych, nie wiąże się z jego zakupem. Jest to wydatek o charakterze eksploatacyjnym. W związku z tym nie powinna go Pani doliczać do wartości początkowej tego samochodu. Wydatek ten powinna Pani zaliczyć bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów. Nie ma przy tym znaczenia, czy wydatek ten został poniesiony przed czy po wprowadzeniu samochodu do ewidencji środków trwałych.

ENCYKLOPEDIA KSIĘGOWEGO

Cena nabycia *to kwota należna zbywcy, powiększona o koszty związane z zakupem naliczone do dnia przekazania środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej do używania, a w szczególności o koszty transportu, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia w drodze, montażu, instalacji i uruchomienia programów oraz systemów komputerowych, opłat notarialnych, skarbowych i innych, odsetek, prowizji, oraz pomniejszona o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem przypadków, gdy zgodnie z odrębnymi przepisami podatek od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego albo podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty należnego podatku o podatek naliczony albo zwrot różnicy podatku w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług. W przypadku importu cena nabycia obejmuje cło i podatek akcyzowy od importu składników majątku* (art. 22g ust. 3 updof i art. 16g ust. 3 updop).

– patrz www.inforfk.pl – Encyklopedia Księgowego – hasło: Cena nabycia.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22, 22a, 22g i 23 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 361; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767

Marcin Szymankiewicz – doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków

>> karta podatkowa, usługi stomatologiczne

2. Czy usługi stomatologiczne można opodatkować kartą podatkową

PROBLEM **Jestem lekarzem stomatologii. Zamierzam otworzyć gabinet stomatologiczny i zatrudnić do pomocy asystentkę (pomoc fachową). Czy mogę wybrać opodatkowanie tej działalności w formie karty podatkowej?**

RADA **Prowadząc działalność w zakresie świadczenia usług stomatologicznych, może Pan korzystać z opodatkowania kartą podatkową. Zatrudnienie jednej osoby (asystentki) jako pomocy fachowej nie wyklucza możliwości korzystania z tej uproszczonej formy opodatkowania. Szczegóły – w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE Z pytania wynika, że zamierza Pan samodzielnie prowadzić gabinet stomatologiczny, zatrudniając jedną pomoc fachową (asystentkę). W takim przypadku może Pan opodatkować świadczone przez siebie usługi kartą podatkową. Z tego sposobu opodatkowania mogą korzystać m.in. lekarze stomatolodzy, jeżeli wykonują zawód samodzielnie, bądź zatrudniając jedną pomoc fachową lub przyuczoną, jeżeli spełniają warunki, które omawiamy w dalszej części artykułu. Wysokość stawek karty podatkowej płaconej w 2015 r. przez lekarzy stomatologów została określona w części VIII załącznika numer III do uzpd „Wolne zawody – świadczenie usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego". Przedstawiamy je w tabeli.

Tabela. Stawki karty podatkowej płaconej przez lekarzy stomatologów w 2015 r.

Lp.	Rodzaj wykonywanego zawodu	Liczba godzin przeznaczonych na wykonywanie zawodu miesięcznie	Stawka
1.	Lekarz i lekarz stomatolog	do 48	14,80 zł za każdą godzinę
		powyżej 48 do 96	710,40 zł + 19,80 zł za każdą godzinę ponad 48
		powyżej 96	1660,80 zł

Trzeba jednak pamiętać, że nie tylko od rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności uzależniona jest możliwość korzystania przez Pana z opodatkowania kartą podatkową. Musi Pan również spełniać warunki określone w art. 25 uzpd, tj.:

- działalność będzie wykonywana na terytorium Polski,
- nie będzie Pan wykonywał innej pozarolniczej działalności gospodarczej,
- Pana małżonka nie będzie prowadziła działalności w zakresie usług stomatologicznych,
- nie będzie Pan prowadził działalności w zakresie wytwarzania wyrobów opodatkowanych podatkiem akcyzowym.

Jeżeli spełnia Pan te warunki, może Pan złożyć wniosek o opodatkowanie w formie karty podatkowej. Przeznaczony do tego jest formularz PIT-16. Ponieważ rozpoczyna Pan działalność w trakcie roku, wniosek o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej powinien Pan złożyć naczelnikowi urzędu skarbowego przed rozpoczęciem działalności lub może go Pan dołączyć do wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Jeżeli do 20 stycznia 2016 r. nie zgłosi Pan likwidacji działalności gospodarczej lub nie dokona wyboru

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

innej formy opodatkowania na 2016 r., także w 2016 r. będzie się uznawać, że prowadzi Pan nadal działalność gospodarczą opodatkowaną kartą podatkową.

Formularz PIT-16 zamieszczamy na www.mk.infor.pl w zakładce Formularze – Podatki – Zryczałtowany podatek od niektórych przychodów osób fizycznych.

Trzeba zwrócić uwagę, że jeżeli zdecydowałby się Pan na zatrudnienie kolejnej osoby jako pomocy fachowej lub przyuczonej (np. technika dentystycznego), spowoduje to utratę prawa do opodatkowania w formie karty podatkowej. Jak wspomniano na wstępie, z opodatkowania kartą podatkową może korzystać stomatolog, tylko gdy zatrudnia jedną pomoc fachową lub przyuczoną. Potwierdzają to również organy podatkowe. W interpretacji indywidualnej z 13 sierpnia 2015 r., sygn. IBPB-1-1/4511-223/15/WRz, Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach stwierdził, że:

MF *Odnosząc zatem treść cyt. powyżej przepisów do opisanego we wniosku zdarzenia przyszłego, stwierdzić należy, że Wnioskodawca, zatrudniając w przyszłości w oparciu o umowę o pracę lekarza anestezjologa lub inną (kolejną) osobę, utraci prawo do opodatkowania prowadzonej działalności gospodarczej w formie karty podatkowej.*

Zatrudniając anestezjologa lub kolejną osobę (pomoc fachową), Wnioskodawca naruszy bowiem warunki określone w części VIII Tabeli, w której wyraźnie wskazano (por. pkt 1 Objaśnień do tej części Tabeli), że stawka w niej przewidziana dotyczy również wykonywania działalności przy zatrudnieniu jednej pomocy fachowej lub przyuczonej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 23 ust. 1 pkt 8, art. 25, art. 29 ust. 1 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – j.t. Dz.U. z 1998 r. Nr 144, poz. 930; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1595

Marcin Szymankiewicz – doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków

INFOR IFK Platforma Księgowych i Kadrowych

Czytaj także: „Kto musi zakupić kasę rejestrującą w 2015 r.”
– w bazie codziennie aktualizowanych porad i artykułów na www.inforfk.pl

www.inforfk.pl

>> spółka jawna, wynagrodzenie pracownicze, koszty uzyskania przychodów

3. Czy wspólnicy spółki jawnej mogą zaliczać do kosztów wynagrodzenie wypłacane małżonkowi jednego z nich

PROBLEM **Spółka jawna, w której wspólnikami są trzy osoby fizyczne, podpisała umowę o pracę z małżonkiem jednego ze wspólników. Czy wynagrodzenie tej osoby jest kosztem dla wspólników spółki jawnej?**

RADA **Wynagrodzenie wypłacane małżonkowi jednego ze wspólników nie będzie stanowić kosztu uzyskania przychodów żadnego ze wspólników. Szczegóły – w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE Wspólnicy spółek osobowych nie mogą zaliczać do kosztów wartości pracy ich małżonków. Zakaz ten przewiduje art. 23 ust. 1 pkt 10 updof. Z przepisu tego wynika, że podatnicy nie mogą zaliczać do kosztów uzyskania przychodów:

§ *wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki niebędącej osobą prawną – także małżonków i małoletnich dzieci wspólników tej spółki; (...)*

Przepisy updof nie definiują jednak, co należy rozumieć przez „wartość pracy", o której mowa w przywołanym przepisie. Wyjaśniają to organy podatkowe, uznając, że jest to wynagrodzenie brutto pracownika. W interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 22 czerwca 2010 r., sygn. IPPB1/415-324/10-2/ES, czytamy, że:

MF *Wartością pracy niewątpliwie jest zatem ustalone zarówno wynagrodzenie (brutto) za pracę wraz z wszystkimi jego składnikami, tj. składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne opłacane przez pracownika, zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz fizycznie wypłacone wynagrodzenie, jak i wszelkiego rodzaju dodatki, nagrody i inne świadczenia wypłacane w związku z wykonywaną przez pracownika pracą. Należy tu podkreślić, że pracodawca jest zobowiązany do pobierania i odprowadzania do właściwych podmiotów ww. składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz zaliczek na podatek dochodowy. Pełni więc tylko rolę pośrednika, a płatności te realizowane są z dochodu pracownika.*

Wspólnicy Państwa spółki nie mogą zatem rozliczać w kosztach wynagrodzenia brutto małżonka jednego z nich. Ograniczenie to dotyczy nie tylko wspólnika, którego małżonek został zatrudniony, ale wszystkich wspólników. Potwierdził to Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie w przywołanej wcześniej interpretacji indywidualnej z 22 czerwca 2010 r., sygn. IPPB1/415-324/10-2/ES. Czytamy w niej, że:

MF *(...) wartość wynagrodzenia wypłaconego małżonkowi jednego ze wspólników spółki nie stanowi kosztów uzyskania przychodów dla tego wspólnika, którego małżonek otrzymuje to wynagrodzenie, ani również nie będzie kosztem uzyskania przychodów pozostałych wspólników spółki. Natomiast wydatki inne niż wynagrodzenie (tj. składki na ubezpieczenie społeczne, składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych), które są związane z zatrudnieniem małżonka wspólnika, będą stanowić koszty uzyskania przychodu Wnioskodawcy do wysokości jego udziału w zysku.*

Na zakaz zaliczania do kosztów wynagrodzeń wypłacanych małżonkom wspólników spółek osobowych nie wpływają w żaden sposób relacje majątkowe między nimi. W tym przypadku nie ma znaczenia, czy między małżonkami istnieje wspólność majątkowa, czy też nie. Potwierdził to NSA w wyroku z 22 kwietnia 2008 r., sygn. akt II FSK 1476/06, w którym stwierdził, że:

NSA *Okoliczność, że pozostawanie we wspólności majątkowej jest jednym z warunków wspólnego opodatkowania małżonków, nie ma żadnego wpływu na zaliczenie bądź nie wartości pracy małżonka podatnika do kosztów uzyskania przychodów.*

Należy dodać, że gdyby czynności wykonywane przez małżonka jednego ze wspólników były świadczone w ramach prowadzonej przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej, wypłacane mu wynagrodzenie mogliby Państwo rozliczyć w kosztach. Potwierdził to Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi w interpretacji indywidualnej z 12 marca 2012 r., sygn. IPTPB1/415-18/12-2/AG. Wprawdzie interpretacja ta dotyczy wynagrodzenia wypłacanego małżonkowi przez osobę prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą, ale ponieważ ma do niej zastosowanie to samo

ograniczenie w zaliczaniu do kosztów, czyli art. 23 ust. 1 pkt 10 updof, znajduje zastosowanie również w przypadku zatrudniania małżonków wspólników spółek osobowych. Czytamy w niej, że:

*Pełna treść interpretacji jest dostępna na **www.inforfk.pl** w zakładce Interpretacje*

MF *(...) stwierdzić należy, iż w sytuacji gdy Wnioskodawczyni oraz Jej mąż prowadzą odrębnie działalność gospodarczą, a mąż w ramach prowadzonej działalności świadczył będzie na rzecz prowadzonego przez Wnioskodawczynię przedszkola usługi, to tego typu usług nie należy kwalifikować jako pracy własnej małżonka, w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Jest to bowiem usługa świadczona przez odrębny podmiot gospodarczy – odrębnego przedsiębiorcę. W takiej sytuacji wartość usługi świadczonej przez firmę męża na rzecz firmy – przedszkola prowadzonego przez Wnioskodawczynię będzie stanowiła koszty uzyskania przychodów, pomniejszające osiągnięty z działalności gospodarczej przychód, jeśli poniesiony wydatek spełniał będzie przesłanki wskazane w przepisie art. 22 ust. 1 ww. ustawy.*

Kalkulator wynagrodzeń znajduje się na www.mk.infor.pl w zakładce Kalkulatory – Kalkulator wynagrodzeń i kosztów płacy 2000–2015.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 23 ust. 1 pkt 10 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 361; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767

Aleksander Gniłka – doradca podatkowy, praktyk, autor licznych publikacji

>> ubezpieczenia, działalność gospodarcza, koszty uzyskania przychodów

4. Czy składki na ubezpieczenie od utraty dochodu są kosztem

PROBLEM **Prowadzę działalność gospodarczą samodzielnie. Zawarłem z jednym z towarzystw ubezpieczeniowych polisę gwarantującą wypłatę miesięcznego świadczenia na wypadek niemożności prowadzenia działalności gospodarczej z przyczyn wskazanych w polisie. Czy mogę zaliczać do kosztów składki ubezpieczeniowe płacone z tytułu tej polisy?**

RADA **Nie może Pan zaliczać do kosztów składek ubezpieczeniowych płaconych z tytułu zawarcia polisy gwarantującej wypłatę świadczeń w razie niemożności prowadzenia działalności. Szczegóły – w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE Polisa gwarantująca wypłatę świadczeń w razie niemożności prowadzenia działalności to rodzaj dobrowolnego ubezpieczenia na wypadek całkowitej okresowej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub nieszczęśliwym wypadkiem. Wydatki na tego rodzaju ubezpieczenia nie zostały ujęte w katalogu wydatków wyłączonych z kosztów uzyskania przychodów (art. 23 updof). Organy podatkowe przyjmują jednak, że nie stanowi to wystarczającej przesłanki dla zaliczenia wydatków poniesionych na ten cel do kosztów uzyskania przychodów. Ich zdaniem nie są one ponoszone przez podatników w celu osiągnięcia przychodu z działalności gospodarczej. Nie można też stwierdzić w sposób pewny i jednoznaczny, że wydatki te przyczynią się do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów. A zatem nie spełniają one warunków uznania danego wydatku za koszt podatkowy (art. 22 ust. 1 updof). Zdaniem organów podatkowych są to wydatki o charakterze osobistym.

Stanowisko to potwierdził Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 22 kwietnia 2015 r., sygn. IBPBI/1/4511-94/15/ESZ, oraz Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy w interpretacji indywidualnej z 23 lutego 2015 r., sygn. ITPB1/415-1251/14/MP, oraz z 6 maja 2014 r., sygn. ITPB1/415-176/13/14-S/WM. W pierwszej z przywołanych interpretacji czytamy, że:

MF *(...) wydatek poniesiony przez Wnioskodawcę na dobrowolne ubezpieczenie w celu zabezpieczenia się na wypadek całkowitej okresowej niezdolności do pracy wskutek choroby nie został poniesiony w celu osiągnięcia przychodu z prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Nie można też stwierdzić, że wydatek ten przyczyni się do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów. Faktu powyższego nie zmienia również okoliczność, że umowę ubezpieczenia Wnioskodawca zawarł jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.*

*W świetle powołanych przepisów i w odniesieniu do przedstawionego we wniosku stanu faktycznego stanowisko Wnioskodawcy (*że wydatek ten jest kosztem podatkowym – przyp. redakcji) *jest zatem nieprawidłowe.*

Ponoszone przez Pana wydatki na dobrowolne ubezpieczenie w celu zabezpieczenia się na wypadek niezdolności do pracy na skutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku nie stanowią zatem dla Pana kosztów uzyskania przychodów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1, art. 23 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 361; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1767

Marcin Szymankiewicz – doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków

>> paliwo, samochód służbowy, ryczałt, przychody pracownika, przychód ze stosunku służbowego

5. Czy kwota ryczałtu za używanie samochodu służbowego do celów prywatnych obejmuje koszty paliwa – interpretacja MF

Kwota ryczałtu za używanie przez pracownika samochodu służbowego do celów prywatnych nie obejmuje kosztów zużytego w tych celach paliwa. Pracodawca powinien wartość takiego paliwa doliczyć pracownikowi do jego przychodów ze stosunku pracy. Takie stanowisko zajął Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji, której fragment przedstawiamy. Pełna treść interpretacji jest dostępna na www.mk.infor.pl wraz z bieżącym numerem Mk.

MF *Wnioskodawca powziął wątpliwość, czy wartość świadczeń przewidziana w art. 12 ust. 2a–2c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych będzie obejmowała całą wartość świadczenia, jakie będzie otrzymywał Pracownik w związku z możliwością korzystania z samochodu służbowego do celów prywatnych, a zatem również Koszty Eksploatacji, tj. koszt paliwa, myjni, płynu do spryskiwaczy oraz kosmetyków samochodowych.*

W związku z powyższym należy stwierdzić, że ryczałtowo określona wartość przedmiotowego nieodpłatnego świadczenia obejmuje wyłącznie koszty pracodawcy wynikające z udostępnienia Pracownikowi samochodu służbowego do celów prywatnych. Używanie tak udostępnionego

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

samochodu wiąże się jednak z dodatkowymi kosztami, podobnie jak w sytuacji gdy samochód jest np. wypożyczany. Te koszty to koszty zużytego paliwa, opłat parkingowych czy opłat za przejazdy autostradą. Takie koszty nie mogą jednak być uznawane za świadczenia objęte kwotą określoną w art. 12 ust. 2a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Ustawodawca wskazał bowiem wyraźnie, że chodzi o świadczenia związane z wykorzystaniem samochodu służbowego (czy z oddaniem do używania – bezpłatnie – dla celów prywatnych), a nie wszelkie pochodne koszty związane z używaniem.

Reasumując, należy wskazać, że w przepisach podatkowych ustawodawca zapisał, że wartość pieniężna nieodpłatnych świadczeń przysługująca Pracownikom z tytułu „wykorzystywania samochodu służbowego na potrzeby prywatne" wynosi odpowiednio 250 lub 400 zł. Zatem mając powyższe na uwadze, w odniesieniu do przedstawionego we wniosku zdarzenia przyszłego, ryczałtowo określona wartość przedmiotowego, nieodpłatnego świadczenia będzie obejmowała wyłącznie koszty Wnioskodawcy wynikające z udostępnienia Pracownikowi samochodu służbowego do celów prywatnych, a w związku z tym również Koszty Eksploatacji, do których poniesienia Wnioskodawca będzie zobowiązany niezależnie od tego, czy Pracownik będzie wykorzystywał samochód służbowy do celów prywatnych, czy też nie (koszt myjni, płynu do spryskiwaczy, kosmetyków samochodowych).

W sytuacji gdy Wnioskodawca zdecyduje się dodatkowo pokrywać wydatki Pracownika np. na paliwo wykorzystywane w innych celach niż służbowych, wówczas wartość tego paliwa będzie stanowić opodatkowany przychód Pracownika ze stosunku pracy.

Kwota ryczałtu określona w ustawie nie obejmuje zatem kosztów paliwa, w sytuacji gdy samochód służbowy wykorzystywany jest do celów prywatnych Pracownika.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 3 września 2015 r., sygn. IBPB-2-1/4511-206/15/DP

Od redakcji:

Od momentu wejścia w życie przepisów nakazujących pracodawcom doliczanie pracownikom ryczałtów z tytułu używania przez nich samochodów służbowych do celów prywatnych pojawiła się wątpliwość, czy ryczałty te obejmują paliwo zużyte w takich celach. Przepisy art. 12 ust. 2a–2c updof nie dają jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. Z uzasadnienia do projektu ustawy wprowadzającej te ryczałty wynikało, że przy ustalaniu ich wartości przyjęto stawkę, która obowiązuje przy „kilometrówce", tj.:

1) iloczyn 300 km i stawki 0,8358 zł, co po odrzuceniu groszy daje kwotę 250 zł – dla samochodów o pojemności skokowej silnika do 1600 cm^3,
2) 160% przychodu obliczonego w sposób wskazany w pkt 1 (250 zł x 160% = 400 zł) – dla samochodów o pojemności skokowej silnika powyżej 1600 cm^3.

Ponieważ przyjmuje się, że stawka „kilometrówki" w wysokości 0,8358 zł/1 km jest skalkulowana w sposób, który uwzględnia m.in. zużycie paliwa, to obliczony na jej podstawie ryczałt w kwocie 250 zł lub 400 zł także powinien uwzględniać zużycie paliwa. Niestety, organy podatkowe zajmują w tej sprawie niekorzystne dla podatników stanowisko, że ryczałty nie obejmują kosztów paliwa (patrz również interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 10 września 2015 r., sygn. IPTPB1/4511-326/15-4/AP). Skutkuje to obowiązkiem rozpoznawania przez pracodawcę po stronie pracowników dodatkowego przychodu w wysokości wartości paliwa zużytego do jazd prywatnych.

Katarzyna Wojciechowska – prawnik, specjalista w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego"

IX. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

>> samochód, księga przychodów i rozchodów, towar handlowy

1. Jak zaewidencjonować w pkpir zakup samochodu z przeznaczeniem na części

PROBLEM **Zajmuję się handlem częściami samochodowymi. Prowadzę pkpir. Kupiłem samochód od osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej za 1500 zł. Zapłaciłem PCC. Z samochodu odzyskałem sześć części. Zamierzam sprzedać je jako towar handlowy. Resztę „wraku" zezłomowałem. Skup złomu nie zapłacił mi za niekompletny pojazd. Otrzymałem tylko zaświadczenie o złomowaniu. Sporządziłem specyfikację dotyczącą odzyskanych części zamiennych. Wyceniłem każdą sztukę. Wartość wszystkich części wyniosła 1200 zł. W dacie zawarcia umowy kupna-sprzedaży wpisałem do kolumny 10 pkpir kwotę 1200 zł. Jednocześnie do kolumny 13 pkpir wpisałem 300 zł jako wartość odpadu. Do dokumentacji dołączyłem potwierdzenie złomowania. Czy moje rozliczenie jest prawidłowe? Czy PCC jest kosztem, który powinienem wpisać do kolumny 13 pkpir?**

RADA **Czytelnik prawidłowo rozliczył pozyskane części samochodowe w kolumnie 10 pkpir, a zezłomowany wrak samochodu w kolumnie 13 pkpir. Zapłacony PCC jest dla Czytelnika kosztem, który powinien ująć w kolumnie 13 pkpir. Szczegóły – w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE Z pytania wynika, że Czytelnik kupił samochód w celu odzyskania z niego części, które przeznaczył do sprzedaży. Prawidłowo więc uznał te części za towary handlowe, a ich wartość zaewidencjonował w kolumnie 10 pkpir. Kolumna ta jest przeznaczona do ewidencjonowania zakupu towarów handlowych oraz materiałów. Definicję towarów handlowych przedstawiamy w ramce.

W przedstawionym przypadku Czytelnik nie kupił poszczególnych części, ale samochód jako całość. W związku z tym nie jest znana cena zakupu poszczególnych części. Ustalenie wartości każdej z nich jest problematyczne. Przepisy rozporządzenia w sprawie pkpir nie regulują bowiem wprost, jak w takiej sytuacji postąpić. Najważniejsze, że wartość pozyskanych części oraz zezłomowanego wraku w rozliczeniu Czytelnika nie przekroczyła ceny zakupu samochodu wynikającej z umowy kupna samochodu. W związku z tym wartość części, tj. 1200 zł, jaką Czytelnik wpisał do pkpir, należy uznać za prawidłową.

Za prawidłowe należy również przyjąć uznanie przez Czytelnika zezłomowanego wraku samochodu za odpad. Definicję odpadów przedstawiamy w ramce. Wartość wraku samochodu Czytelnik prawidłowo ujął w kolumnie 13 pkpir.

Podstawą zapisów w księdze są dowody księgowe, do których zalicza się

ENCYKLOPEDIA KSIĘGOWEGO

Towarami handlowymi *są wyroby przeznaczone do sprzedaży w stanie nieprzerobionym. Towarami handlowymi są również produkty uboczne uzyskiwane przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej* (§ 3 pkt 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie pkpir).
– patrz www.inforfk.pl – Encyklopedia Księgowego, hasło: Towary handlowe

Odpady *to materiały, które na skutek procesów technologicznych lub na skutek zniszczenia albo uszkodzenia utraciły całkowicie swą pierwotną wartość użytkową* (§ 3 pkt 1 lit. g) rozporządzenia w sprawie pkpir).
– patrz www.inforfk.pl – Encyklopedia Księgowego, hasło: Odpady

umowy cywilnoprawne. W przedstawionym przypadku Czytelnik prawidłowo dołączył do umowy kupna specyfikację pozyskanych części oraz zaświadczenie o zezłomowaniu wraku. Dopiero ten komplet dokumentów przedstawia bowiem wszystkie okoliczności zdarzenia gospodarczego.

PCC. Przy umowie sprzedaży obowiązek zapłaty PCC ciąży na kupującym. Stawka podatku wynosi 2%. Kupujący powinien złożyć do urzędu skarbowego deklarację PCC-3 i zapłacić podatek w terminie 14 dni od dnia podpisania umowy.

Aktywny druk formularza PCC-3 jest dostępny na www.mk.infor.pl w zakładce Formularze.

Podatek od czynności cywilnoprawnych jest zobowiązaniem publicznoprawnym. Czytelnik prawidłowo ujął jego wartość w kolumnie 13 pkpir – Pozostałe wydatki. Można oczywiście stawiać tezę, że wydatek ten powinien być ujęty w kolumnie 11 pkpir – Koszty uboczne zakupu. Jednak ta kolumna służy zasadniczo do rozliczenia usług związanych z zakupem towaru, takich jak: transport, załadunek czy ubezpieczenia w drodze. W katalogu przykładowych kosztów ubocznych zakupu nie wymieniono podatków. Ujęcie PCC od nabytego samochodu w kolumnie 13 jest więc rozwiązaniem prawidłowym.

PRZYKŁAD

Podatnik prowadzi sprzedaż części samochodowych. 14 listopada 2015 r. kupił samochód z przeznaczeniem na części. Cena zakupu samochodu wynosiła 1500 zł. Z samochodu podatnik pozyskał kilka części, które wycenił na 1200 zł. Wrak oddał na złom za darmo. Jego wartość podatnik oszacował na 300 zł. Na podstawie umowy kupna podatnik ujął w kolumnie 10 pkpir wartość pozyskanych części – 1200 zł, a w kolumnie 13 pkpir wartość wraku – 300 zł. PCC w wysokości 30 zł zapłacił 16 listopada 2015 r. Jego wartość ujął w dacie zapłaty w kolumnie 13 pkpir na podstawie przelewu bankowego.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu		Pozostałe wydatki	
				zł	gr	zł	gr
1	2	3	6	10		13	
634	14.11.2015	Umowa kupna samochodu	Części samochodowe	1200	00		
635	14.11.2015	Umowa kupna samochodu	Wrak			300	00
636	16.11.2015	Przelew bankowy	PCC od umowy kupna samochodu			30	00

PODSTAWA PRAWNA:

- § 3 pkt 1 lit. a), lit. g) rozporządzenia Ministra Finansów z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1037

Grzegorz Ziółkowski – doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego, autor licznych publikacji z dziedziny podatków

X. ZUS

>> podstawa wymiaru zasiłków, zasiłek chorobowy, obowiązki płatnika, ZUS

1. Czy zmiana etatu wpływa na wyliczenie podstawy zasiłkowej

PROBLEM **Pracownica miała umowę o pracę do 31 lipca 2015 r. z wynagrodzeniem 2000 zł brutto. Od 1 sierpnia do 30 września 2015 r. miała kolejną umowę o pracę na 1/2 etatu z wynagrodzeniem 1500 zł miesięcznie. Od 1 października 2015 r. zawarto kolejną umowę na czas nieokreślony na pełny etat z wynagrodzeniem 3000 zł brutto. Okazało się, że pracownica jest w ciąży i od 5 listopada 2015 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim. Pracodawca wyliczył wynagrodzenie za czas choroby, uwzględniając w podstawie wymiaru zasiłku wynagrodzenie z ostatniej umowy o pracę 3000 zł (po zmianie etatu). Czy postąpił prawidłowo?**

RADA **Tak. W przypadku Państwa pracownicy zmiana wymiaru czasu pracy nastąpiła w ciągu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc powstania choroby, a więc do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia chorobowego należało przyjąć tylko wynagrodzenie z obecnej umowy o pracę uzyskane po zmianie etatu, tj. za październik 2015 r.**

UZASADNIENIE W razie zmiany umowy o pracę, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy. Zasada ta ma zastosowanie wówczas, gdy zmiana wymiaru czasu pracy nastąpiła:

- w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy, lub
- w ciągu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku

(art. 40 ustawy zasiłkowej).

W sytuacji gdy zmiana wymiaru czasu pracy miała miejsce w trakcie miesiąca, a niezdolność do pracy powstała w miesiącach następnych, podstawę wymiaru stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie uzyskane przez pracownika za pełne miesiące kalendarzowe po zmianie.

PRZYKŁAD

Marianna G. do 31 sierpnia 2015 r. była zatrudniona na cały etat z wynagrodzeniem w stałej miesięcznej wysokości 3500 zł, a od 1 września 2015 r. na 3/4 etatu z wynagrodzeniem w wysokości 2400 zł. Od 23 do 30 października 2015 r. pracownica była niezdolna do pracy z powodu choroby. Do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku należy przyjąć wynagrodzenie za wrzesień 2015 r. po zmianie etatu, tj. kwotę 2400 zł pomniejszoną o składki ZUS finansowane przez pracownika.

Zmiana wymiaru czasu pracy w trakcie trwania choroby nie wpływa na wysokość świadczenia chorobowego. W tym przypadku nie należy przeliczać podstawy wymiaru zasiłku.

PRZYKŁAD

Zbigniew K. od 1 stycznia 2014 r. do 31 października 2015 r. był zatrudniony na 1/2 etatu. Od 1 listopada 2015 r. zawarto z nim umowę na czas nieokreślony na pełny wymiar czasu pracy. Od 30 października do 5 listopada 2015 r. Zbigniew K. był niezdolny do pracy z powodu choroby. W tym przypadku podstawę wymiaru świadczenia chorobowego za cały okres niezdolności do pracy stanowi przeciętne wynagrodzenie za okres 12 miesięcy poprzedzających miesiąc powstania niezdolności do pracy, tj. od października 2014 r. do września 2015 r. z tytułu pracy na 1/2 etatu.

Jeśli jednak pomiędzy poszczególnymi okresami niezdolności do pracy wystąpi przerwa (choćby jednodniowa) i niezdolność do pracy po przerwie powstała w miesiącu zmiany etatu, to podstawę wymiaru zasiłku po przerwie należy ustalić na nowo, przyjmując wynagrodzenie po zmianie etatu.

PRENUMERATA 2016. ZADZWOŃ 801 626 666 LUB NAPISZ BOK@INFOR.PL

PRZYKŁAD

Piotr P. od 1 września 2014 r. do 31 października 2015 r. był zatrudniony na 1/2 etatu, a od 1 listopada 2015 r. pracuje na pełny etat. Od 28 października do 20 listopada 2015 r. oraz od 23 listopada do 15 grudnia 2015 r. był niezdolny do pracy. Podstawę wymiaru świadczenia chorobowego stanowi:

- *za okres niezdolności do pracy od 28 października do 20 listopada 2015 r. – przeciętne miesięczne wynagrodzenie z okresu 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc zachorowania, tj. od października 2014 r. do września 2015 r. (z 1/2 etatu), pomniejszone o składki ZUS finansowane przez pracownika,*
- *za okres niezdolności do pracy od 23 listopada do 15 grudnia 2015 r. – wynagrodzenie otrzymane po zmianie wymiaru czasu pracy ustalone dla pełnego etatu, tj. za listopad 2015 r.*

Jeżeli pracownik otrzymuje składniki wynagrodzenia za okresy dłuższe niż miesiąc, zmiana wymiaru czasu pracy ma także wpływ na ich odpowiednie wliczenie do podstawy wymiaru zasiłku.

Tabela. Sposób przeliczenia składników za okres dłuższy niż miesiąc przy zmianie etatu

Jeśli zmiana wymiaru czasu pracy nastąpi:	
w okresie czterech kwartałów poprzedzających powstanie niezdolności do pracy lub w ciągu roku poprzedzającego niezdolność do pracy – składniki kwartalne lub roczne powinny być uwzględnione proporcjonalnie do liczby pełnych kalendarzowych miesięcy zatrudnienia po zmianie wymiaru czasu pracy.	**po upływie** czterech kwartałów poprzedzających powstanie niezdolności do pracy lub po zakończeniu roku poprzedzającego niezdolność do pracy – składniki kwartalne lub roczne należy przyjąć odpowiednio w kwocie przeliczonej do nowego wymiaru czasu pracy.

PRZYKŁAD

Robertowi T. zatrudnionemu na 3/4 etatu od 10 maja 2015 r. zwiększono wymiar czasu pracy do pełnego etatu. Pracownik chorował od 9 do 20 listopada 2015 r. Oprócz wynagrodzenia w stałej miesięcznej wysokości Robert T. otrzymuje premie kwartalne pomniejszane za dni nieobecności w pracy z powodu choroby. Podstawę wymiaru świadczenia chorobowego będą stanowiły:

– przeciętne wynagrodzenie zasadnicze za okres od czerwca do października 2015 r.,

– 1/4 sumy kwot premii wypłaconych za II i III kwartał 2015 r., tj. w wysokości proporcjonalnej do liczby pełnych kalendarzowych miesięcy zatrudnienia po zmianie wymiaru czasu pracy.

PRZYKŁAD

Ewelinie D. zatrudnionej na cały etat od 1 września 2015 r. zmniejszono wymiar czasu pracy do 1/2 etatu. Pracownica chorowała od 5 do 15 listopada 2015 r. Oprócz wynagrodzenia w stałej miesięcznej wysokości Ewelina D. otrzymuje nagrodę roczną, której wysokość ulega zmniejszeniu za dni nieobecności w pracy z powodu choroby. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego będą stanowiły:

– przeciętne wynagrodzenie zasadnicze z okresu od września do października 2015 r.,

– 1/12 nagrody rocznej wypłaconej za 2014 r. w kwocie przypadającej za grudzień 2014 r., przeliczonej odpowiednio do nowego wymiaru czasu pracy, tj. z 1 etatu na 1/2 etatu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 36 ust. 1 i 2, art. 37, 40 i art. 42 ust. 2 i 3 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 159; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1735

Małgorzata Kowalska – doradca ds. wynagrodzeń i zasiłków, wieloletnia pracownica ZUS

XI. KADRY I PŁACE

>> dyżury pracownicze, wynagrodzenie, rekompensata za godziny nadliczbowe

1. Jakie wynagrodzenie przysługuje pracownikowi za dyżur w firmie

PROBLEM **W listopadzie, w dzień roboczy po pracy, czyli po godz. 16.00, pracownik miał polecony 5-godzinny dyżur w firmie. Podczas dyżuru przez 3 godziny oczekiwał na podjęcie ewentualnych czynności, a przez 2 godziny wykonywał pracę. Jak należy wynagrodzić pracownika za dyżur (jego wynagrodzenie wynosi 4300 zł miesięcznie plus stała premia 400 zł)?**

RADA **Za 3 godziny pozostawania w gotowości do pracy pracownikowi przysługuje czas wolny lub wynagrodzenie. Za pozostałe 2 godziny pracy podczas dyżuru przysługuje mu wynagrodzenie i albo czas wolny, albo dodatek pieniężny za pracę w godzinach nadliczbowych.**

UZASADNIENIE Dyżur to pozostawanie pracownika poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy wynikającej z umowy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę. Czasu dyżuru nie wlicza się do czasu pracy, jeżeli podczas jego trwania pracownik nie wykonywał pracy. Nie oznacza to, że jeżeli podczas dyżuru praca nie była wykonywana, to pracownik pozostanie bez żadnej rekompensaty. Za czas dyżuru, z wyjątkiem dyżuru pełnionego w domu, pracownikowi przysługuje bowiem czas wolny od pracy w wymiarze odpowiadającym długości dyżuru, a w razie braku możliwości udzielenia czasu wolnego – wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania – 60% wynagrodzenia.

Jeśli podczas dyżuru pracownik podjął swoje obowiązki, to czas poświęcony na pracę jest wliczany do czasu pracy i tym samym jest traktowany jak godziny nadliczbowe. Dyżur przypada bowiem poza normalnymi godzinami pracy. Wtedy za te godziny przysługuje normalne wynagrodzenie i albo czas wolny, albo dodatki pieniężne. W opisanym przypadku stwierdzono:

- 3 godziny pozostawania w gotowości (rekompensowane udzieleniem czasu wolnego lub wypłatą wynagrodzenia – art. 151^5 § 3 k.p.),
- 2 godziny pracy nadliczbowej dobowej (za które przysługuje normalne wynagrodzenie oraz udzielenie czasu wolnego lub wypłata 50% dodatku pieniężnego – art. 151^1 k.p.).

Załóżmy, że zamiast czasu wolnego zostanie wypłacone wynagrodzenie zarówno za czas gotowości, jak i godziny nadliczbowe. Wówczas przy ustalaniu wynagrodzenia za dyżur należy:

Krok 1. Obliczyć wynagrodzenie za 3-godzinny „bezczynny" dyżur.

Dla pracowników otrzymujących wynagrodzenie wynikające z osobistego zaszeregowania, określonego stawką miesięczną, wynagrodzenie za 1 godzinę dyżuru ustala się, dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin pracy przypadających do przepracowania w danym miesiącu (liczbę godzin nominalnych do przepracowania według wymiaru czasu pracy, a nie wynikających z indywidualnego rozkładu pracownika). Ze względu na to, że stawka osobistego zaszeregowania to tylko i wyłącznie wynagrodzenie zasadnicze określone w stałej stawce miesięcznej bądź ustalone stawką za 1 godzinę pracy, bez żadnych dodatków, nawet stałych (z wyjątkiem dodatku funkcyjnego, który może być tu wliczony), w obliczeniach zostanie pominięta stała premia.

Krok 2. Obliczyć normalne wynagrodzenie i dodatki za 2 godziny dyżuru, podczas których pracownik świadczył pracę (pracę nadliczbową). Normalne wynagrodzenie obliczamy zarówno z wynagrodzenia zasadniczego, jak i stałej kwotowej premii, natomiast dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia obliczamy tylko z wynagrodzenia zasadniczego (osobistego zaszeregowania).

Krok 3. Zsumować poszczególne składniki i ustalić łączne wynagrodzenie za 5-godzinny dyżur.

PRZYKŁAD

W listopadzie 2015 r. pracodawca polecił pracownikowi pełnienie dyżuru w zakładzie w dzień roboczy przez 5 godzin (dyżur nie był pełniony w porze nocnej). Podczas dyżuru pracownik wykonywał pracę przez 2 godziny. Miesięczne wynagrodzenie pracownika wynosi 4300 zł i 400 zł stałej premii.

***Krok 1.** Obliczamy wynagrodzenie za 3 godziny dyżuru, podczas których pracownik nie wykonywał pracy:*

4300 zł (wynagrodzenie zasadnicze) : 160 godzin (wymiar czasu pracy w listopadzie 2015 r.) = = 26,88 zł (wynagrodzenie za 1 godzinę pracy),

26,88 zł x 3 godziny = 80,64 zł (wynagrodzenie za „bezczynny" dyżur).

***Krok 2.** Obliczamy normalne wynagrodzenie i dodatek za 2 godziny dyżuru, podczas których pracownik wykonywał pracę (praca nadliczbowa):*

4300 zł (wynagrodzenie zasadnicze) + 400 zł (stała kwotowa premia) = 4700 zł (normalne wynagrodzenie),

4700 zł : 160 godzin = 29,38 zł (stawka wynagrodzenia za 1 godzinę pracy),

29,38 zł x 2 godziny = 58,76 zł (wynagrodzenie za 2 godziny dyżuru, podczas których pracownik wykonywał pracę),

26,88 zł (stawka za 1 godzinę obliczona z wynagrodzenia zasadniczego) x 50% (stawka dodatku za pracę nadliczbową) = 13,44 zł (dodatek za 1 godzinę pracy nadliczbowej),

13,44 zł (dodatek za pracę nadliczbową) x 2 godziny = 26,88 zł (dodatek za 2 godziny pracy nadliczbowej).

***Krok 3.** Sumujemy składniki wynagrodzenia i ustalamy łączne wynagrodzenie za dyżur:*

80,64 zł + 58,76 zł + 26,88 zł = 166,28 zł.

Łącznie za 5-godzinny dyżur w listopadzie 2015 r. pracownikowi przysługuje kwota 166,28 zł.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 151^1 § 1 pkt 2, § 3, art. 151^5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy – j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1502; ost.zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1735
- § 4 i 4a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy – Dz.U. Nr 62, poz. 289; ost.zm. Dz.U. z 2003 r. Nr 230, poz. 2292

Izabela Nowacka – ekonomistka, od wielu lat zajmuje się tematyką wynagrodzeń i rozliczaniem płac, autorka licznych publikacji z dziedziny prawa pracy i ubezpieczeń społecznych

INFOR IFK Platforma Księgowych i Kadrowych

Czytaj także: „Jak obliczyć wysokość wynagrodzenia za czas szkolenia" – w bazie codziennie aktualizowanych porad i artykułów na www.inforfk.pl

www.inforfk.pl

XII. PRAWO GOSPODARCZE W ROZLICZENIACH KSIĘGOWYCH

>> nieuczciwa konkurencja, podjęcie postępowania

1. Jak przedsiębiorca powinien walczyć z konkurencją kopiującą jego produkty

PROBLEM **Prowadzimy wspólnie z mężem od 1989 r. firmę produkującą akcesoria wędkarskie. Mamy kilka charakterystycznych produktów, które są znane większości hurtowni w Polsce z ich wysokiej jakości i powtarzalności. Tych kilka najlepszych naszych produktów od lat sprzedajemy pod nazwami: Błysk 1, Błysk 2 i Błysk 3. W ostatnim miesiącu zadzwonił do nas jeden z naszych stałych hurtowych odbiorców z pretensjami w sprawie jakości Błysku 2. Po krótkiej rozmowie okazało się, że jeden z naszych byłych pracowników założył spółkę o nazwie prawie identycznej z nazwą naszej firmy. Na jego stronie internetowej o tej samej nazwie są sprzedawane produkty wyglądające z zewnątrz (kształt i kolory) niemal identycznie jak nasze, i to pod nazwami Błysk 1, Błysk 2 i Błysk 3. Produkty te są jednak wykonane z innych materiałów dużo niższej jakości. Co możemy zrobić w takiej sytuacji?**

RADA **W tej sytuacji powinni Państwo skorzystać z uprawnień przewidzianych w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Pozwolą one Państwu skutecznie dochodzić swoich praw przed sądem okręgowym. Szczegóły – w uzasadnieniu.**

UZASADNIENIE Przedsiębiorcy nie korzystają z tak daleko idącej ochrony jak konsumenci. Nie oznacza to jednak, że wobec naruszenia ich praw są bezbronni. Działania przedsiębiorców sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, które zagrażają interesowi innych przedsiębiorców lub go naruszają, to czyny nieuczciwej konkurencji. Uprawnienia przedsiębiorców w przypadku zetknięcia się z tymi nieuczciwymi działaniami zostały uregulowane ustawą o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej: ustawa).

Przedsiębiorca, który uważa, że jego konkurent podejmuje działania nieuczciwe, powinien w pierwszej kolejności sprawdzić, czy zachowanie jego konkurenta jest jednym z konkretnie wymienionych czynów nieuczciwej konkurencji (art. 5–17d ustawy). Jeżeli działań konkurenta nie można uznać za jeden ze zdefiniowanych czynów nieuczciwej konkurencji, należy sprawdzić, czy można go uznać za „czyn nieuczciwej konkurencji" zgodnie z ogólną definicją zawartą w art. 3 ustawy (zob. Encyklopedię Księgowego).

ENCYKLOPEDIA KSIĘGOWEGO

***Czynem nieuczciwej konkurencji** jest:*
a) działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, które jednocześnie
b) zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.
– patrz www.inforfk.pl – Encyklopedia Księgowego
– Hasło: Czyn nieuczciwej konkurencji

Odnosząc się do przedstawionego w pytaniu zagadnienia, należy stwierdzić, że działania Państwa konkurenta naruszają:

a) **zakaz działania pod tą samą nazwą** (art. 5 ustawy), zgodnie z którym:

§ *Czynem nieuczciwej konkurencji jest takie oznaczenie przedsiębiorstwa, które może wprowadzić klientów w błąd co do jego tożsamości, przez używanie firmy, nazwy, godła, skrótu literowego lub innego charakterystycznego symbolu wcześniej używanego, zgodnie z prawem, do oznaczenia innego przedsiębiorstwa,*

PRENUMERATA 2016. SPRAWDŹ NA WWW.INFOR.PL/PRENUMERATA

b) **zakaz używania identycznych nazw dla produktów bardzo podobnych** (art. 10 ust. 1 ustawy), zgodnie z którym:

Czynem nieuczciwej konkurencji jest takie oznaczenie towarów lub usług albo jego brak, które może wprowadzić klientów w błąd co do pochodzenia, ilości, jakości, składników, sposobu wykonania, przydatności, możliwości zastosowania, naprawy, konserwacji lub innych istotnych cech towarów albo usług, a także zatajenie ryzyka, jakie wiąże się z korzystaniem z nich,

c) **zakaz zewnętrznego upodobniania oferowanych produktów do produktów innego przedsiębiorcy** (art. 13 ustawy), zgodnie z którym:

Czynem nieuczciwej konkurencji jest naśladowanie gotowego produktu, polegające na tym, że za pomocą technicznych środków reprodukcji jest kopiowana zewnętrzna postać produktu, jeżeli może wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu.

W opisanej sytuacji mogą Państwo pozwać do sądu nieuczciwego konkurenta i zażądać:

- **zaniechania niedozwolonych działań** (np. zaprzestania oferowania produktów identycznych z oferowanymi przez Państwa pod tymi samymi nazwami i z wykorzystaniem strony internetowej wprowadzającej odbiorców w błąd co do pochodzenia towarów),
- **złożenia przez niego jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o zaistniałej sytuacji odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie.** Z uwagi na fakt, iż sprzedaż podrabianego produktu miała miejsce głównie w Internecie, najlepszym rozwiązaniem wydaje się żądanie publikacji stosownych przeprosin na stronie startowej nieuczciwego konkurenta. W żądaniu można określić rozmiar publikacji, jej szczegółowe umiejscowienie, wielkość czcionki, czas trwania wyświetlania itp.,
- **naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych.** W takim przypadku musieliby Państwo wykazać np., o ile zmniejszył się przychód Państwa firmy z tego powodu, że klienci kupowali produkty u nieuczciwego konkurenta,
- **wydania bezpodstawnie uzyskanych przez konkurenta korzyści** (np. zysku netto nieuczciwego konkurenta ze sprzedaży podrabianych produktów),
- **zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej lub ochroną dziedzictwa narodowego – jeżeli czyn nieuczciwej konkurencji był zawiniony** (a tak może być w tym przypadku).

Sąd na Państwa wniosek może również nakazać zniszczenie podrabianych produktów, jeżeli ich wygląd wywołuje u kontrahentów jednoznaczne skojarzenie, że jest to produkt pochodzący z Państwa firmy. Jeżeli natomiast sprzedaż tych produktów już pod inną nazwą takich skojarzeń nie wywołuje, wówczas nie będzie można żądać zniszczenia tych produktów.

Należy także pamiętać, że nie zawsze trzeba samodzielnie dochodzić swoich praw. O wystąpienie z pozwem w Państwa imieniu można zwrócić się do krajowej lub regionalnej organizacji, której statutowym celem jest ochrona interesów przedsiębiorców (np. izba gospodarcza zrzeszającą producentów i importerów sprzętu wędkarskiego).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3, 5, 10, 13, 18 i 19 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – j.t. Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503; ost.zm. Dz.U. z 2009 r. Nr 201, poz. 1540

Maurycy Organa – radca prawny, syndyk licencjonowany, właściciel kancelarii prawnej, autor licznych publikacji z zakresu prawa gospodarczego

XIII. IFK Platforma KSIĘGOWYCH I KADROWYCH podpowiada

Poznaj bezpłatny dziennik elektroniczny – e.dziennik IFK

Celem najnowszego produktu wydawnictwa INFOR – e.dziennika IFK jest codzienne dostarczanie na Twoją skrzynkę pocztową najświeższych informacji niezbędnych w pracy wszystkich osób, które z racji zajmowanych stanowisk lub pełnionych funkcji są zainteresowane doniesieniami związanymi ze zmieniającymi się przepisami podatkowymi, rachunkowymi, z zakresu prawa pracy i ZUS.

W **e.dzienniku IFK,** oprócz informacji o najnowszych doniesieniach w zakresie zmian w przepisach, znajdą Państwo również przedstawienie konsekwencji tych zmian oraz analizę proponowanych nowelizacji przepisów, orzeczeń sądowych i interpretacji podatkowych.

Zapisz się na e.dziennik IFK na:

www.infor.pl, www.ksiegowosc.infor.pl lub www.infor.pl/biura-rachunkowe

POLECAMY

w następnym numerze MONITORA księgowego:

- Czy usługi nauki języka angielskiego dla firm są zwolnione z VAT
- Jak rolnik będzie płacił podatki w 2016 r.
- Rozliczanie składek od umów zlecenia – po zmianach
- Czy można stosować obniżoną stawkę VAT do remontu dachu z dostawą materiałów
- Jak rozliczyć odszkodowanie otrzymane za uszkodzenie samochodu w wyniku gradobicia
- Czy płacić podatek u źródła przy zakupie biletów lotniczych

w kolejnych numerach MONITORA księgowego:

- Podatek od nieruchomości – rozliczenie po zmianach
- Plusy i minusy zmian w Ordynacji podatkowej

PRENUMERATA 2016

MONITOR księgowego
na 12 miesięcy
w cenie 698 zł brutto

KOMPLET MONITOR księgowego
plus IFK Platforma Księgowych i Kadrowych
na 12 miesięcy
w cenie 1190 zł brutto

MONITOR prawa pracy i ubezpieczeń
na 12 miesięcy
w cenie 598 zł brutto

BIULETYN VAT
na 12 miesięcy
w cenie 499 zł brutto

BIULETYN głównego księgowego
na 12 miesięcy
w cenie 589 zł brutto

www.sklep.infor.pl 801 626 666, 22 761 30 30 bok@infor.pl

INFOR

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
www.infor.pl

Dyrektor Centrum Rynku Firm
Marzena Nikiel
marzena.nikiel@infor.pl

Redaktor naczelna
Ewa Sławińska

Zespół redakcyjny
Sławomir Biliński – redaktor
Adam Kachlicki – sekretarz redakcji
Tomasz Kowalski – redaktor
Mieczysława Kulik – korekta
Paweł Muż – z-ca redaktora naczelnego
Agata Pinzuł – redaktor
Katarzyna Wojciechowska – redaktor
Edyta Wojtecka – redaktor graficzna

Adres redakcji:
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
tel. 22 531 48 37
www.mk.infor.pl

Biuro Reklamy:
Aneta Dmowska
e-mail: aneta.dmowska@infor.pl
Monika Jukiewicz
e-mail: monika.jukiewicz@infor.pl
tel. 22 530 40 27

Zamówienia na prenumeratę:
Biuro Obsługi Klienta:
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
tel. 22 761 30 30, 801 626 666
faks: 22 761 30 31
e-mail: bok@infor.pl

www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

Druk: GRYFIS

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT
NIP 118-00-93-066

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówionych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład 14 200 egz.

OGÓLNOPOLSKI KLUB Księgowego

Zapraszamy na warsztaty

Podatek dochodowy od osób fizycznych

TEMAT WARSZTATÓW

Podatek dochodowy od osób fizycznych w 2015 roku i zmiany 2016 roku

TERMIN I LOKALIZACJA

26 listopada 2015 r., Warszawa

KOSZT

520 zł (w tym 23% VAT)

PROWADZĄCY

Radosław Kowalski

W PROGRAMIE WARSZTATÓW

1. Podatnicy PIT
2. Przychody podatkowe osoby fizycznej
3. Nieodpłatne świadczenia a przychód podatkowy
4. Barter w przychodach
5. Korekty w przychodach z działalności gospodarczej – zmiany na 2016 r.
6. Koszty uzyskania przychodu u osoby fizycznej
7. Definicja kosztu
8. Przedszkola i żłobki dla dzieci pracowników a przychody pracowników – zmiany od 1 stycznia 2016 r.
9. Nowe zwolnienia w PIT – zmiany od 1 stycznia 2016 r.
10. Koszty w czasie
11. Odliczanie VAT od zakupów samochodowych a koszty
12. Korekta kosztów – zmiany na 2016 r.
13. Koniec przepisów antyzatorowych
14. Jakich jeszcze zmian w PIT można spodziewać się od 2016 roku
15. Sesja pytań i odpowiedzi

Więcej informacji na stronie **www.okk.infor.pl**

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA: www.sklep.infor.pl bok@infor.pl 22 761 30 30

Fakt

Firma **Fakt** powstała w 1992 roku. Od początku działalności koncentrujemy się na tworzeniu pakietu oprogramowania finansowo-księgowego wspierającego zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami. W ramach naszej działalności prowadzimy szkolenia oraz doradztwo w zakresie naszego oprogramowania.

Nie trać czasu na eksperymenty! Postaw na sprawdzone rozwiązania!

Praca w programie **Fakt** jest łatwa i intuicyjna dzięki umieszczeniu wszystkich modułów w jednym oprogramowaniu. Dzięki temu wymiana danych między poszczególnymi modułami przebiega szybko i bezproblemowo. Program **Fakt** współpracuje z większością dostępnych obecnie urządzeń fiskalnych, z programem Płatnik oraz z systemami bankowości elektronicznej.

Fakt Dystrybucja Sp. z o.o.

Sprawdź nas na **www.fakt.com.pl**
lub zadzwoń **58 622 66 00**